

ပစ္စုပ္ပန် ကမ္မဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဓမ္မဝိဟာရီ ခရုတော် ရှင်ဉာဏ်
ဟောကြားတော်မူသော

ငါနဲ့ ငါမဟုတ်သူ

ရန်ကုန်မြို့ဦးစန်းမောင်အိမ်တွင်
ဟောကြားသောတရားတော်

www.ariyathitsa.eu.pn

ဓမ္မဝိဟာရိဆရာတော် ရှင်ဉာဏ
ဟောကြားတော်မူသော
ငါနဲ့ ငါမဟုတ်တဲ့သူ

လူအဖွဲ့တွေ ပေါင်းစည်းကြဖို့

ဦးစန်းမောင်တို့ အိမ်မှာဟောပြောကြတဲ့တရားဓမ္မပေါ့။ ဦးစန်းမောင်တို့ အိမ်မှာကျုပ်တို့လည်းတရားမဟောရဘူးဖူးလို့ပြောရမှာပေါ့။ တကယ်တော့ အခုလိုမျိုးလို ဦးစန်းမောင်ကိုဟောပြောခွင့်ရတာအတွက်ကျုပ်တို့ဝမ်းသာပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင်တော့ ဦးစန်းမောင်က အကျိုးတစ်ခုနဲ့ ဒီတရားဓမ္မကို ကြိုးစားပြီးနာကြားနေပြီဆိုတာသိရတယ်။ ကျုပ်တို့ကဖြင့် သတ်သတ်မှတ်မှတ် တစ်ခါမှမပြောရဘူးသေးတယ်လို့လည်း မအောက်မေ့ဘူးလို့ ပြောရမှာပေါ့။ အကျိုးတွေပဲနာရတာပေါ့လေ။ အကျိုးတွေ နာနေတာအနေအထားအရကတော့ အတော်ကြီးသဘောပေါက်ပြီးနေပြီလို့ဆိုတာ သဘောပေါက်ပါတယ်။

ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင်တော့ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နဲ့စပ်လျဉ်းလို့ ဦးစန်းမောင်လုပ်ထားတဲ့ ဒီပြောရပ်ကလေးကို ကြည့်တာနဲ့ပဲ တော်တော်တော့သဘောသက်ဝင်နေတယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ပြောရတာလေးနဲ့ဆိုတော့ ဒါတော်တော် ပိုကောင်းတယ်လို့ပြောရမှာပါ။ တကယ်တော့တရားဓမ္မမှာ လူတွေကို တရားဓမ္မ ဟောလိုက်လို့ရှိရင် သူနာတဲ့တရားဓမ္မ မဝင်ဘူးဗျ။ ဘာဖြစ်လို့ မဝင်တာလဲလို့ဆိုလို့ရှိရင်ကတော့ တရားဓမ္မနဲ့ ကိုယ်နဲ့ဆက်စပ်တယ်လို့ဆိုတဲ့ အပိုင်းမသိကြလို့-လို့ ပြောရမှာပါ။ ကိုစန်းမောင်တို့တော့ ပကတိအားဖြင့်ကိုလည်း လောကကို တယ်မေ့မေ့မှူးမှူး မနေ

ခဲးဘူးနဲ့တူတယ်။

လောကမှာ လူတွေကလည်း တော်တော်များများ မေ့မေ့မှားမှား နေကြတယ်။ မေ့မေ့မှားမှားနေတော့လည်း ကိုယ့်ရဲ့စားဝတ်နေရေး အပိုင်းဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်တွေနဲ့ပဲ အဆင်ပြေရင် ပြေသလို၊ အဆင်မပြေရင် မပြေသလို သူတို့နေနေကြတယ်။ နေကြတာဆိုတော့ အဲဒီထဲမှာပဲ နေနေတော့ ကိုယ်ဘယ်သွားနေတယ်လို့တောင် တယ်သဘောမထားမိဘူး။ ကိုယ်ဘယ်လာနေတယ်လို့လဲ သဘောမထားမိဘူးဖြစ်နေတယ်။

အဲလိုဆိုတော့ ကိုယ်နဲ့ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်း စူးစမ်းရကောင်းမှန်း ကောင်းကောင်းမသိဘူးလို့ ပြောကြစို့။ ဒီထဲမှာကိုယ် ဘာဖြစ်နေတယ်လို့လဲ မသိဘူး။ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင် ဘာဖြစ်နေတယ်လို့လဲမသိဘူး။ အဲဒီလိုမသိတာပေါ်မှာမှီပြီးတော့ ဒါ-တခြား ဒီလောက ကြီးအကြောင်းပြောတဲ့ တရားဓမ္မစကား ကြားရတဲ့အခါ မှာလည်းပဲ တယ်ပြီး စိတ်မဝင်စားဘူးလို့ပြောရမယ်။

တကယ်တော့ လောကကြီးမှာရှိနေတဲ့ သူတွေတရားဓမ္မတွေစိတ်ဝင်စားအောင်ဆိုရင် တော်တော်ခဲယဉ်းပါတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ဘာဖြစ်လို့ တရားဓမ္မစိတ်ဝင်စားအောင်တော်တော်ခဲယဉ်းတယ်လို့ဆိုရင် တရားဓမ္မတွေကလည်း ဒီလူ့ရဲ့တကယ့် ထွက်မြောက်ရာထွက်မြောက်ကြောင်း မပြောဘူးဗျ။ လူ့ရဲ့ထွက်မြောက်ရာထွက်မြောက်ကြောင်း မပြောဘူးလို့ဆိုတော့ တကယ်ထွက်မြောက်ရာလို့ ဆိုတဲ့စကားလုံးတော့ သူတို့တော်တော်ပြောတယ်။ တကယ်လူ့ဘဝရဲ့လွတ်မြောက်ရာ လွတ်မြောက်ကြောင်းတော့ မပြောဘူးလို့ ပြောရမယ်ဗျ။ လူ့လောကက ဘယ်လိုမလွတ်မြောက်နေတယ်လို့တောင်လည်း သူတို့ကိုယ်တိုင် မသိဘူးဗျ။ လွတ်မြောက်အောင်ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်ဆိုတာတော့ဝေးရော. . မသိဘူးလို့ပြောကြစို့။ လွတ် မြောက်

အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ မသိဘူးလို့ဆိုတာ ကိုယ်မလွတ်မြောက်
နေတာတောင်မသိဘူးလို့ ပြောရမှာပေါ့။

အဲ့လိုဆိုတော့ လူ့လောကကြီးကို ကိုယ်မမြင်ဘူးလို့ဆို
တော့လည်း ဒီလူ့လောကကြီးရဲ့ အဖြေကိုတွက်ပြကြစို့လို့ဆိုတဲ့
အခါကျတော့ ဒါမသိတော့ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ ဒီတွက်ပြတဲ့
ဟာတွေကလည်း ကိုယ်နဲ့မဆိုင်ဘူး၊ ကိုယ်နဲ့မပတ်သက်ဘူးလို့ပဲ
ထင်တော့တာပေါ့လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ တကယ်တော့လူ့လောက
ကြီးဟာ ကိုယ်နဲ့မပတ်သက်တာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ပြော
မယ်ဆိုရင် လူ့လောကကြီးကထွက်မြောက်ရာ ထွက်မြောက်ကြောင်း
အကြောင်း ပြောဆိုတဲ့စကားကလည်း ကိုယ်နဲ့မပတ်သက်တာ မဟုတ်
ဘူးလို့ပြောရမယ်။

အဲ့တော့ အဲ့ဒီ-လူရဲ့ ထွက်မြောက်ရာ ထွက်မြောက်ကြောင်း
အကြောင်းပြောဆိုတဲ့ သဘောဓမ္မစကားတွေကို နားဝင်နိုင်ဖို့အတွက်
ဆိုရင် လူတွေနည်းနည်းလုံးပမ်းရမယ်။ လုံးပမ်းရမယ်ဆိုတာ ကိုယ်
ရယ်၊ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ရယ်၊ ဆက်စပ်နေကြတယ်။ ကိုယ်နဲ့ကိုယ့်
ပတ်ဝန်း ကျင်ဆက်စပ်နေတာမှာ ဘယ်လိုဆက်စပ်ရတာတွေက
ကောင်းတယ်။ ဘယ်လိုဆက်စပ်ရတာက မကောင်းသလဲဆိုတာက
လေးလောက်တော့ တော်တော်ကြီး အကဲခတ်ပြီးတော့ နေသင့်ကြ
တယ်။

အဲ့ဒီလို အကဲခတ်ဘဲနဲ့ ကိုယ်လည်းပဲ ကိုယ်လုပ်စရာရှိတာ
ကျင်လည်ပြီး လုပ်ဆောင်နေတာပဲ။ သူလည်းသူလုပ်ဆောင် စရာ
ရှိတာသူကျင်လည်ပြီး လုပ်ဆောင်နေတာပဲ။ သူနဲ့ကိုယ်နဲ့ ပေါင်းဖို့
အလျဉ်းသင့်ရင်-ပေါင်း။ ပေါင်းဖို့ အလျဉ်းမသင့်ရင် မပေါင်းနဲ့လို့
ဆိုတဲ့ ဟာမျိုးနဲ့ပဲ ဖြစ်နေတော့ ကိုယ့်အကြောင်းလည်းမသိဘူး၊ သူ့အ
ကြောင်းလည်း မသိဘူးလို့ပြောရမယ်။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ လူ့လော

ကအကြောင်း မသိဘူးလို့ပြောရမှာပေါ့။ အမှန်အတိုင်းက ကိုယ်က လည်းပဲ သူများနဲ့ မပေါင်းပဲနေလို့မရဘူး။ သူများကလည်းကိုယ်နဲ့ မပေါင်းဘဲနေလို့ မရဘူး။ ကိုယ့်ကိုရှောင်ချင်တဲ့ လူကလည်းကိုယ် မကောင်းတာကို သူမြင်သွားလို့ ရှောင်ချင်လည်း သူ့ဘာသာသူပဲ ရှောင်မှာ။ သူ့အတွက် ဘာမကောင်းတာလို့ဆိုတာ အစီအပြင်တောင် မပြောတတ်တဲ့ အနေအထားပေါ့။ သူကလည်းကိုယ်နဲ့ပေါင်းဖို့ ရန် ကြိုးစားတဲ့အခါ ပေါင်းဖို့မကောင်းတာနဲ့တွေ့လို့ရှိရင် မပေါင်းပဲနဲ့ ရှောင်သွားတယ်။ အဲ့တော့ သူ့ဆီမှာ ဘာရှောင်စရာရှိတာလို့ဆိုတာကို သိပ်မသိဘူးလို့ ပြောကြစို့။

တကယ်တော့လူတွေက ကိုယ့်အကွက်ကလေးနဲ့ကိုယ် ပေါင်းနေကြတာ။ ကိုယ့်အကွက်ကလေးနဲ့ကိုယ်ပေါင်းနေကြတာ ဆိုတာ သူနဲ့ကိုယ်နဲ့ပေါင်းဖို့ရန်အတွက် သင့်မြတ်တဲ့အနေအထား ရှိတာလေးနဲ့ ကြုံတယ်ဆိုရင် ဒီလူနှစ်ယောက်ကတော့ မိတ်ဆွေလို့ဆို ပြီး . . ဒါ- မိတ်ဆွေ။ ဒီလူပေါင်းရတာ တော်တော်ကောင်းတယ်။ သူ ကလည်းပဲ ကိုယ့်အပေါင်းရတာ တော်တော်ကောင်းတယ်။ အဲ့လိုထင် ပြီးတော့ ပေါင်းနေကြတာ။ ဆိုလိုတာကတော့ အဲ့ဒီလောက်ကလေး တောင် ကိုယ်တကယ်ကျင်လည်နေရတဲ့ လူ့လောကရဲ့ ဆက်စပ်မှုအ ပိုင်းကလေးတောင်မှ သိပ်မစစ်ကြောမိကြဘူးလို့ ဒီလိုဆိုလိုတာပါ။ အဲ့ဒီလို လောက်ထိ မစစ်ကြောမိတဲ့ အနေအထားရောက်မှတော့ တ ရားဆိုတာတော့ နေရာမရှိတော့ဘူးလို့ ပြောရမယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာတရားပေါ့။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားကတော့ နေရာ မရှိတော့ဘူး။ တခြားတခြားတရားတွေကတော့ နေရာရှိပါတယ်။ ဥပမာခရစ်ယာန်တရား၊ မွတ်ဆလင်တရားတို့ဆိုတဲ့ အဲ့ဒီတရားတွေ ရှိတယ်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် အဲ့ဒီတရားတွေကတော့ လူထဲ ကထွက်လို့မရဘူး။ လူ့လောကကြီးကတော့ တော်တော်ကို မကောင်း

နေဘူးလို့ သူတို့ထင်တယ်။ အဲ့တော့ အဲ့ဒီထဲထဲကနေပြီးတော့ မကောင်းနေဘူးလို့ထင်တဲ့အတိုင်း တကယ်စိတ်ညစ်စရာကြုံပြီလို့ ဆိုလို့ ရှိရင် တကယ်ဘုရားသခင်ဆီကိုပဲ သူတို့ ထွက်ပစ်လိုက်တယ်။ အဲ့လို ထွက်ပစ်လိုက်တဲ့အခါကျတော့လည်း သူတို့ ဒါ-ကောင်းသွားတယ်လို့ ပြောကြပါစို့။ လူအနေနဲ့ကတော့တကယ် ကောင်းသွားတာမဟုတ်ဘူး။ လူ့လောကအပြင်ဘက်ကို သူတို့ ထွက်သွားတာပါလို့ ပြောရမှာပေါ့။

အဲ- ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကတော့ အဲဒီလို လူ့လောကအပြင်ဘက် ထွက်သွားဖို့ရန်အတွက်လည်းပဲ ကျုပ်တို့ လူတွေကိုမပြောဘူး။ ကျုပ်တို့လူတွေကို အဲဒီလိုမပြောတာဖြစ်တဲ့ အတွက်. . ဘာဖြစ်လဲ. . လူ့လောကအတွင်းထဲမှာ နေနေရင်းနဲ့ လူ့လောကထဲမှာ လွတ်မြောက် တဲ့ နေနည်းကား၊ ထိုင်နည်းကားလို့ ဆိုတာကို သူကနေပြီးတော့ ပြောတာဆိုတော့ အဲ-သူတရားဓမ္မကတော့ တကယ်လူ့လောကကို စမ်းဝါးမိတဲ့လူမှပဲ နားလည်နိုင်မှာလို့ပြောရမယ်။

လူ့လောကကို စမ်းဝါးမိတဲ့ အနေအထားမရှိပဲနဲ့ အကုန်လုံးကို အပြစ်တင်ပြီးတော့ နေလိုက်ရင်ဖြစ်ဖြစ် လူ့လောကကြီးကတော့ သိပ်စက်ဆုတ်စရာ၊ ရွံရှာစရာအဖြစ် အပြစ်တင်လိုက်ရင်ဖြစ်ဖြစ် သို့မဟုတ် လူ့လောကကြီးကို မုန်းတီးနေရင်ဖြစ်ဖြစ်။ ဟာ -လူ့လောကကြီးက ကောင်းကိုမကောင်းပါ ဘူး ဆိုတာမျိုးနဲ့ ငြီးငွေ့ စက်ဆုတ်ဖွယ်နေလိုက်ရင်ဖြစ်ဖြစ် အဲ-အဲ့ဒီလိုဆိုရင်တော့ ဒါ ဒီဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်းက ဒါနည်းနည်းစမ်းဝါးမိမှာလို့ ပြောကြစို့။ သို့မဟုတ် လူ့လောကကြီးကို အားလုံးချစ်စရာတွေပဲ၊ လူ့လောကကြီးက အကုန်အလှတွေပဲ။ အဲ-အဲ့ဒီလိုမျိုးသိရင်လည်း သူ-ဒါ-ပျော်နေမှာ ပဲလို့ ပြောကြစို့။

ဗုဒ္ဓဘာသာတရားက ဒီလူ့လောကထဲမှာနေပြီးတော့ လူတွေနဲ့လွတ်မြောက်ငြိမ်းချမ်းပြီး နေတဲ့ဟာမျိုး ဖြစ်ဖို့ရန်အတွက် ပြော

တာဖြစ်တယ်။ အဲလိုဖြစ်တဲ့အတွက် လူ့လောကကိုသာ မစမ်းဝါးမိရင် ဗုဒ္ဓဘာသာတရားဟာ ဘယ်လိုမှ အဓိပ္ပါယ်မရှိဘူး။ ဘယ်လိုမှ အရသာမရှိဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ လူ့လောကကြီးကို စမ်းဝါးမိ နေရင်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားဟာ တော်တော်ကိုကောင်းမွန်တဲ့ တော်တော်ကို တို့အတွက်လမ်းညွှန်ဖြစ်တဲ့ တို့လျှောက်လှမ်းရမယ့် လမ်း။ တို့ကို လက်ညှိုးထိုးပြသလိုပဲ လမ်းညွှန်နေတဲ့ လမ်းလို့ဆိုတာ သိပြီး သကာလ တော်တော်ချို့မြန်လိမ့်မယ်လို့ပြောရမယ်ပေါ့ - ဒါ။

အဲ့တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားကို စမ်းဝါးမိဖို့ အတွက်ဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို တော်တော်ကြီးသုံးသပ်မိဖို့ လိုလိမ့်မယ်ပေါ့။ ကိုယ့်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်တွေနဲ့ ဆက်စပ်မိတဲ့အခါ ဘယ်သူကဘယ်လိုကောင်းသလဲ။ ဘယ်သူကဘယ်လို မကောင်းတယ်။ ကိုယ်ကတော့ ဘယ်သူတွေပေါ် ဘယ်လောက်ကောင်းလို့လဲ။ ဘယ်သူတွေပေါ် ဘယ်လောက် မကောင်းသလဲ။ ကိုယ်က ကိုယ်ပတ်ဝန်းကျင်က လူသားတွေပေါ်မှာတုန့် ပြန်မှုက ဘယ်လောက်ပိုနေသလဲ။ ဘယ်လောက်လိုနေသလဲ။ သူတို့တတွေရဲ့ တုန့်ပြန်မှုတွေကလည်း ကိုယ်အပေါ်မှာ ဘယ်လောက် လိုနေသလဲ။ ဘယ်လောက်ပိုနေသလဲ။

ကိုယ်လိုတာကိုပြည့်အောင် မဖြည့်နိုင်ဘူး။ သူတို့လိုတာကိုလည်း ပြည့်အောင်မဖြည့်နိုင်ဘူး။ ကိုယ်ပိုတာကိုလည်း မဖြုတ်နိုင်ဘူး။ သူတို့ပိုတာကိုလည်း ကိုယ်ကနေပြီးတော့ မဖြုတ်နိုင်ဘူး။ အဲ့ဒီလို ဖြစ်ပေမယ့်လည်း ငါတို့ကတော့ဖြင့် လိုလည်းနေတာပဲ။ ပိုလည်းနေတာပဲ။ သူတို့ကလည်း လိုနေတာပဲ။ ပိုနေတာပဲ။ ဒီလိုတာပိုတာတွေနဲ့တော့ ဒီလူတွေနဲ့ ပေါင်းနေရတာတော့ဖြင့် ဟန်မကျပါဘူးလို့ ဆိုတာမျိုးနဲ့တော့ စိတ်ပျက်မှာပဲ။ ကျုပ်တို့က မလုပ်တတ်ဘူး။ လိုတာကိုလည်း မဖြည့်တတ်ဘူး။ ပိုတာကိုလည်း မဖြုတ်တတ်ဘူး။ သူတို့ လိုတာ၊ ပိုတာကို ဖြုတ်လည်း မပေးတတ်ဘူး။ ဖြည့်လည်း မပေးတတ်

ဘူး။

အဲ့လိုဖြစ်တဲ့အတွက်တော့ နည်းလမ်းမရှိဘူးဆိုတော့ ပြောရမှာပေါ့။ အဲ့ဒီလို လိုနေကြ၊ ပိုနေကြရင်တော့ ကိုယ်က လိုနေတာ၊ ပိုနေတာတွေလည်း လုပ်မိနေရင်တော့ လောကနဲ့တော့ အဆင်မပြေဘူးလို့ဆိုတာတော့ သူတို့သိတယ်။ အဲ့ဒီလို အဆင်မပြေပေမယ်လို့လည်း ပြေအောင် အလိုအပိုကို မနှုတ်တတ်တဲ့အခါကျတော့ ဒီလိုနေတာလည်း မနှုတ်တတ်ဘူး။ မဖြည့်တတ်ဘူး။ ပိုနေတာလည်း ဒါ - မနှုတ်တတ်ဘူးလို့ဆိုတော့ အဲ့လိုမနှုတ်တတ်တဲ့အတွက်၊ မဖြည့်တတ်တဲ့အတွက်တော့ ဟာ-မတတ်နိုင်ဘူး။ တူရာတူရာ ပေါင်းရမှာပဲလို့ဆိုပြီး သကာလ တူရာတူရာကို ရှာပေါင်းကြတယ်။

တူရာတူရာ ရှာပေါင်းတယ်ဆိုတာ ကိုယ်ကလိုနေတယ်၊ သူကပိုနေတယ်။ ကိုယ့်ဖြည့်ပေးတယ်ဆို ပေါင်း။ သို့မဟုတ် သူက လိုနေတယ်။ ကိုယ်က ပိုနေတယ်ဆို ကိုယ်ကဖြည့်ပေးနိုင်တယ်ဆို - ပေါင်း။ အဲ- အဲ့ဒီလိုမျိုးနဲ့ အလိုအပိုကတော့ လူတွေမှာရှိနေကြတယ်။ ရှိနေကြတဲ့အတွက် မယားယူထားလဲ မယားနဲ့ပဲ။ သားယူထားလည်း သားနဲ့ပဲ။ မိဘရှိနေလည်း မိဘနဲ့ပဲ။ မိတ်ဆွေရှိနေလည်း မိတ်ဆွေနဲ့ပဲ။ သူတို့ ပေါင်းလို့ဖြစ်တဲ့ လိုင်းလေး၊ ပေါင်းလို့ဖြစ်တဲ့ ထောင့်လေးနဲ့ တူရာပေါင်းနေတာ အဲသလို ပေါင်းနေကြရတော့ အဲ့ဒီပေါင်းနေကြရတဲ့သူက သိနေတာဆိုတော့ ဘာဖြစ်လဲဆိုရင် အဲ့ဒီနည်းလမ်းလိုချင်တယ်။

ငါတို့ဆီက လိုနေတဲ့ဟာတွေကို ဖြည့်တဲ့နည်းလမ်းလိုချင်တယ်။ သူတို့ဆီက ပိုနေတာကိုလည်းပဲ နှုတ်ပစ်နိုင်မယ့် နည်းလမ်းလိုချင်တယ်။ လူတွေဆီကလိုနေ တာတွေကိုလည်း ဖြည့်ပေးတဲ့နည်းလမ်းလိုချင်တယ်။ လူတွေဆီကပို နေတာကိုလည်း နှုတ်ပစ်တဲ့ နည်းလမ်းလိုချင်တယ်လို့ဖြစ်တယ်။ သိတဲ့လူတွေကဖြစ်တယ်။ အဲ့ဒီလို

ဖြစ်တဲ့လူတွေကတော့ ဒါဘာဖြစ် သတုန်းဆိုရင် လူတွေက ဘုရားရဲ့ တရားကို ပြောလိုက်လို့ရှိရင် အလွယ်တကူ နားလည်သွားမယ်။ သို့မဟုတ်ရင်တော့ အဲ့ဒီ-ခုနကပြောခဲ့တဲ့ ကိုယ်နဲ့တကွ လောကကြီးရဲ့ လိုတာနဲ့ပိုတာကိုမသိနေဘူးလို့ ဆိုရင်ကတော့ ဘုရားတရားကတော့ သွားနာမကြည့်နဲ့။ ဘုရားတရား နာကြည့်လည်း အဲ့ဒီဘုရားတရား ကိုယ်နားမလည်ဘူးလို့ အဲ့ဒီလိုပြောရမယ်။ အဲ့ဒီလောက် နားမလည်စရာ ကောင်းတယ်လို့ ပြောရမယ်။

လောကကြီးကမသိနေဘူး။ ကိုယ်လိုတာကိုလည်း မသိနေဘူး။ ကိုယ့်ပိုတာလည်းမသိနေဘူး။ သူများတတွေလိုတာလည်းမသိနေဘူး။ သူများတတွေပိုတာလည်းမသိနေဘူး။ သူ့ကိုပေါင်းလို့မကောင်းဘူးလို့ဆိုပြီးတော့ ဒီအလိုနဲ့အပိုတွေ များတဲ့သူကို ကိုယ်က မပေါင်းချင်ဘူး။ မပေါင်းချင်နေပေမယ့်လို့လည်း မပေါင်းချင်မပေါင်းဘဲနေတာပဲရှိတယ်။ သူဘာလိုနေတယ်လို့ မသိဘူး။ သူဘာပိုနေတယ်လို့လည်း မသိဘူး။ ဒီလူက ပေါင်းလို့မကောင်းတဲ့လူပဲလို့တော့ သိပြီး သူမပေါင်းဘူး။ ကိုယ့်ကိုလည်း သူများကဒီတိုင်းပဲ။ ကိုယ်ဘာလိုနေလို့သူ ပေါင်းလို့မကောင်းလည်း မသိဘူး။ မပေါင်းပဲနဲ့နေတာလို့ ကိုယ်မသိဘူး။ ကိုယ်ကဘာပိုနေလို့ ပေါင်းလို့မကောင်းပဲနေလို့ မပေါင်းတာလဲ ဆိုတာကိုယ်မသိဘူး။ ကိုယ့်ကို ပေါင်းလို့ သင်းလို့ မကောင်းတဲ့လူပါလို့ ဆိုတာနဲ့ပဲ သူမှတ်ချက်ချပြီးတော့ သူကလည်းပဲ နောက်ဆုတ်နေတယ်။ ဒီလိုနဲ့ လောကကြီးက မိတ်ပျက်နေကြတယ်လို့ ပြောကြစို့။

လောကကြီးမိတ်ပျက်နေကြတယ်ဆိုတာ လူတိုင်းကိုမကောင်းနိုင်ကြဘူးပေါ့။ လူ့ အပေါင်းအစည်းကြီး မဖြစ်ဘူးပေါ့။ ပြောမယ်ဆိုရင် ပေါင်းလို့ဖြစ်တဲ့ဟာကလေးနဲ့ ပေါင်းနေကြတယ်။ အဲ့ဒီလို ပေါင်းလို့ဖြစ်တဲ့ဟာကလေးနဲ့ ပေါင်းနေကြတော့ လူ့လောကရဲ့ မဟာ

သမဂ္ဂကြီး ကြီးမားတဲ့ညီညွတ်မှုကြီး မဖြစ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ ညီညွတ်မှုမဖြစ်တော့ ဘာဖြစ်လဲဆိုရင် ကိုယ်တည့်တဲ့အိမ်နဲ့ ပေါင်းမယ်။ ကိုယ်တည့်တဲ့လူနဲ့ ပေါင်းမယ်။ အဲ့ဒီလောက်လေးဆိုတော့ သမဂ္ဂ ဖြစ်မနေကြတော့ဘူးလို့ ပြောကြစို့။

လူတွေအများကြီးပဲ။ ရန်ကုန်မြို့ကြီးဆို လူတွေကိုထူထပ်လိုက်သမျှဖြစ်ခြင်း။ ဒါပေမယ့်လို့လည်း လူတစ်ယောက်တိုင်းမှာ မိတ်ဆွေဘယ်နှစ်ယောက် ရှိကြလဲလို့မေးရင် အနည်းပါးပဲရှိတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ မိတ်ဆွေနည်းပါးပဲ ရှိတာလဲလို့မေးရင် ကိုယ်ပေါင်းသင်းလို့ရတယ်လို့ဆိုတဲ့သူ နည်းလို့ . လို့ ပြောရမှာပေါ့။ အဲ- အဲ့ဒါကို မသိကြဘူး။ ဒီလိုဘာကြောင့် သူဟာပေါင်းလို့မရတာ၊ ကိုယ့်ကိုလည်းဘာဖြစ်လို့သူက မပေါင်းချင်တာဆိုတာ မသိကြဘူး။ အဲ့လိုမသိကြတော့ မပေါင်းပဲ နေတာပဲရှိတယ်။ ပေါင်းလို့မရတဲ့လူကို မပေါင်းပဲနေတာပဲ ရှိတယ်။ ပေါင်းလို့ရတဲ့လူကို ပေါင်းတာပဲရှိတယ်။ အဲ့လိုဆိုတော့ သူ့ရဲ့ ကိုယ့်ပေါင်းလို့ရလို့ ပေါင်းနေတဲ့သူရဲ့နယ်ပယ်၊ အပေါင်းအသင်းနယ်ပယ် ကလည်း သေးသေးလေး။ ကိုယ့်လိုလူ သေးသေးလေးရှိတယ်။ ကိုယ်က ပေါင်းလို့သင်းလို့ရတဲ့ သူ့လိုလူဆိုတာလည်း ကိုယ့်နယ် ပယ်မှာ နည်းနည်းလေးရှိတယ်။

အဲ့တော့ မိတ်ဆွေကျဉ်းကျဉ်းမြောင်းမြောင်းလေးပဲ သိကြတယ်လို့ ဒီလိုပြောကြစို့။ တစ်ယောက်နှစ်ယောက်ပေါ့ . အရပ်ထဲမှာ ဘယ်သူကတော့ ငါ့မိတ်ဆွေပါပေါ့။ ကျန်တဲ့သူတွေက သူ့မိတ်ဆွေမဟုတ်တဲ့သူတွေလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဒီမြို့မှာ ဘယ်သူကတော့ ငါ့မိတ်ဆွေပါ။ ကျန်တဲ့သူကတော့ ကိုယ့်မိတ်ဆွေမဟုတ်တာလို့ ပြောရမယ်။ တကယ်တော့ လူဟာအဲ့ဒီလိုဖြင့် မိတ်ဆွေမဲ့တဲ့သူ မဟုတ်သင့်ဘူးပေါ့။

တကယ်တော့ လူ့လောကကြီးတိုးတက်တယ်တို့၊ ကျဆုံး

တယ်တို့ ဆိုတာလည်းပဲ လူလောကကြီးကတော့ မိတ်ဆွေတွေများရင် တိုးတက်မှာပဲ။ မိတ်ဆွေတွေနည်းရင် ကျဆုံးမှာပဲ။ လူတွေဟာမိတ်ဆွေရယ်လို့ စစ်စစ်မှန်မှန်မဖြစ်တောင်မှ သဘောတရားအရ ရောင်းခြင်းဝယ်ခြင်း အစစ-တစ်ခုပေါ်မှာ တူညီချက်ရှိနေလို့ အဲဒီတူညီချက်ကနေပြီးတော့ ပေါင်းစည်းမိလို့ နည်းနည်းတိုးတက်လာတယ်လို့ ပြောရမှာနော်။ လူလောက တိုးတက်လာမှာပေါ့။ တကယ်ဒါ-လူတွေတညီတညွတ်တည်း ပေါင်းမိကြ၊ စည်းမိကြတယ်ဆိုရင်တော့ ဒီထက်ကို အများကြီး တဟုန်တိုးတိုးတက်မှာလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဒါ-ကျုပ်တို့ တရားဓမ္မပြောတာ မဟုတ်သေးဘူးပါဘူး။ တရားဓမ္မကို ကျုပ်တို့ အချိုးအဖြစ်နဲ့ ကျုပ်တို့ပြောတာပါ။

တရားဓမ္မဟာဖြင့်လူတွေနဲ့နားဝေးပါတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ဘာဖြစ်လို့ နားဝေးတာတုန်းလို့ဆိုရင် လူ့အကြောင်းကို လူတွေ မသိနေကြလို့ . ပါလို့။ ဘယ်လိုဘယ်နည်း လူ့အကြောင်းကို လူတွေ မသိနေကြတာလဲလို့ ဆိုလို့ရှိရင် လူတွေဟာပေါင်းလို့ ကောင်းတဲ့ လူနဲ့ပေါင်းတယ်။ ပေါင်းလို့မကောင်းတဲ့လူကို မပေါင်းဘူး။ ပေါင်းလို့ ကောင်းတဲ့လူကလည်း မကောင်းတဲ့လူနဲ့ စာလို့ရှိရင် နည်းနည်းလေးပဲ ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ မကောင်းတဲ့လူတွေက များနေတာဆိုတော့ ဒီမကောင်းတဲ့လူတွေ ဘာဖြစ်လို့ မကောင်းတာတုန်းလို့ဆိုတာ မသိပါဘူး။ ကိုယ့်ကိုလည်း ဒီတိုင်းပဲ သူများတတွေက ပေါင်းလို့ကောင်းတယ်လို့ ကိုယ်အပေါ်ထင်တဲ့လူက ကိုယ့်ကိုလာပေါင်းတယ်။ မကောင်းဘူးလို့ထင်တဲ့လူက ကိုယ့်ကို မပေါင်းဘူး။ ကောင်းတယ်လို့ ထင်ပြီး ကိုယ့်လာပေါင်းတဲ့လူကလည်း နည်းနည်းရှိတယ်။ မကောင်းဘူးလို့ထင်ပြီး ကိုယ့်မပေါင်းပဲနေတဲ့သူက လည်းဒုန့်ဒေးပဲလို့ ပြောကြစို့။

သူကလည်းပဲ အဲဒီတိုင်းပဲ။ ဘာမကောင်းတာတုန်းလို့ သူမ

သိဘူး။ တကယ်ကတော့ အလိုအပိုတွေက မကောင်းတာပါလို့ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့။ အဲ့ဒီအလိုအပိုတွေဆိုတာကို ကျုပ်တို့တတွေက အလို အပိုတွေရှိတယ်လို့ဆိုတာတောင်မှ ကျုပ်တို့ကလည်း မသိဘူး။ ကျုပ် တို့ပတ်ဝန်းကျင် လူတွေကလည်း မသိဘူး။ ပြောမယ်ဆိုရင် လော ကကြီးက မသိဘူးလို့ ဒီလိုဆိုလိုတာပါ။

လောကကြီးက အဲ့ဒါကိုမသိတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီအ လို အပိုတွေနဲ့စပ်လျဉ်းပြီးသကာလ တစ်ခါတည်းမဖြစ်ရအောင် သူက နည်းလမ်းကိုပြောလိုက်တယ်။ ငြိမ်းတယ်. . ငြိမ်းတယ်နဲ့ မြတ် စွာဘုရားက ပြောတယ်။ မြတ်စွာဘုရားပြောတဲ့စကားကတော့ ဒါ- နိဗ္ဗာန်လို့ပြောရမှာပေါ့။ ကျုပ်တို့ဗမာလိုပြောလို့ရှိရင် ငြိမ်းတာပါပဲ။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ စကားကလည်း လွတ်မြောက်တယ်၊ လွတ်မြောက်တယ် လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ ဘာက လွတ်မြောက်တာလို့တောင်မသိဘူး။ နိဗ္ဗာန်လိုချင်ပါတယ်၊ နိဗ္ဗာန်ရ-ရ ပါလိ၏။နိဗ္ဗာန်ရ-ရ ပါလိ၏နဲ့ တောင်းတယ်။ နိဗ္ဗာန်က ဘာတုန်းလို့မေးရင် မသိဘူး။ နိဗ္ဗာန်ဟာ လွတ်မြောက်မှုလို့တော့ ပြောတာပဲဆိုတော့ ဘာကလွတ်မြောက်တာ တုန်းလို့မသိဘူး။

ဘာက လွတ်မြောက်တာတုန်းလို့ မသိနေမှတော့ ဒီလူဟာ ဘာမှမသိတာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ ဘာက လွတ်မြောက်တာတုန်းလို့ မသိဘူးလို့ဆိုရင် တကယ်အတိုင်းကတော့ လူမှာဖြစ်ပွားနေတဲ့ **ဒုက္ခ ဆိုတဲ့အရာတစ်ခုက လွတ်မြောက်တာ. .** လို့ဆိုတာကို သဘော ပေါက်ရမယ်။ အဲ့ဒီ ဒုက္ခဆိုတာကို မသိဘူး။

ဒုက္ခ ဆိုတာကြီးကို အနက်အဓိပ္ပာယ်ပြောကြစို့ဆိုရင် ဆင်းရဲတာကို ပြောတာလို့ မြန်မာလို ပြန်ရင်တော့ရတယ်လို့ တွေ့ရ တာပဲ။ ဆင်းရဲတာ လွတ်မြောက်တာ။ ဆင်းရဲတာကလည်း တစ်ပုံ တစ်ထွေးကြီးဖြစ်နေတာဆိုတော့ လူတွေမသိဘူးလို့ ပြောကြစို့။ အဲ့

တော့ ပြောမယ်ဆိုရင် ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့တရားက ခုနက သစ္စာတွေလို့ ပြောတဲ့အခါမှာ ဒီသစ္စာတွေနဲ့ လူနဲ့က ဘယ်လိုမှ အစေးမကပ်ဘူးလို့ ပြောကြစို့။ လူတွေက လူတွေနဲ့ ပေါင်းနေရတာ။ အဲ့ဒီလူတွေနဲ့ ပေါင်းနေရတာမှာ လူတွေနဲ့ ပေါင်းနေရတဲ့အဖြေကို ဒါ-ဗုဒ္ဓက ပေးသွားတယ်လို့ သူတို့မသိဘူး။ အဲ-မသိတော့ တကယ်ကိုမသိတော့ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။

အဲ့ဒါမသိတဲ့အတွက် ဘုရားရဲ့တရားဆိုတာလည်း ကိုယ်နဲ့ဖြင့် ဘယ်လိုမှ စပ်တယ်တောင်မထင်ဘူးလို့ ဆိုတဲ့ဟာမျိုး ဖြစ်တော့တာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ အဲ့တော့ တကယ်ဘုရားတရားက ဘာတုန်းလို့ မေးလို့ရှိရင်လူတွေရဲ့ ခုနက ဆိုးဝါးနေတဲ့ ဖြစ်ရပ်ကနေ ပြီးတော့ လူတွေရဲ့ အဲ့ဒီဆိုးရွားမှုကနေ လွတ်မြောက်တယ်ဆိုတဲ့ အဖြစ်ကို ကျုပ်တို့က သစ္စာဆိုတဲ့စကားကို ပြောရမှာ။ ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခဆိုတာ လူတွေရဲ့ဆိုးရွားနေတဲ့ အဖြစ်ကိုပြောတာ။ ဒုက္ခက လွတ်မြောက်တယ်၊ ဒုက္ခက လွတ်မြောက်တယ်လို့ဆိုတာ အဲ့ဒီဆိုးရွားတဲ့ အဖြစ်ကနေ လွတ်မြောက်တာလို့ပြောရမှာ။ ဆိုးရွားတဲ့အဖြစ်ဆိုတာ ဘာတုန်းပေါ့. . ဒီလိုပြောရမယ်။

ဆိုးရွားတာတွေလည်း တို့ဖြင့်သိပါရဲ့။ ဆိုးရွားတယ်ဆိုတာ တို့သိပါတယ်။ ဘယ်သူတွေက ဘယ်သူ့ပစ္စည်းခိုးနေပြီ။ ဘယ်သူတွေက ဘယ်သူ့အသက်ကို သတ်နေပြီ။ ဘယ်သူတွေကဖြင့် ဘယ်သူ့အိမ် ထောင်သားမယားတွေ မှားနေပြီလို့။ ဒါ-ဆိုးဝါးတယ်လို့ဆိုတာ သိတာပေါ့လို့ ဒီလိုပြောမှာပေါ့။ သိတာပေါ့လို့ ပြောပေမယ့် အဲ့ဒီဆိုးရွားတာ သိတယ်ဆိုတာလည်း အဲ့ဒီဆိုးရွားတာရဲ့ လွတ်မြောက်မှုဆိုတာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီးတော့ ရောက်ရမှာတုန်းဆိုတာ မသိဘူး။ ဒါတွေကလည်း သူ့ဘာ သာ သူဖြစ်တာဆိုတဲ့ဟာမျိုးလိုလို။ လူ့လောကမှာ မသိချင်းကတော့ ပြစ်ခဲနေအောင် ရှုပ်ထွေးနေအောင် ဖြစ်နေမယ်

လို့ ပြောရမှာပေါ့။ အဲ့- ပြစ်ခဲနေအောင် ရှုပ်ထွေးနေအောင်၊ လူလောကကြီးက ဖြစ်နေတာဆိုတော့ ဒါတွေဟာ တို့ဖြင့်တော့ မစပ်ပါဘူးလို့ ဆိုတဲ့ဟာမျိုး လိုလိုဖြစ်သွားကြတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။

အဲ့ဒါဘာဖြစ်လို့လဲလို့ ဆိုလို့ရှိရင် ဒီ-ဆိုးရွားတယ်လို့ ဆိုတဲ့ လူတွေရဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေနဲ့ ခုနကသူများပစ္စည်း ခိုးတယ်လို့၊ သူများကို လိမ်တယ်ကောက်ကျစ်တယ်လို့။ ဟာ-သူများ အိမ်ထောင်သားမယားတွေ မှားတယ်လို့ဆိုတာတွေဟာက ဆိုးရွားတယ်လို့ သိပေမယ်လို့လည်း အဲ့ဒီဆိုးရွားတယ်ဆိုတာ ငါတို့ဖြစ်နေတာလို့ အဲ့ဒီလိုမျိုးလိုဖြစ်နေတာ။

ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် ငါတို့က တခြား။ အဲ့ဒီ ဆိုးရွားတာက တခြားလို့ကို သိနေတယ်။ ဆိုးရွားတာနဲ့ ဆိုးရွားတာသိတဲ့သူတစ်ယောက်တည်းပဲ၊ တစ်ခုတည်းပဲလို့ အဲ့ဒီလိုထင်တယ်။ ဆိုရွားတာဖြစ်တဲ့သူဟာ ဒါဆိုးရွားတဲ့သူပဲ။ ဆိုးရွားတယ်ဆိုတာ ဆိုးရွားတာ သိတဲ့သူပဲ။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို နှစ်ခုထင်ကြတယ်။

ဆိုကြစို့ - လူတစ်ယောက်ဟာ သူများ ပစ္စည်းသွားခိုးနေပြီဆိုရင် သွားခိုးနေတာလုပ်တဲ့သူဟာ သူခိုးပဲ။ သူခိုးဆိုတာဟာ သွားခိုးနေတာ လုပ်တဲ့သူပဲ။ အော်-အဲ့ဒီလိုမျိုးလိုသိသွားကြတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။ အဲ့တော့ တစ်ယောက်တည်းဖြစ်သွားတာ။ တစ်ယောက်တည်းဖြစ်သွားတာဆိုတော့ ဒါ-ငြိမ်းဖို့၊ သတ်ဖို့ ဒါတွေကို ဖယ်ဖို့ရှားဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒါတွေလည်းငြိမ်းလို့၊ သတ်လို့ မရနိုင် ဘူးလို့ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ထင်ကြတယ်။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ထင်နေတဲ့ဟာကနေပြီးတော့ လွန်မြောက်အောင် မတတ်နိုင်တော့ဘူး။

အဲ့တော့ ကျုပ်တို့ ဦးစန်းမောင်တို့ကို ပြောရမယ်။ ဘယ်လို ပြောရမလဲလို့ဆိုလို့ရှိရင် ကျုပ်တို့ဘုရားက ဒုက္ခသစ္စာတရားကို အကျယ်ချဲ့ပြီးပြောတဲ့အနေနဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို ဟောတာကို

ဒါ-ဦးစန်း မောင်တို့နားထဲမှာ ဝင်ထားပြီးသားရှိတယ်။ ဒီပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်
ဟောထားချက် နားဝင်ပြီးသားရှိတာဆိုရင် အဲ့ဒါလေးကို ကျုပ်တို့
ကွဲအောင် လုပ်ရမယ်ပေါ့။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရဲ့ ခွင်ကျယ်ပြန့်ပုံ

ကွဲအောင်လုပ်ရမယ်လို့ဆိုတာ ဘာပြောမလဲလို့ဆိုတော့
ကျုပ်တို့ဆိုးတယ်လို့ ဆိုတဲ့ဟာတွေမှန်သမျှကို သဘောတရားခွင်
တစ်ခုတည်းနဲ့ ထည့်ယူလိုက်တာကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင်လို့ ပြောရမယ်။
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင်ဟာ ကျုပ်တို့ဆိုးဝါးတာတွေရဲ့ ခွင်ပဲဗျ။ ကျုပ်တို့မှာ
ဆိုးဝါးတာတွေက ဘယ်လောက်ရှိတုန်းလို့ဆိုတာ သာမန်အားဖြင့်
ရေ တွက်ပြစမ်းပါဆိုရင် နည်းနည်းလေးပြတယ်။ ဥပမာ ခိုးတယ်၊
လိမ်တယ် အစသဖြင့် နည်းနည်းပါးပါးလောက်ပဲပြောနိုင်မယ်။ အဲ-
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ခွင်ထဲကဟာတွေဟာ ဆိုးရွားတာတွေကိုပြတဲ့ စက်
ခွင်တွေပဲ။

စက်ခွင်ကြီးပဲလို့ ဒီလိုပြောလိုက်တော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင်
ကတော့ အကျယ်ကြီး ဖြစ်သွားပြီ။ အကျယ်ကြီးဖြစ်သွားတယ်ဆိုတာ
ခိုးတာလောက်မှ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်ခွင်မဟုတ်တော့ဘူး။ ဟာ-လိမ်တာ
လောက်တို့၊ သတ်တာလောက်တို့မှ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင် မဟုတ်တော့
ဘူး။ အဲ့ဒီလိုပဲ အာရုံငါးပါးတွေ၊ လိုက်စားလွန်ကျူးတာတွေ၊ မူးရူး
နေတာတို့မှ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင် မဟုတ်တော့ဘူးဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင်ကျတော့ ဘာတွေဖြစ်သွားမတုန်းဆိုရင်
ဟာ-ဒါနပြုတယ်လို့ဆိုတဲ့ ပေးကမ်းလှူဒါန်းမှုတွေလည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
ခွင်ထဲ ဝင်တဲ့ဟာ ဖြစ်နေတာဗျ။ သီလဆောက်တည်ရတယ်လို့ ဆိုတဲ့
ပါနာတိ ပါတာဝေရာမဏိ. . အဒိန္နာ ယေရာမဏိ လို့ဆိုတာတွေလဲ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ခွင်ထဲက ဟာတွေလို့ဆိုတာ သိလာရမယ်ဗျ။

နောက်တစ်ခါ တရားဓမ္မ ဘာဝနာပွားတယ်လို့ဆိုတဲ့ တစ်ခါတည်း ဟို-ပုတီးစိတ်တာတို့လို အာနာပါနုရှာတာတို့လို အမျိုးမျိုး သောတရားတွေပေါ့လေ။ အဲ့ဒါတွေကလည်းပဲ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ခွင်ထဲက တရားတွေပဲဖြစ်နေတာကို တွေ့ရလိမ့်မယ်လို့ ပြောရမှာဗျ။

အဲတော့ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင်ထဲမှာ၊ ခွင်ထဲကတရားတွေဟာ ဆိုးဝါးမှုတွေ သိမ်းကြုံးပြီးတော့ ဖော်ပြထားတဲ့ စာရင်းဇယားကြီးဖြစ်တယ်လို့ ကျုပ်တို့ကပြောလိုက်တာဆိုတော့ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင်ဟာ အဆိုးခွင်ကြီးဖြစ်နေတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင်ကြီးက အဆိုးခွင်ကြီးပဲလို့လဲ တစ်ချက်ပြောတယ်။ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင်ထဲမှာ ပါနေတဲ့ဟာတွေကလည်းပဲ **ကာမဘဝ** လို့ဆိုရတဲ့ ဒီ-ခုနစ်က သတ်မှု၊ ခိုးမှုတွေရောပါတယ်။ နောက်တစ်ခါ ပေးမှုကမ်းမှုတွေလည်း ပါတယ်။ အကျင့်သီလ ဆောက်တည်မှုတွေလည်း ပါတယ်ဆိုတာတွေ။ ဟောဒါတွေလည်း အဆိုးတွေလို့ ပြောနေတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့ဗျာ။

နောက်တစ်ခါ ရူပနဲ့အရူပတွေလည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ခွင်ထဲမှာ ပါတယ်လို့ဆိုတော့ ရူပနဲ့အရူပလို့ဆိုရင် တရားဓမ္မ ဘာဝနာပွားများမှု အမျိုးမျိုးတွေ၊ သမထတွေရော၊ ဝိပဿနာတွေရော ပေါ့ဗျာ။ ပါနေပြီလို့လဲ ပြောကြစို့။ ဟော-အဲ့ဒီရူပဖြစ်တဲ့သမထတွေရော၊ အရူပဖြစ်တဲ့ ဝိပဿနာတွေရော၊ ဟော-ဒါတွေလည်း အဆိုးခွင်ထဲကဟာ ဖြစ်သွားပြီလို့ ဒီလိုပြောကြစို့။ ဒါ-နားကြီးကြီးကလေးနဲ့တော့ နားထောင်ပေးရမှာပေါ့။

ဆိုလိုတာကတော့ ဒါပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင်ကို ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာ ပညာရှင်တိုင်းပေါ့။ ဗုဒ္ဓဘာသာပညာရှင်ဆိုတာ ဘုန်းကြီးရဟန်းတွေရော ဘာတွေရောပေါ့ဗျာ။ ဒီဗုဒ္ဓဘာသာပညာရှင်တိုင်းက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင်ဟာ ဒုက္ခခွင်လို့ဆိုတာ သူတို့လက်ခံတယ်။ ဒုက္ခခွင်လို့ဆိုတာ သူတို့သဘောထားပါတယ်။ အဲ-ဒုက္ခခွင်လို့သဘောထားတော့

ဒုက္ခဆိုတာ ဗမာလိုပြန်ရင် အဆိုးအရွားလို့ပဲ ပြန်ရမှာပါ။ အဆိုးဝါးတွေလို့ ပြောရမယ်။ အဲ့တော့ဆိုးဝါးတာတွေကို သိမ်းကြုံးပြီး ဇယားထဲ ထည့်လိုက်တော့ ဘာဇယားဖြစ်လာတုန်းဆိုရင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင် ဇယားဖြစ်လာတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမယ်ဗျ။ ဒါပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ခွင်ဇယား ဖြစ်လာတယ်ဆိုတော့ . . ဒါ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ခွင်ဟာ ဆိုးရွား မှုတွေပဲ။ တို့သိနေတဲ့အဆိုးအဝါးဆိုတာ နည်းနည်းပဲရှိပါသေးလား။

တို့သိတာက ခိုးတဲ့လူကိုဆိုးတယ်လို့ မှတ်တယ်။ သတ်တဲ့လူကို ဆိုးတာလို့ မှတ်တယ်။ လိမ်တဲ့သူဆိုလည်း ဆိုးတာလို့ မှတ်တယ်။ ခိုးတာတွေ၊ သတ်တာတွေ၊ လိမ်တာတွေကို ဆိုးတာလို့ မှတ်တာဆိုတော့ ဒီလောက်ကိုပဲ ဆိုးဝါးခွင်ကို ကျုပ်တို့ကသိတယ်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ခွင်ကနေ ပြီးတော့ပြောလိုက်တဲ့ ဆိုးရွားတွေကျတော့ ဘာဖြစ်လာတုန်းဆိုရင် ဟာ . . ပေးတာ၊ကမ်းတာတွေတောင်ဆိုးဝါးမှုဖြစ်လာတယ်။ အကျင့်သီလ ဆောက်တည်တာတွေတောင် ဆိုးဝါးဖြစ်လာပြီ။ အဲဒီထဲမှာ တစ်ခါတည်း ဘာဝနာပွားတယ်လို့ ဆိုတာတွေလည်းပဲ ခပ်ဆိုးဆိုးဖြစ်လာပြီလို့ပြောကြစို့။ အဆိုးခွင်က အကျယ်ကြီးဖြစ်လာပြီ။ အဲဒီဆိုးခွင်က အကျယ်ကြီးဖြစ်လာတော့ လူတွေက နားမလည်တော့ဘူး။

ဆိုကြပါစို့ခိုး တဲ့လူ၊ ဆိုးတဲ့လူလောက်အဆိုးလို့ရှိရင် တော်သေးတယ်။ သတ်တဲ့သူ၊ ဖြတ်တဲ့သူလောက် လူဆိုးလို့ဆိုရင် တော်သေးတယ်။ အကျင့်သီလ ဆောက်တည်နေတဲ့သူ၊ ပေးကမ်း လှူဒါန်းနေတဲ့သူကို အဆိုးခွင်ထဲမှာပါတယ်။ ဒါ-အဆိုးစာရင်း ဝင်တယ်လို့ဆိုရင် ယုံမှာမဟုတ်ဘူးဗျ အဲဒီ လူတွေက . . . ။

လူတွေ ဘယ်လိုနားမလည်လဲဆိုရင် ငါတို့အဖေက တအားပုတီးစိတ်တယ်။ ဒါဆိုရင်တော့ လူကောင်းတစ်ယောက်လို့ပြော ရမှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ငါတို့အဖေက တအားစိတ်တိုတယ်။ ငါတို့အဖေ

နည်းနည်းလေးတောင်မှ သူမညာတာနိုင်ဘူး။ ငါတို့အမေအပေါ်မှာ လည်း သူတော်တော်စိတ်တိုတယ်။ ဟော ဒီလိုမျိုးလိုပြောတယ်။ ဒါ-လောကကြီးမှာ တော်တော်များများပါ။ သူပုတီးစိတ်တယ်လို့ပြောတယ်။ သူ တရားထိုင်တယ်လို့ ပြောတယ်။ သူတရားထိုင်တယ်၊ သူပုတီးစိတ်တယ်လို့ ဆိုတာတွေက အကောင်းတွေလို့ ဘာသာရေးက နေပြီးတော့ချီး မွမ်းထားတယ်။ အဲ့လိုပဲ. . ဒါနမူ၊ သီလမူတွေကို လုပ်တဲ့သူဖြစ်တဲ့ အတွက် ဒါနမူ၊ သီလမူတွေ လုပ်တဲ့သူတွေကလည်း အကောင်းတွေလို့ လောကကြီးကနေပြီးတော့ ဒါ-ဒီသာသနာတော်က နေပြီးတော့ ဒီဘာသာရေးတရားကနေပြီးတော့ သတ်မှတ်ထားတယ်။

ဒါပေမယ့် ငါတို့အဖေက ဒါနပြုတယ်။ သီလတွေဆောက်တည်တယ်။ ဘာဝနာတွေလည်းပဲ ထူးခြားအောင်ကို ပွားနေတယ်။ ဒါပေမယ့် ငါတို့အိမ်မှာတော့ သူ့ကို ဘယ်သူမှကို မလှုပ်ခံလောက်အောင် အနေအထားရှိတယ်ပေါ့။ နည်းနည်းလေး ခြေသံလေး ပြင်းပြင်း နင်းပြီဆိုရင်တောင်မှ တအားဟောက်ပြီလို့ ပြောကြစို့။ နည်းနည်းလေး ဧည့်သည်ကနေပြီးတော့ လာပြီးစကားပြောပြီ ဆိုရင်တောင်မှ တအားဟောက်ပြီလို့ ပြောကြစို့။ ဧည့်သည်က လာပြီးသကာလ သူအလုပ်လုပ် နေတဲ့အချိန်မှာဆိုရင် လုံးဝဧည့်သည်ကို ပြန်လွှတ်ရမယ်။ သို့မဟုတ် စောင့်ခိုင်းရမယ်။ ဘယ်လိုမှသူ့ကို တွေ့ခွင့်မပေးရဘူးလို့ ဆိုတာမျိုးအထိ အတော်တင်းတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။ အဲ့ဒီလိုမျိုး တင်းတဲ့အပိုင်းတွေကို ဒါ-လူဆိုးလို့ မမြင်ဘူး။ ဘုရားက အဆိုးစာရင်းထဲက ဝင်နေလို့ လို့ဆိုတာ မမြင်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။

တကယ်တော့ အဆိုးစာရင်းထဲမှာ ဝင်နေတယ်လို့ ဆိုတာကို သူတို့က ခိုးတာ၊ ဆိုးတာ၊ လိမ်တာ၊ ကောက်တာ၊ သတ်တာ၊ ဖြတ်တာလောက်ပဲ. . ဒါ-အဆိုးလို့ စာရင်းသွင်းထားတာဆိုတော့ ကျန်တဲ့

အပိုင်းတွေကို အဆိုးလို့မထင်ဘူး။ အဆိုးလို့ မထင်တဲ့အခါကျတော့ တို့အဆိုး လို့မထင်လို့ ဆက်ဆံလို့ ကောင်းသလားဆိုတော့ ဆက်ဆံ လို့လည်း မကောင်းဘူး။ ဆက်ဆံလို့ မကောင်းပေမယ့် သူက အဆိုး စာရင်းထဲမှာ သူသိတဲ့အဆိုးစာရင်းထဲမှာ ဝင်သလားဆိုတော့ အဆိုး စာရင်းထဲလည်း မဝင်ဘူး။

အဆိုးစာရင်းထဲ မဝင်တဲ့အခါကျတော့ သူ့ကို လူကောင်း လို့ သတ်မှတ်တယ်။ ကျန်တဲ့လူတွေကလည်း ဘာသာရေးသမား တွေ ကလည်း ဟာ-သိပ်တော်တဲ့လူ၊ သူက တရားစကား အင်မတန် ပြော တဲ့လူ။ ဒီလူက တရားတွေ အင်မတန်ကျင့်တဲ့ လူ။ ဒီလူဟာ ဥပုသ် သတင်းလည်း မပြတ်ဆောက်တည်တဲ့ လူ။ ဒီလူက ဒါနမှုဆိုရင်လည်း အမြဲတမ်း တစ်ခါထဲ. . အလှူရေစက်လက်နဲ့ မကွာနေတဲ့သူ။ အဲ့ဒီ လိုလည်း ချီးမွမ်းရတဲ့ လူဖြစ်နေတယ်။ လူကောင်းစားရင်းမှာဝင်နေ တယ်။ လူကောင်းစာရင် ထဲသာဝင်နေတာ။ တကယ်ဆက်ဆံရတဲ့ အခါ ကောင်းသလားဆိုတော့ မကောင်းဘူးဗျာ။

သူ အလှူအတန်းကိုတော့ဖြင့် သိန်းတွေအများကြီး ချီပြီး ကုန်တဲ့ အဆင့်ထိကို အလှူအတန်းတွေ ပေးနေပေမယ်လို့ ဘယ်သူ ကဖြင့် ဘာပစ္စည်းကို လာမပေးတာတို့ သူ့ပေးရမယ့် အတိုင်းအထွာ လေးရှိတာလေး မပေးတာတို့လို့ သို့မဟုတ် သူက တခါတည်း သူ့သား သမီးကို သုံးဖို့ စွဲဖို့ ပေးတာတို့လို့ အဲဒီအခါကျရင် အတော်ကြီး ဒီလူ ကိုက ဘယ်လိုဖြစ်ဆိုတော့. . မသင့်မမြတ်ပေါ့ဗျာ။ နောက်တစ်ခါ ဘယ်သူက ဘယ်လောက် တစ်ခါတည်း ဘယ်လိုဖြစ်တယ်နဲ့ ဟောဒီ လိုမျိုး လို ပြောရတဲ့အဖြစ် ရောက်တယ်။

ဆိုလိုတာကတော့ သူတို့က အဆိုးစာရင်းထဲတော့ မဝင်ဘူး။ ဒါပေမယ်လို့ ဆိုးနေတယ်။ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံလို့ မကောင်းနေဘူး။ အဲ့ဒီလိုမျိုးတွေ ဖြစ်နေတယ်။ အဲ့လိုမျိုးလိုဖြစ်တော့

ဘာဖြစ် လဲလို့ဆိုရင် အဆိုးစာရင်းဇယားကိုသူတို့ မသိဘူးလို့ ပြောကြ
စို့။ အဆိုးစာရင်း ဇယားကိုမသိဘူး။ ကျုပ်တို့ဘုရားက မဟောခဲ့ဘူး
လားဆိုတော့ အဆိုးစာရင်းဇယားကို သေသေချာချာဟောခဲ့တယ်။
ဘယ်လိုဟောလဲလို့ဆိုရင် ဟာ-အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်တယ်။
သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်တယ်။ ဝိညာဉ်ကြောင့်နာမ်ရုပ်တွေ သဠာ
ယတနတွေ၊ ဖဿတွေ၊ ဝေဒနာတွေဖြစ်တယ်။ အဲ့ဒီဖဿတွေ
ဝေဒနာတွေကနေပြီးတော့ တဏှာတွေ၊ ဥပါဒါန်တွေဖြစ်တယ်။ အဲ့ဒါ
ကြောင့် ဘဝဖြစ်တယ်။ အဲ့ဒါကြောင့် ဇာတိတွေ၊ ဇရာ၊မရဏတွေ
ဖြစ်တယ်လို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဒါ-ဦးစန်းမောင်လေ့လာပြီးသွားပြီ။ ဒါ
ဟုတ်ပြီနော်။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ဟောခဲ့တယ်။

အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ဟောခဲ့ပေမယ့်လို့ ဒီစာရင်းဇယားကြီးဟာ
အဆိုးဇယား၊ ပြင်စရာ၊ဆင်စရာတွေဖြစ်တယ်။ အဆိုးစာရင်းဇယားထဲ
မှာ သာမန်ပဲ ငါတို့အဆိုးလို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ ခိုးတဲ့သူလောက်သာ
လား၊ လိမ်တဲ့သူတွေလောက်သာလား၊ သတ်တဲ့ဖြတ်တဲ့သူတွေ
လောက်သာလား။ အာရုံငါးပါးတွေ လိုက်စားလွန်ကျူးမှုတွေ လုပ်နေ
တဲ့ သူတွေလောက်သာလား။ သောက်စားမူးယစ်နေတဲ့ သူတွေ
လောက်သာလားဆိုရင် မကဘူး။

ဒါတွေက အဲ့ဒီအဆိုးစာရင်းဇယားရဲ့ အစိတ်အပိုင်း
ကလေးပဲရှိသေးတယ်။ ခိုးတဲ့လူဆိုးတဲ့လူဟာ အစိတ်အပိုင်းလေး
လောက်ပဲရှိသေးတယ်။ တကယ်သူ့ရဲ့ စာရင်းဇယားထဲမှာတော့
အများကြီးလို့ ပြောကြစို့။ ပြောမယ်ဆိုရင် စားရင်းဇယားထဲမှာ သုံး
ဆယ်နဲ့ တစ်ခုထိရှိတယ်လို့ ပြောကြစို့ပေါ့ဗျာ။ ဒါမှမဟုတ်စာရင်း
ဇယားထဲမှာ ဒါနှစ်ဆယ်နဲ့ကိုးခုရှိတယ်လို့ ပြောကြစို့။ အဲ့လောက်ရှိ
တာမှာ အစိတ်အပိုင်းလေးပဲ ပါနေတယ်။ အဲ့တော့ကျုပ်တို့က
အဲ့ဒီလိုမျိုးကြီး အဆိုးစာရင်းထဲ ဝင်နေတာလဲမသိတော့ ကိုယ့်ဆက်ဆံ

လို့ မကောင်းတာကို ဆက်ဆံလို့မကောင်းတာလို့ သာသိတယ်။ သူ့ကို လူဆိုးလို့ မသိဘူး။ လူဆိုးလို့မသိပေမယ့်လည်း ဆက်ဆံလို့တော့ မရဘူးလို့ . မဆက်ဆံနိုင်ဘူးလို့သိတယ်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် ဆက်ဆံရင်ကိုယ့်ကို ထိခိုက်တယ်။ တကယ်လည်းပဲ အဲဒီလူတွေကတော့ အဆိုးစားရင်ထဲကအတိုင်း ဆိုးနေတာလို့ပြောရမှာပေါ့ဗျာ။

အဲဒီတော့ လူလောကမှာ အဲဒီလိုမျိုးလို ဓမ္မပြကွက်ကလည်း နဲ့အောင်မပြဘူး။ ဒီလိုအဆိုးစာရင်းဖြစ်တဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို ဘုန်းကြီးတိုင်းသိတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမယ်ဗျာ။ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စာရင်းဇယားကို ဘုန်းကြီးတိုင်းသိတယ်။ ဘုန်းကြီးတိုင်းသိပေမယ့် အဲဒီ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စာရင်းဇယားထဲက အစိတ်အပိုင်းလေးပဲပြတယ်။

ဆိုးဝါးချက် အမျိုးမျိုး

ဥပမာ သင်္ခါရလို့ ဆိုကြပါစို့ဗျာ။ သင်္ခါရလို့ဆိုရင် သင်္ခါရတွေအများကြီးရှိတယ်။ ပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနန္ဓာဘိသင်္ခါရ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ ဆိုပြီး နှစ်ဆယ်နဲ့နှစ်မျိုးတောင်ရှိတယ်။ ပုညာဘိသင်္ခါရလို့ဆိုလို့ရှိရင် ကာမ ကုသိုလ်တွေရယ်၊ ရူပ ကုသိုလ်တွေရယ် . ဆိုလိုတာက ရှိရင်စုစုပေါင်း ဒါ-ဟိုဒင်းလောက်ရှိတယ်။ ကာမကုသိုလ်က (၈)ခု၊ ရူပကုသိုလ်က (၅)ခုပေါ့ဗျာ။ (၁၃)ခုတောင်ရှိတယ်လို့ ပြောကြစို့။ နောက်တစ်ခါ အာနန္ဓာဘိသင်္ခါရ ဆိုရင်လေးခုတောင်ရှိတယ်။ အဲဒီလိုရှိတာကို အပုညာဘိသင်္ခါရ ဆိုတဲ့ ဒီ-ခိုးတယ်တို့၊ ဆိုးတယ်တို့၊ လိမ်တယ်တို့၊ သတ်တယ်လို့ ဆိုတဲ့အပိုင်းလေးလောက်ပဲ သူပြတယ်လို့ ပြောကြစို့။

အများကြီးရှိတာထဲက ဒီအများကြီးရှိတာကို မပြောပဲနဲ့ အနည်းအပါးလေးပဲ ဒါ-လူဆိုးလို့ဆိုတဲ့ စာရင်းထဲမှာသွင်းတယ်လို့

ဒီလိုပြောကြစို့။ အဲ့တော့ အဲ့ဒီလောက်ကလေးကို သိတော့နေတယ်။ သိနေပေမယ့်လို့ ဒါတွေကို ခံယူမထားဘူး။ သိတဲ့အတိုင်း ခံယူမထားဘူး။ ခံယူမထားတော့ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စာရင်းဇယားကို သူတို့ ဘာအသုံးချကြသတုန်းလို့မေးရင် ဘုန်းကြီးများပေါ့နော်။ ဘာအသုံးချကြသတုံးလို့မေးရင် တစ်နေရာမှာပဲ သူတို့အသုံးချ ကြတယ်။ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုပေါ့ဗျာ။ အဲဒီနေရာကတော့ ဘုရား အသက်သွင်းတယ်လို့ ဆိုတဲ့ ခင်ဗျားတို့ အောက်ပြည်အောက်ရွာကတော့ သိကြတယ်လို့ ထင်တယ်။ ဒါ-အောက်ပြည်အောက်ရွာ စကားလေးနဲ့ ပြောလိုက်တာဗျ။ ဘုရား အသက်သွင်းတယ် ဆိုတာပေါ့ဗျာ။ ဘုရားကတော့ သစ်သားတို့ သို့မဟုတ် ကွန်ကရစ်တို့နဲ့ လုပ်ထား တာဆိုတော့ အသက်သွင်းလို့တော့ ဘယ်ရပါမတုန်းပေါ့နော။ မရပေမယ့်လို့လည်းပဲ ဘုရားအသက် သွင်းတယ်လို့ဆိုတာမျိုး အောက်ပြည်အောက်ရွာကျမှ ကြားဖူးတာပဲဗျနော်။ **အနေကဇာ** တင်တယ်ပေါ့ဗျာ။

အနေကဇာတင်တယ်ဆိုတာ

အနေကဇာတင်တယ်လို့ ဆိုတဲ့အခါမှာမှ ဘုန်းကြီးတွေက နေပြီးတော့ ဒီ-အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံဆိုတဲ့ ဒီ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါရပ်ကို မန္တာန်တစ်ရပ်အဖြစ် ရွတ်ဖတ်တာမျိုး ရွတ်ဖတ်တာကို လုပ်ကြတယ်ပေါ့ဗျာ။ ဒီ-အနေကဇာတင်တာကိုတော့ အညာမှာလည်းလုပ်တယ်။ အနေကဇာတင်တဲ့အခါမှာလည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ကို ရွတ်တာလည်း အညာမှာလည်း ရွတ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ကို ရွတ်တာက ဘုရားအသက်သွင်းတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်တော့ ဘုရား ရုပ်တုဖွင့်ပွဲမှာ အစဆုံးဘုန်းကြီးတွေကို ဖူးမျှော်ခွင့်ပေးလိုက်တာပါ။ ဘုန်းကြီးတွေကကိုယ့်ရဲ့ လက်ဦးဆရာတွေဆိုတော့ ဒါ-ကိုယ့်

ဆရာတွေကို အဦးဆုံး ဖူးခွင့်ပေးလိုက်တာ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာပစ္စယ ဝိညာဏံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်
ကို စကောက်ခဲ့တာ။ အော်-အဆိုးတွေက အဲဒီစာရင်းဇယားကြီးပဲကွာ
ဆိုပြီးတော့ အဆိုးစာရင်းဇယားကြီးကို စာရင်းဇယားလုပ်နိုင်တဲ့
အဖြစ်ထိ သူကရောက်သွားတယ်။ အဲလိုရောက်လို့မို့လို့ အဲလိုစာရင်း
ဇယားကြီးကို ဒါ-ပြောမယ်ဆိုရင် လူဆိုးစာရင်းဇယားကြီးပေါ့ဗျာ။

ဒီလူဆိုးစာရင်းဇယားကြီးကို သူကနေပြီးတော့
အကုန်လုံး သိပြီလို့ဆိုတဲ့အခါကျတော့မှ ဟောဒီ လူဆိုးစာရင်းကြီးက
လွတ်တာဟာ ဘာဖြစ်တယ်လို့ဆိုတာကို သူကသိ ပြီးသကာလ
ဒီအဆိုးအဖြစ်က နေပြီးတော့ လွတ်မြောက်တဲ့အဖြစ် ရောက်တာကို
သူက ဘုရားအဖြစ် ရောက်တာလို့ ဒီလိုပြောရမယ်ပေါ့ဗျာ။

ကိုယ်ကိုယ်တိုင် အဲဒီလိုမျိုးလို ဘုရားအဖြစ်ရောက်ပြီး
နောက်ပိုင်းကျတော့ သူလိုက်ဟောတာပေါ့။ လိုက်ဟောတဲ့အခါကျ
တော့ လူတွေလည်းပဲ အဆိုးစာရင်းဇယားတွေကို သိကုန်ကြရော။
စာရင်းဇယားထဲ ပါတဲ့အတိုင်းကို အကုန်လုံး သိကုန်ကြတဲ့အခါကျ
တော့ ဒီအဆိုးထဲကတော့ တို့မနေဘူးဟဲ့လို့ ဆိုပြီးသကာလ လွတ်
မြောက်အောင် လုပ်တဲ့အခါကျတော့ အဲဒီလူတွေလည်းပဲ လွတ်
မြောက်ကုန်ကြတာပေါ့။ အဲလိုလွတ်မြောက်ကုန်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေလို့ ဒီလိုပြောရတာပေါ့နော်။

အဲဒီတော့ကျုပ်တို့ကလည်း ဘုရားရဲ့တပည့်တွေ ဆိုပြီး
တော့ ဒီဘက်ခေတ်အထိ၊ ခင်ဗျားတို့တတွေထိ၊ ဒီ ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူ
တွေ ရောက်လာပြီ။ ရောက်လာပေမယ့်လို့ ဘုရားကပြောခဲ့တဲ့ ဒီအ
ဆိုး စာရင်းဇယားကြီးကို အဆိုးစာရင်းဇယားကြီးထဲမှာပါတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အရေအတွက်ကို အစအနလေးပဲပြောတယ်။ အဲဒီ အစ
အနလေးက ခိုးတဲ့လူ လူဆိုး။ လိမ်တဲ့လူ လူဆိုး။ သတ်တဲ့လူ

လူဆိုးပေါ့ဗျာ။ အဲ အဲဒီလောက်ပဲပြောတယ်လို့ ပြောရမလိပ်ဗျ။

ခုနကပြောတဲ့ ကာမနဲ့ ပေးကမ်းတဲ့လူကို လူဆိုးလို့ မပြောဘူး။ ရူပနဲ့ ပေးကမ်းတဲ့လူကို လူဆိုးလို့ မပြောဘူး။ ကာမနဲ့ သီလတွေ ဆောက်တည်တဲ့လူလည်း လူဆိုးလို့ မပြောဘူး။ ရူပတွေ၊ အရူပတွေနဲ့ သီလတွေ ဆောက်တည်တဲ့သူလည်းပဲ လူဆိုးလို့ မပြောဘူးဗျ။

အဲဒီလိုပဲ။ ကာမနဲ့ ဘာဝနာပွားတဲ့လူကို လူဆိုးလို့ မပြောဘူး။ ရူပတွေအရူပတွေနဲ့ ဘာဝနာတွေပွားတဲ့လူကိုလည်း လူဆိုးလို့ မပြောဘူး။ ဟောဒီစာရင်း ဇယားထဲမှာတော့ ဘုရားက ဘာကိုမှမညွှာဘူး။ ခုနက ခိုးတဲ့ဆိုးတဲ့လူ လူဆိုး။ ကာမ၊ရူပ၊အရူပတွေနဲ့ ပေးကမ်းမှုလှူဒါန်းမှုတွေ၊ သီလဆောက် တည်မှုတွေလုပ်တဲ့ သူကို လူဆိုးလို့ သေသေချာချာပြောခဲ့တယ်။ ဒါကို အားနာပါးနာဖြစ်ပြီး သူတို့ မပြောခဲ့တာလား။ ဘာတုန်းမပြောတတ်ဘူး။ မပြောဘူးဗျာ။ အဲဒါ မပြောတဲ့အတွက် ဒီကနဲ့ ဒီစာရင်းဇယားကြီးကျန်ခဲ့တယ်။ ကျုပ်တို့ဘုရားက နေပြီးတော့ လူဆိုးစာရင်းဇယားကြီးပေါ့ဗျာ။ လူဆိုးစာရင်းဇယားကြီးထုတ်တာ ကျန်ခဲ့ပေမယ့် ဒီလူဆိုးစာရင်းဇယားကြီးကို အပြည့်မပြောဘူး။ အပြည့် မပြောကြတော့ဘူး။

အပြည့်မပြောကြရုံတင်မကပဲနဲ့ ခုနက ကာမအကုသိုလ်လို့ဆိုတဲ့ လူဆိုးကိုတော့ လူဆိုးလို့ ပြပြီးသကာလ ကာမကုသိုလ်ကို လူဆိုးလို့ မပြောတော့ဘူး။ ဆိုကြစို့.. ပေးကြစို့၊ ကမ်းကြစို့၊ လှူဒါန်းကြစို့ဆိုရင် ပေးတာ၊ ကမ်းတာ၊ လှူဒါန်းတာက ဘယ်လိုပေးတာ၊ ကမ်းတာ၊လှူဒါန်းတာတုန်းဆိုရင် ဟာ-ငါတို့ သေပြီးရင် ကောင်းရာသူဂတိ ရောက်မှာ။ နတ်ပြည်ရောက်မှာ။ အဲ အဲဒီလို နတ်ပြည်ရောက်အောင် လုပ်တဲ့ဟာတွေဆိုရင်တော့ဖြင့် ကောင်းတာပဲ။ ငါတို့ပေးကြ၊ ကမ်းကြ၊ လှူဒါန်းကြရင် ငါတို့ ငရဲကလွတ်မှာ ငရဲကလွတ်မယ်ဆိုရင် ကောင်းတာပဲလို့ဆိုပြီးတော့ အဲဒီခုနက ဒီ-လူဆိုး

စာရင်းဇယားထဲမှာပါနေတဲ့ ခုနက ကာမလိုပေးမှုကမ်းမှု၊ လှူဒါန်းမှုတွေ၊ အတင်းအားပေးတယ်ဗျာ။ မတားမြစ်ရုံတင်မကပဲ ဒါလူဆိုးတွေနော်။ အဲဒီလိုလုပ်တာက လူဆိုးလို့ဆိုတာကို တစ်မှုန်လေးမှ သူတို့ မပြောပဲနဲ့ အဲဒါကောင်းတယ်။ အဲဒါကောင်းတယ်ဆိုပြီးသကာလ အဲဒီရောက်အောင်ပဲ တစ်ခါတည်း မင်းတို့လုပ်ကြဆိုပြီးတော့ အဲဒီလိုမျိုးလည်းပြောတယ်ဗျာ။

ဒီအဆိုးစာရင်းဇယားထဲကို အတင်းဆွဲသွင်း တယ်လို့များတောင် ပြောမယ်ဆို ပြောထိုက်တယ်ပေါ့ဗျာ။ အဲဒီလိုမျိုးလို လှူတဲ့၊ တန်းတဲ့လူကို ဆွဲသွင်းပြီးသကာလ အဲဒီ လှူတာ၊ တန်းတာကို ဝိုင်းရံပြီးသကာလ ကူညီကြရတဲ့သူတွေကိုလည်း ဘာဖြစ်လဲ။ အဲဒီလူတွေလည်း မျှပေးလိုက်ပါဦးကွာပေါ့။ မင်းတို့ကြီးပဲ မကောင်းပါဘူးပေါ့။ အဲ-သူကလည်းပဲ ပြီးတဲ့အခါကျတော့ အမျှခင်ဗျာ. . အမျှဆိုပြီးတော့ သူကလည်းပေးတယ်ဗျာ။ ပေးတဲ့အခါကျတော့ ကျန်တဲ့သူတွေကလည်း တို့လည်းအမျှယူမယ်ဆိုတဲ့သဘောမျိုးနဲ့ သာဓုဗျာ. . သာဓု. . သာဓုနဲ့ ဟောဒီလိုမျိုးလည်း သူတို့က အမျှလည်း ယူကြ တယ်ပေါ့ဗျာ။

ယူကြတော့လည်းပဲ ဟော-သူ့တင်မကဘူး။ သူ့ပွဲမှာ လာကြရတဲ့သူတွေတောင်မှ အဆိုးဇယားထဲကို တစ်ခါတည်းရောက်သွားအောင် ဆွဲသွင်းတယ်ဗျာ။ ဒါ-ကာမလိုပေးမှု၊ ကမ်းမှု၊ လှူဒါန်းမှုအပိုင်းဆိုင်ရာနဲ့ နတ်ပြည်ရောက်ချင်တယ်၊ သို့မဟုတ် နတ်သမီးဖြစ်ချင်တယ်။ သို့မဟုတ် နတ်သမီးတက်ပြီးတော့ ယူချင်တယ်ပေါ့ဗျာ။ အဲလိုမျိုးနဲ့လုပ်တဲ့ဟာ လူဆိုးလို့ဆိုတာကို ဟောဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စာရင်းဇယားထဲမှာ ပြောတယ်ဗျာ။

သေသေချာချာပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတိုင်းသိတယ်။ မေးကြည့်ဗျာ။ အဲဒါပါတယ်လို့ဆိုတဲ့အကြောင်း . . ဟုတ်တယ်မို့လားဗျာ ဒါ။

အဲ့တော့ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ဒီလူဆိုးစာရင်းထဲကို ဘာဖြစ်လို့ ကျုပ်တို့လူတွေကို သွင်းကြရတာတုန်းပေါ့။ အဲ့ဒီလိုသွင်းထားတော့ လူတွေက မသိတော့ဘူး။ ဆိုးတယ်လို့ဆိုတာ ဟိုဟာလေးတင်ပဲလို့ ထင်တော့တာပေါ့ဗျာ။ အဲ့တော့ . . . အဲ့ဒါလေးတွေပဲထင်တဲ့အခါကျတော့ ကျန်တဲ့လူတွေက မဆိုးဘူး။ ကောင်းတယ်လို့ဆိုပေမယ့် ကောင်းတယ်သာပြောတာ ပေါင်းလို့တော့မရဘူး။ မပေါင်းနိုင်ဘူး။ ပေါင်းလိုက်လို့ ရှိရင်ကိုယ့်အတွက် အန္တရာယ်တွေရှိတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ရွေးပြီးတော့ ပေါင်းနေကြရတာ။ အဲ-အဲ့လိုမျိုးလိုဖြစ်တော့ လူ့သမဂ္ဂလည်း ငယ်နေတာလို့ပြောရမှာပေါ့။ ဒီလိုသာလားလို့မေးတော့ သီလဆောက်တည်တာလည်း ဒီနည်းလည်းကောင်းပဲဗျာ။

လူဆိုးစာရင်းဝင် ကောင်းမှုများ

ခုနကဒါနမူလေးပြောရအုံးမယ်။ ဒါနမူဆိုရင်အဲ့ဒီလိုပဲ နတ်ပြည်ရောက်အောင်ဆုတောင်းကွ . . . နော်။ နတ်ပြည်မှာက ဘုရားက ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးတာက မကြာသေးဘူးလို့ဖြစ်နေလိမ့်မယ်။ အဲ့ဒါကြောင့် မို့လို့နတ်ပြည်မှာ အရိယာဖြစ်တဲ့နတ်သမီး နတ်သားတွေ အများကြီး ရှိတယ်ကွ။ အဲ့ဒီအခါမှာ တို့တရားရမှာပေါ့လို့ နတ်ပြည်ရောက်အောင်ပဲလုပ် ဆိုပြီးတော့ ဒါနပြုပြီး နတ်ပြည်တက်ဖို့ ကြိုးစားနေကြတယ်။ ဒါလူဆိုးစာရင်းထဲကို တန်းဝင်သွားတာ။ ဘုရားချမှတ်ပေးထားတဲ့ လူဆိုးစာရင်းဇယားထဲကို ကိုယ်ကတန်းဝင်သွားတာလို့ ပြောရမှာပေါ့။

နောက်တစ်မျိုးကတော့ ဟာ-နတ်ပြည်မကောင်းပါဘူး ဆိုပြီးသကာလ ရူပ၊အရူပလောက်ရောက်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ဘာပြောလဲဆိုတော့ မင်းလှူတာနော်တဲ့ . . . နတ်ပြည်ကို မင်းမရောက်ချင်နဲ့ **ဝဋ္ဋနိသိတ** ဒါနလို့ ခေါ်တယ်လို့ဆိုပြီးတော့ ဒါ- **ဝဋ္ဋနိသိတ**

ဝဋ်ကိုမှီတဲ့ဒါနဖြစ်တယ်။ အဲ့တော့ မင်း-အဲ့ဒါနတ်ပြည် မရောက်ချင်တာဖြစ်ဖြစ်၊ မရောက်ချင်တာဖြစ်ဖြစ်၊ မင်းဘာလုပ်မတုန်းလို့ မေးတဲ့အခါကျတော့ မင်းလှူတဲ့တန်းတဲ့အခါမှာ ရုပ်နာမ်ရှုလှူကွာလို့ ဒီလိုပြောတယ်။ ရုပ်နာမ်ရှုပြီးလှူကွာဆိုတာ မင်းဆိုတဲ့ လှူမဲ့လူကလည်း ငါဆိုတဲ့ လှူမဲ့လူ မရှိဘူးလို့မင်းမှတ်တဲ့။ တကယ်တော့ရုပ်ဒြပ်တွေ နာမ်ဒြပ် တွေပဲဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ရမယ်လို့ ဒီလိုပြောတယ်ဗျာ။

တစ်ခါမင်းဟာကို အလှူခံမဲ့ဘုန်းကြီးလို့ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း ဘုန်းကြီးလို့မင်း မမှတ်နဲ့တဲ့။ ရုပ်ဒြပ်တွေ၊ နာမ်ဒြပ်တွေပဲ ဖြစ်တယ်လို့ဆိုတာမှတ်လို့၊ လှူမယ့်လူက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း ရုပ်ဒြပ်၊ နာမ်ဒြပ်ပဲရှိတယ်။ အလှူခံမယ့်သူဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ပစ္စည်းကို အလှူခံပြီး ယူမယ့်သူကိုလည်း ရုပ်ဒြပ်ပဲ၊ နာမ်ဒြပ်ပဲရှိတယ်လို့ ရှုရမယ်လို့ ပြောရမယ်လို့ပြောတယ်။ နောက်လှူဖွယ် ပစ္စည်းဖြစ်တဲ့ ဒီဆွမ်းတို့၊ သင်္ကန်းတို့၊ အုန်းသီးတို့၊ ငှက်ပျောတို့ ဆိုတာတွေကလည်းပဲ အဲ့ဒါတွေကလည်း ရုပ်ဒြပ်တွေပဲကွ။ **အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်ရှစ်ခု**တွေပဲလို့။ ဒါ-အုန်းသီးတွေလို့လဲ မမှတ်နဲ့၊ ငှက်ပျောသီးတွေလို့လည်း မမှတ်နဲ့။ သင်္ကန်းတွေလို့လည်းမမှတ်နဲ့၊ ဆွမ်းတွေလို့လည်း မမှတ်နဲ့ပေါ့ဗျာ။

အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ရုပ်ကိုရှုပြီးတော့ အလှူခိုင်းတယ်။ အလှူပေးတဲ့သူရော၊ အလှူခံတဲ့သူရော၊ လှူဖွယ် ပစ္စည်းတွေရော အဲ့ဒါတွေဟာ ရုပ်ဒြပ်တွေပဲ၊ နာမ်ဒြပ်တွေပဲဆိုတော့ အဲ့ဒီလိုတွေ ရှုလိုက်တော့ ဒီလူဟာပြောမယ်ဆိုရင် နတ်ပြည်လည်း သတိမရတော့ဘူး ဘာမှ သတိမရတော့ဘူးပေါ့။

အဲ့ဒီဘာဖြစ်တာလဲဆိုတော့ ရူပနဲ့လှူတာ၊ အရူပနဲ့လှူတာလို့ ဒီလိုပြောရမယ်ပေါ့ဗျာ။ ဟော-ရူပတွေ၊ အရူပတွေနဲ့ လှူပြီလို့ဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ဒါတွေကတော့ ခုနပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စာရင်း ဇယားထဲတော့ ဝင်သွားပြီဗျ။ အဲ့တော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စာရင်းဇယားက

ဘာ စာရင်းဇယားလို့တုန်းလို့မေးတော့ လူဆိုးစားရင်းဇယား။ ဒီလူဆိုး စာရင်းထဲ ဝင်သွားပြီဆိုရင် ဒီအမှုက လူဆိုးပဲဗျ။ ဟုတ်ပြီနော်။

ဒီအမှုက ကောင်းတဲ့အမှုမဟုတ်ဘူး၊ ဆိုးတဲ့အမှုပဲ။ အဲဒါနုသာလားဆိုတော့ သီလကလည်း ဒီနည်းလည်းကောင်းပဲ။ ကာမလို သီလပြုရင် ငါတို့နတ်ပြည်ရောက်မယ်ကွာ။ သူ့အသတ်မသတ်ဘူးလို့ဆိုတော့၊ သူ့ဥစ္စာမခိုးဘူးလို့ဆိုတော့ နတ်ပြည်ရောက်မယ်ကွာ။ ဒါကာမနဲ့သီလဆောက်တည်တာပဲ။ ဟာ-ဒါမှ မဟုတ်လို့ဆိုရင် တို့ဖြင့်မသတ်ပါဘူး၊ တို့ဖြင့်မခိုးပါဘူး၊ တို့ရုပ်ကိုပဲ အာရုံပြုနေတာတို့၊ ရုပ်မဲ့ကိုပဲ အာရုံပြုနေတာ။ ခိုးဖို့သတ်ဖို့ဆိုတာ စိတ်ကူးတောင်မရတော့ဘူး လို့ဆိုတော့ ဒါရူပ၊ အရူပနဲ့ ဒါ-မခိုးတာ မသတ်တာဗျ။ ဒါဟုတ်ပြီလား။

အဲ့တော့ပြောမယ်ဆိုရင် မခိုးတာမသတ်တာကသီလပဲဗျနော်။ သီလဆိုပေမယ့် ကာမနဲ့ သီလတာတွေတို့၊ ရူပနဲ့ သီလတွေတို့၊ အရူပနဲ့ သီလတာတွေတို့ ဖြစ်နေပြီဆိုတော့ ဒီထက်ကျော်လွန်တဲ့ သီလ သဘောထားကို သူတို့ကမသိဘူး။ ဒီထက်ကျော်လွန်တဲ့သီလလည်း သူတို့မဆောက်တည်တတ်ဘူး။ ဒီထက်ကျော်လွန်တဲ့ ဒါနတွေ သူတို့ မသိဘူး။ ဒီထက်ကျော်လွန်တဲ့ ဒါနလည်းသူတို့ မပြုတတ်ဘူး။ အဲ့လိုဆိုတော့ ဒါနလည်း မပြုတတ်။ သီလလည်း မပြုတတ်တော့ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပတွေနဲ့ ဒါန၊ သီလတွေကို ပြုကရောဗျ-နော်။

အဲ့ဒီလိုကာမ၊ ရူပ၊ အရူပတွေနဲ့ ဒါန၊ သီလတွေပြုတဲ့ အခါကျတော့ လူဆိုးစာရင်းဇယားထဲ ဝင်သွားရော။ ဟုတ်ပြီနော်။
ပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနန္ဒဘိသင်္ခါရ ဆိုတော့ ပုညာ ဘိသင်္ခါရ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ ဆိုတဲ့ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားထဲ ဝင်သွားတာ မဟုတ်လား။

မြတ်စွာဘုရားပြောခဲ့တဲ့ လူဆိုးစာရင်းဇယားထဲ ဝင်သွားတဲ့

အခါကျတော့ ဟာ-ဒီလူကတော့ပြောမယ်ဆိုရင် လူဆိုးစာရင်းဇယား
ထဲ ဝင်သွားပြီလို့ဆိုကတည်းက နည်းနည်းတော့ ကောင်းပါသေးရဲ့လို့
မမှတ်နဲ့နော်။ ခိုးတဲ့လူ၊ ဆိုးတဲ့လူနဲ့စာရင် ခိုးတဲ့လူ၊ ကန်းတဲ့ လူသီလ
ဆောက်တည်တဲ့သူက နည်းနည်းတော့ ကောင်းပါသေးတယ်လို့ ပြော
ချင်စရာလိုလို ရှိတယ်မဟုတ်လားဗျာ။ ပြောချင်စရာလို ရှိပေမယ့်
နည်းနည်းကောင်းပါသေးတယ်လို့ မမှတ်နဲ့။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့
ပျော့ပျော့နဲ့နဲ့ ကြောင်ချီးလို့ဆိုတဲ့ဟာမျိုးလိုပဲ မကောင်းတာပဲ။
အတူတူပဲလို့ ဒီလိုပြောရမယ်ဗျ. . ဟုတ်ပြီနော်။

ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် ဟို-အပုညကို ခုနတုန်းက ခိုးတယ်
၊ဆိုးတယ်ဆိုတဲ့ မကောင်းတာကိုထောက်ပြီးသကာလ ပေးတယ်ကမ်း
တယ်တို့ ဒီသီလဆောက်တည်တာကို ကောင်းတယ်လို့ မှတ်ရတာဗျ။
ဒါ-အဲ့ဒါမှတ်ရတာလေးပဲရှိတယ်။ တကယ် အဲ့ဒီဟာတွေက ကောင်း
တာလားလို့ဆိုတော့ မကောင်းဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ မကောင်း တာတုန်းလို့
ဆိုရင် မကောင်းတာဘာဖြစ်လို့ သိရတာတုန်းဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ လက်
တွေ့သိနိုင်တာရှိတယ်။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို မခိုးပါဘူး၊ မဆိုးပါဘူး။ အာ. .
ပေးစရာရှိလည်းပဲ လက်တိုတွန့်တောင်းပြီး မနေပါဘူး။ သူကဖြင့်
ပေးကမ်းပါရဲ့ ဆိုတဲ့သူတွေလည်း ပါင်းလို့မကောင်းတဲ့သူတွေ ထုနဲ့ဒေး
ပဲ မဟုတ်လား။

ဘာဖြစ်လို့ ပေါင်းလို့မကောင်းတာတုန်းလို့မေးရင် ဟော
ဒီလူဆိုးဇယားထဲရောက်နေလို့။ ဒီလူတွေဟာ လူဆိုးဇယားထဲ ရောက်
နေလို့ရှိရင် ပေါင်းလို့မကောင်းဘူးဗျနော်။ လူဆိုးဇယားထဲ ရောက်
နေတဲ့သူတွေဖြစ်နေလို့-လို့ ပြောရမှာပဲ။ ဒါကြောင့်မို့လို့လည်း
လူတွေဟာ မပေါင်းနိုင်ကြတာလို့။ မပေါင်းနိုင်ကြတဲ့အတွက်လည်း
ရွေးပေါင်းနေရတာ။ ဒီလူကတော့ ပေါင်းလို့နည်းနည်းကောင်းပါရဲ့
ဆိုတာမျိုးလေးနဲ့ ကိုယ့်ပေါင်းလို့ တော်တဲ့သူ့ဆီက အချက်အလတ်

ကလေးနဲ့ ရွေးပြီးပေါင်းနေကြတာမဟုတ်လား။

အကုန်လုံး ကောင်းလှလို့တော့မဟုတ်ဘူး။ အကုန်လုံး ယုံလှလို့ရယ်လို့တော့ မဟုတ်ဘူး။ အဲ့လိုပဲ နောက်ဆုံးပိတ် လင်နဲ့မ ယားလောက် ပေါင်းနေတယ်ဆိုတာတောင်မှ မယားဆီက လင်က လည်း ရစရာရှိတယ်။ လင်ကလည်း မယားဆီကရစရာရှိတယ်။ ဒီ- ရစရာရှိတဲ့ အတိုင်းအထွာလေးနဲ့သာ ကြည့်ပြီး ပေါင်းနေကြတာ နော်။ အကုန်လုံးစိတ်ဓာတ် တွေတော့ကြိုက်လှတယ်လို့တော့ မဟုတ် ဘူးနော်။ သူလည်းပဲ သူ့ညာဉ်ကလည်းရှိ သည်းခံရမှာပေါ့။ ကိုယ်လည်း ကိုယ့်ညာဉ်ကလည်းရှိရင် သူကလည်းသည်းခံရမှာပေါ့နဲ့။ ဒီလိုပေါင်းနဲ့ နေကြတာ။ မပေါင်းမဖြစ်တဲ့ သူတွေမို့ ပေါင်းနေကြရ တာလို့ ပြောရမှာနော်။ မိဘနဲ့သားသမီးလည်း အဲ့ဒီတိုင်းပဲဗျာ။ မ ပေါင်းမဖြစ်တာလေးနဲ့ ပေါင်းနေကြတာ။ ကျန်တဲ့ မိတ်ဆွေတွေ လည်းဒီတိုင်းပဲ။ ဒါ-ဘာဖြစ် လို့တုန်းဆိုရင်တော့ လူဆိုးဇယားထဲမှာ ဝင်နေလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။

လူဆိုးစာရင်းဇယားကျယ်ပြန့်ပုံ

ဒီလူဆိုးဇယားဟာအကျယ်ကြီးဗျ။ ပြောမယ်ဆိုရင်ဒီလူဆိုး တရားလေးဟာ **အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရာပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ** နဲ့ နောက်ဆုံးပိတ်ပေါ့ဗျာ။ **ဇာတိ ပစ္စယာ ဇရာမရဏ** တို့ ဒီ(၁၂)ချက်တည်းရှိတယ်နော်။ ဒီ(၁၂)ချက်ကလေးနဲ့ အကုန်တိုက်ပြီးယူလိုက်ရင် ကျုပ်တို့အကုန်လုံး တစ်နိုင်ငံလုံးပါသွား မယ်နော်။ ကျုပ်တို့ တစ်ကမ္ဘာလုံး ပါသွားမယ်လို့ ပြောကြစို့။ လူတွေ အကုန်လုံးပေါ့နော်။ အဲ-ခုန ဇယားတွေထဲမှာတော့ ခိုးတယ်၊ ဆိုးတယ် ဆိုတဲ့ အကုသိုလ်ဇယားကွက်ထဲမှာ နေတဲ့သူချည်းပဲတော့ ဟုတ်ချင် မှ ဟုတ်မယ်။ ပေးတယ်၊ ကမ်းတယ်၊ လှူဒါန်းတယ်ဆိုတဲ့ဒါန

တရားကွက်ထဲလည်း ရှိရင်ရှိမယ်။ ဟာ-အကျင့် သီလတွေဆောက်
တည်တယ်လို့ဆိုတဲ့ သီလဇယားကွက်ထဲမှာလည်း ရှိရင်ရှိမယ်။ အဲဒါ
မှမဟုတ်လို့ရှိရင်လည်း တရားဘာဝနာပွားများပြီး သကာလ ပုတီးတွေ
စိတ်၊ ဘုရားရှိခိုးနဲ့ အဲဒီလိုနေတဲ့ စာရင်းဇယားထဲမှာလည်း ရှိချင် ရှိ
မယ်။

ဆိုလိုတာကတော့ ဘယ်တရားထဲရှိနေနေ ဒီအကွက်က
တော့လွတ်ပါ့မလားဗျာ။ မလွတ်ဘူးလို့ဆိုတော့ ဒီအကွက်က လွတ်
တာတော့ရှိများ ရှိသေးတော့လို့လားကွာလို့များတောင် ထင်ချင်စရာ
ဖြစ်တယ်ပေါ့ဗျာ။ ကျုပ်တို့ ဘုရားက သေသေချာချာပြောပြီးသား။
ဒီလူဆိုး စာရင်းဇယားဖြစ်တဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာ
ယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ အစရှိတာတွေ ဒါ-လူဆိုးဇယားကြီးလို့ ပြော
ပြီးနောက် ဘာဖြစ်လဲ။ ဒီလူဆိုးဇယားကြီးက အကုန်များ ပါသွားမ
လားလို့ ထင်ချင်စရာဖြစ်တဲ့အတွက် ဘာပြောသလဲဆိုတော့ **အဝိဇ္ဇာ
ရ သွေဝ အသေသ ဝိရာဂ နိရောဓာ သင်္ခါရ နိရောဓော** နဲ့
ဘုန်းကြီးတွေ အနေကဇာတင်တဲ့အခါ ရွတ်သံခင်ဗျားတို့ ကြားဖူး
တယ်ဗျ။ ဒီထက်လည်း ပိုပိုမိုမိုတော့ ကြားဖူးမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။
ဘုန်းကြီးတိုင်းလည်း ရတယ်ဗျ။ ဒါ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား။ **အဝိဇ္ဇာ
ရ သွေဝ အသေသ ဝိရာဂ နိရောဓာ သင်္ခါရ နိရောဓော၊ သင်္ခါရ
နိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော** နဲ့ ဒီစာရင်းက လွတ်တယ်ဆိုတာ
ရှိတယ်လို့ ဆိုတဲ့အကြောင်း အပီအပြင်ပြောခဲ့တယ်လို့ ဒီလိုဆိုလို
တာပါ နော်။

ဒီစာရင်းဇယားထဲ နေတဲ့သူတွေက လူဆိုး။ ဒီစာရင်း
ဇယားထဲက လွတ်တဲ့သူတွေက ခုနက **အဝိဇ္ဇာရ သွေဝ အသေသ
ဝိရာဂ နိရောဓာ** လို့ ဆိုတဲ့ဟာက လူကောင်း။ အဲဒီ လူဆိုးစာရင်း
ဇယားရော လူကောင်းစာရင်းဇယားရော နှစ်ခုပြောခဲ့တယ်။ ဒါကိုနား

ကန်းတစ်လုံးမှ မသိဖြစ်ကြတယ်ဗျ။ ဒီလူတွေဘယ်သူတွေတုန်းမေးရင် ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ။ ဒီစာရင်းဇယားကို ဘယ်သူပြောခဲ့တာတုန်းဆိုရင် ကျုပ်တို့ရဲ့ ဆရာအရှင်ဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓက ပြောခဲ့တာ။ ဗုဒ္ဓပြောခဲ့တာတွေ ကိုဗုဒ္ဓရဲ့ တပည့်ဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေက သိဖို့တော့ တော်တော် ကောင်းတယ်ပေါ့။ ဘာလို့ဆိုရင်တော့ သူ့နောက်လိုက်နေတဲ့ သူတွေပဲ မဟုတ်လား။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဟာ သူ့ နောက်လိုက် နေတဲ့သူဆိုရင် သူ့သဘောတရားတော့ သိဖို့ကောင်းတာ ပေါ့။ တစ်လုံးမှမသိဘူးလို့ ပြောကြစို့။ ဟောဒီလူဆိုးဆိုတဲ့ စာရင်း ဇယားထဲမှာ ငါတို့ရောက်နေတယ်ဆိုတာလည်း မသိဘူး။ ဟာ-လူဆိုး မဟုတ်တဲ့သူ စာရင်းဇယားထဲမှာ ငါတို့မပါဘူးဆိုတာလည်း မသိဘူး ပေါ့ဗျာ။ အဲ-အဲလိုဆိုတော့ ဟော-ဗုဒ္ဓဘာသာတွေဖြစ်နေပြီးတော့ မသိဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ အဲတော့ မသိတော့လည်း ဒီလိုပဲ နေ လိုက်ကြတာ ပေါ့ဗျာ။

မသိတာက ဒီတိုင်းလေးတင် မသိတာတင်မကဘဲနဲ့ ဟော ဒီ လူဆိုးစာရင်းဇယားဆိုတဲ့ ဟာကြီးကိုယ်တိုင်ကိုက ဟုတ်ပြီနော်။ လူဆိုး စာရင်းဇယားကြီးကိုယ်တိုင်ကိုက တို့အသွေးတွေ၊ အသားတွေ၊ အကြောတွေ၊ အရိုးတွေနဲ့ တို့စိတ်တွေ၊ တို့ဝေဒနာတွေကို ပြောတာလို့ အဲဒီလိုမျိုးလို့ ထင်သွားတယ်ဗျ။ အဲဒါတော့ ခုနက ဒါ-လူဆိုးဇယား ကြီးလို့ မသိသူက များတယ်လို့၊ သိသူက နည်းတယ်လို့ဆိုတဲ့ဟာကို ကျုပ်တို့ပြောတာ။ ဒါက အကွက်တစ်ကွက်ပေါ့ဗျာ။ အဲဒါထက် မသိ တာက ဘာတုန်းလို့ ဆိုရင်ဒီလူဆိုးစာရင်းဇယားထဲ ဝင်တဲ့သူဟာ မွေး ကတည်းကကိုဝင်တာ။ အဲဒီလိုမျိုးလို့ သိနေကြတဲ့သူက ပိုများတယ်လို့ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့ဗျာ။

ဒါဟာ နောက်တစ်ဆင့်နော်. . ဦးစန်းမောင်။ နောက်တစ် ဆင့်ဆိုတာက ဒီလူဆိုးစာရင်းဇယားကြီးဟာ လူပဲလို့ ထင်သွားတယ်။

အဝိဇ္ဇာဆိုတာ လူသင်္ခါရဆိုတာ လူ၊ ဝိညာဉ်၊ နမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာတို့ဆိုတာ လူတွေတဲ့။ အဲ့လိုမျိုးလို အဲ့ဒါကတော့ တစ် သာသနာတော်လုံး အဲ့ဒီလိုပဲသိနေကြတယ်။ ဒါလေးကို ကျုပ်တို့က ပြောရမှာဗျ။ ဟာ-အဝိဇ္ဇာဆိုတာ လူမဟုတ်ဘူး-ဟ၊ သင်္ခါရဆိုတာ လည်း လူမဟုတ်ဘူး-ဟ။ ဝိညာဉ်၊ နမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ ဆိုတာလည်း လူမဟုတ်ဘူး-ဟ ပေါ့ဗျာ။ ဒီလူဆိုးစာရင်းဇယားမှာ ပါတဲ့ စာရင်းဇယားတွေဟာ လူမဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ဒီထဲမှာ သူ့ပေါင်းလို့ သင်းလို့မကောင်းဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လူဆိုးမို့လို့။ လူဆိုး ဆိုတာ လူလားလို့မေးရင် လူဆိုးဆိုတာ လူပေါ့-ဟ။ ဟောအဲ့ဒီလိုမျိုး လို သိကြတယ်ပေါ့ဗျာ။

လူဆိုးဆိုတာ လူမဟုတ်ပါ

လူဆိုးဟာ လူမဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမှာဗျ။ လူဆိုးဟာ လူမဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုတာကိုသိမှ လူကိုလျှော်လို့ဖွတ်လို့ရမယ်လို့ ဒီလို ပြောကြစို့။ ကျုပ်တို့အဝတ်ဗျာ . . အဝတ်သန့်သန့်လေး အသစ်ဆိုရင် အဝတ်လေးကသန့်သန့်လေးပေါ့။ အဝတ်သန့်သန့်လေးကို ဝတ်လိုက် ပြီဆိုရင် ကြေးညောင်တွေတင်သွားပြီ။ ကြေးတွေ၊ ညောင်တွေတင်သွားပြီ ဆိုတော့ ဟာ-ငါ့အဝတ်ကြီး ကြေးတွေညောင်တွေ ပေသွားပြီကွာလို့။ အဲ့ဒီ ပေသွားတာသည်ပင်လျှင် ကျုပ်တို့အဝတ်လားလို့မေးရင် ဟာ- ကြေးတွေ၊ ညောင်တွေပေတာတော့ အဝတ်မဟုတ်ဘူး။ ကဲ-အဝတ်မ ဟုတ်ဘူးဆိုရင် အဝတ်ကြီးပဲ သန့်သန့်လေးရအောင် ပြန်လုပ်လို့ ရ လားဆိုရင် . . ဟ- ရတယ်။ ပေး . . ဆပ်ပြာကောင်းကောင်းသာပေး။ ရေကောင်းကောင်းသာပေး . . လျော်လိုက်မယ်။ လျော်လိုက်ရင် အ ဝတ်က ပြန်ပြီးတော့သန့်သွားမှာ မဟုတ်လားဗျာ။ လျှော်တယ် ဆိုတာ ဟာ ဒီအဝတ်ပေါ်မှာတင်နေတဲ့ ကြေးညောင်တွေကို ဒါ-ပ-ထုတ်

ပစ်လိုက်တာပဲ။ အဝတ်ချည်းပဲသန့် သန့်လေးကျန်အောင် လုပ်လိုက်တာပေါ့ဗျာ။ ဒါကို လျှော်တယ်လို့ပြောတာ မဟုတ်လားဗျာ။ ဒီလို လျှော်လိုက်လို့ ကြေးညှော်တွေက ထွက်သွားပြီ၊ ကြေးညှော်တွေ မရှိတော့ဘူးဆိုရင် အဝတ်သန့်သန့်လေး ကျန်တာမဟုတ်လား။

ဒီလိုဆိုရင်တော့ အဝတ်နဲ့ အဝတ်မှာကပ်နေတဲ့ ကြေးရယ် ဟုတ်ပြီနော်။ ဒီနှစ်ခုက တစ်ခုတည်းလားမေးရင် အဝတ်ဟာ ကြေးလား။ ကြေးက အဝတ်လားဆို . . ကြေးကကြေးပဲ၊ အဝတ်မဟုတ်ဘူး။ အဝတ်က အဝတ်ပဲကြေးမဟုတ်ဘူးပေါ့ဗျာ။ အဲ့လိုဆိုတော့ အဝတ်နဲ့ ကြေးနဲ့ပေါင်းနေတော့ ဒါက အဝတ်နွမ်းကြီး၊ အဝတ်ညံ့ကြီး၊ အဝတ်ပေကြီးလို့ ပြောရတာပေါ့ဗျာ။ ပြောရပေမယ့်လို့ အဝတ်နဲ့ ကြေးနဲ့ တူ-တူမ ဟုတ်တာကို လျှော်ကြည့်လိုက်။ လျှော်ကြည့်လိုက်လို့ ကြေးက သီးသီးသန့်သန့် ထွက်သွားပြီး အဝတ်ချည်းပဲ ကျန်ခဲ့တယ်ဆိုရင် ဒါအဝတ်နဲ့ ကြေး အတူတူမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရမယ်ဗျ။ အခုလည်း လူဆိုးနဲ့ လူ . . ဟုတ်ပြီနော်။ ခုနက ဒီပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်လို့ဆိုတဲ့ စာရင်းဇယားထဲမှာပါတဲ့ ဟာတွေက လူဆိုးတွေလို့ ကျုပ်ကပြောခဲ့တယ်။ ပြန်ကောက်ရင် အဲ့ဒီ လူဆိုးနဲ့လူဟာ အတူတူလား။ လူဆိုးနဲ့လူ အတူတူလို့ရှိရင် ဒါ-ဘယ် တော့မှ လူကနေပြီးတော့ လူဆိုးတဲ့အဖြစ်နဲ့ ခွဲလို့မရဘူးလို့ ဒါ-ပြောကြစို့ဗျာ . . နော။

အခုတော့ လူဆိုးနဲ့လူဟာ အတူတူမဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို ကျုပ်တို့ဘုရားက ဒါကို အတန်တန်ပြောခဲ့တယ်ဗျ။ အတန်တန်ပြောပေမယ့်လို့ ကျုပ်တို့ သာသနာတော်ထဲက စကားသံတွေထဲမှာတော့ အဲ့ဒီအသံက တစ်ခုမှမပါဘူးဗျနော်။ တစ်ခုမှ မပါဘူးဖြစ်နေတယ်။ လူဆိုးနဲ့လူ အတူတူမဟုတ်ဘူး။ အဲ့ဒီအတူတူမဟုတ်တော့ ဒါဖြင့်ဘာတုန်းလို့မေးရင် ဒီလူဆိုးဆိုတဲ့လူက တခြား၊ အဲ့ဒီလူဆိုးအဖြစ်ရောက်အောင် ပေကျန်နေတဲ့ ကြေးညှော်က တခြား။

ဟုတ်ပြီနော်။ အဲ့ဒီ ကြေးညှော်ကို လူကနေပြီးတော့ လျော်ပစ်၊ ခွာပစ် တာ ရသလားလို့မေးရင် ဟာ-တခြားဆီဆို လျော်ခွာပြစ်လို့ ရပြီပေါ့လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့ဗျာ။

ဥပမာပြောကြစို့ဆိုရင် ကဲ- လူတစ်ယောက်ကနေပြီးတော့ သူ ဆိုးဆိုးဆာဆာတွေ လုပ်နေပြီ။ အဲ့ဒီဆိုးဆိုးဆာဆာလုပ်တာက သူ့ကို လူဆိုးအဖြစ်က ဖျက်လို့မရတော့ဘူးလားလို့ မေးရင် မရတော့ ဘူးလားလို့ တော်တော်များများထင်တယ်ဗျ။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် ကျုပ်တို့ဗမာ တွေပြောတယ်။ ဘုန်းကြီးခေါင်းခေါက်ပြီးမှ ကန်တော့ နေလို့တော့ အပိုပေါ့ဟာလို့ ပြောတယ်ပေါ့ဗျာ။) ဆိုလိုတာက တော့ လူကြီးသူမဆိုတဲ့ ကိုယ်မပြစ်မှားထိုက်တဲ့အရာကို ပြစ်မှားတယ်ပေါ့။

ဒေါသအလျောက်လဲ ပြစ်မှားနေကြတာလဲရှိမှာပေါ့။ ဟုတ် ပြီလား။ လောဘအလျောက်လည်း ပြစ်မှားမိတာရှိနေရမှာပေါ့။ အဲ့ဒီ လို ပြစ်မှားပြီးမှတော့ သွားပြီးကန်တော့မနေနဲ့တဲ့။ ကန်တော့နေ လည်းပဲ အပိုပဲလို့ဆိုတာမျိုး ပြောတယ်ဗျ။ ဒါဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် တော့ လူဆိုးနဲ့လူ အတူတူလို့ထင်လို့ဗျ။ လူဆိုးနဲ့လူ အတူတူလို့ဆို တော့ ဆိုးတုန်းကဆိုးတဲ့ဟာကို ပြန်ပြီးကန်တော့ တောင်းပန်လိုက် လိုက်တော့ ပျောက်တယ်လို့ဆိုတာ သူမသိဘူးလို့ ပြောကြစို့ဗျာ။ မ ပျောက်ဘူးလို့ပဲ ထင်တယ်ပေါ့။

အပြစ်ဆိုတာ ကြောက်စရာလား

ကျုပ်တို့ငယ်ငယ်က အမှတ်ရတယ်။ ရွာကျောင်းမှာ ကျုပ် တို့ ဆရာဘုန်းကြီးတွေကို ရွာမှာလာပြီး အလုပ်လုပ်ကြသူတွေထဲက ဒကာတစ်ယောက်က သူလည်းမှားတဲ့လုပ်ငန်းကို ကျူးလွန်ဖူးထား တယ်နဲ့တူတယ်။ ကျူးလွန်ဖူးထားတယ်နဲ့ တူတယ်ဆိုတော့ အဲ့ဒါ လည်းစိတ်ထဲမှာ တော်တော်ကို စနိုးစနောင့် ဖြစ်နေတာပေါ့ဗျာ။

သင်္ကာမကင်းဖြစ်ပြီးနေတယ်။ မှားတာကလဲ အကြီးအကျယ်ကြီး မှားတာဗျ။ ပညာနန္ဒိယက ဆိုတဲ့ အဖေကို သတ်မိတဲ့အမှားပဲ။ သူလည်း သူ့အဖေကို သူသတ်မိထားတာလို့ပြောကြစို့။ အဲဒါကလည်း လူတိုင်း ပြောနေတဲ့အရာဆိုတော့ သေလို့ရှိရင် ငရဲကတော့ တန်းကနဲ တောက်လျှောက် ဘယ်လိုမှ လွဲဖယ်လို့ မရဘူး။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ ပြင်လို့မရဘူးဆိုတာမျိုး သူလည်းပဲ သိထားတာဆိုတော့ သူလည်းပဲ စိုးလန့်တာပေါ့။

အဲဒါဆိုတော့ ကျုပ်တို့ဘုန်းကြီးနဲ့ တွေ့တဲ့အခါကျတော့ ကျုပ်တို့ဘုန်းကြီးကို လျှောက်တယ်။ တပည့်တော်တော့ အဲလိုမျိုးလို ဖြစ်ဘူးတယ် ဘုရားပေါ့။ ဒါအတွက် တပည့်တော်လည်း စိတ်မကောင်းပါဘူးပေါ့။ ဒီလိုမျိုးလိုသူလျှောက်တာပေါ့လေ။ လျှောက်တဲ့အခါကျတော့ ဒါ-ကျုပ်တို့ဘုန်းကြီးလည်း ပညာရှင်ဆိုရင်တော့ ပြောနိုင်ရမှာပေါ့နော်။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်တို့ဘုန်းကြီးလည်း သိပ်ပညာရှင်မဟုတ်ဘူးဗျ။ ဘုန်းကြီးတော့ ဘုန်းကြီးပေါ့ဗျာ။ ကျုပ်တို့ ဘုန်းကြီးကို ကျုပ်တို့ အရပ်သားမှာတော့ ပညာရှင်ဆိုပြီးတော့ သတ်မှတ်ခံရပါတယ်။

ပညာရှင်ဆိုပြီး သတ်မှတ်ခံရပေမယ့်လို့ သူကတော့ ဘာပြောလိုက်လဲဆိုရင်တော့ . . အေးကွာ . . မင်းမှားမိတာအတွက်ကတော့ မင်းခံပေတော့လို့ ဆိုတာပဲ ပြောလိုက်တာဗျ။ ဟိုတစ်ဖက်လူက ဘယ်လိုနေမလဲပေါ့နော်။ ဆိုလိုတာကတော့ မှားပြီးမှတော့ မင်း-လာပြီး မပြင်နဲ့တော့လို့ ဆိုတာမျိုး၊ မှားပြီးရင်တော့ ပြင်လို့မရတော့ဘူးဆိုတာမျိုးကို သူကလည်း ထင်တယ်ဗျ။ ထင်တော့လည်း သူပြောလိုက်တာလို့ ပြောရမှာပေါ့။ အဲတော့ ဒီမှားမိတဲ့သူကတော့ဖြင့် သေပေတော့ အထဲကပဲပေါ့နော်။

ကျုပ်တို့ဘုရားဆီကို ဒီလိုမျိုးအမှုမျိုး လျှောက်တဲ့သူရှိခဲ့

ဘူးပါတယ်ဗျ။ ဒါခင်ဗျားတို့ ကြားဖူးတဲ့ အဇာတသတ်ပေါ့နော်။ ဒါ-
 ဗိမ္ဗိသာရရဲ့သားလေ။ ဗိမ္ဗိသာရကို အဇာတသတ်က သတ်ပစ်လိုက်
 တာ မဟုတ်လား။ နောက်-ဘုရားဆီကို ရောက်တဲ့အခါကျတော့ အဲ့ဒီ
 ချိန်တုန်းက သူ-ဘုရားဆီမရောက်ဘူးလေ။ အဲ့ဒီလိုပဲ သူ-ဒေဝဒတ်ကို
 ကိုးကွယ်နေတယ်။ သတ်တုန်းကပေါ့ဗျာ။ နောက်-ဒေဝဒတ်သေသွား
 တဲ့အခါကျတော့ ဘုရားဆီကိုရောက်တဲ့အခါကျတော့ ဘုရားကဘာ
 ပြောလဲဆိုတော့ . . ဘုရားက အေး. . တဲ့ . . ကိုယ့်အပြစ်ကို ကိုယ်
 ကနေပြီးတော့ ဝန်ခံတဲ့သူဟာ၊ အပြစ်ပဲလို့ ဝန်ခံတဲ့သူဟာတော့ဖြင့်
 ထုတ်ဖော်တဲ့သူဟာ . . ဒါ-တို့ အရိယာတို့ရဲ့ အဆုံးအမ ကြီးပွား
 ကြောင်းဖြစ်တယ်လို့ပဲ ငါတို့ဆုံးမတယ်လို့ ဘုရားကတော့ ဒီလိုပြော
 လိုက်တယ်။ ဟာ-ဒါဆိုရင် တော်တော်ကောင်း တာလို့ပြောရမှာပေါ့
 ဗျာ။ ဆိုလိုတာကတော့ အပြစ်ကို လူကလုပ်ပြီ။ လုပ်ပြီးနောက်ပိုင်းမှာ
 ကျုပ်တို့ ဗမာတွေက ဒီအပြစ်ကို ချေဖျက်ပစ်ဖို့ မကြိုးစားဘူး။ ဖျောက်
 ဖျက်ပစ်ဖို့ မကြိုးစားဘူး။ ဖျောက်ဖျက်ပစ်ဖို့ မကြိုးစားတော့ ကျုပ်တို့
 ဘုရားက ပြောတယ်။ အပြစ်ကို ဖုံးထားတဲ့သူဟာ အပြစ်တွေ တိုးပွား
 နေတယ် တဲ့။

ဥပမာ-ငွေတိုးယူထားတဲ့လူတစ်ယောက်လိုပေါ့။ ငွေတိုးယူ
 ထားတဲ့သူဟာ သူငွေတိုးယူတဲ့သူဖြစ်ပေမယ့် အိပ်တော့အိပ်သေး
 တယ်ပေါ့ဗျာ။ ညမှာဆိုရင်တော့ သူအိပ်မှာပေါ့။ သူအိပ်ရင်ဘာမှ
 သတိမရဘူး။ ဒါပေမယ့်လို့ ငွေအတိုးကတော့ အိပ်မနေဘူးဗျာနော်။
 တိုးလာမှာ မဟုတ်လား။ အတိုးဆိုတာတော့ မအိပ်နေဘူး၊ တိုးနေ
 တယ်လို့ဆိုတာ ပြောတဲ့အတိုင်း အဲ့ဒီအတိုးယူတဲ့သူကသာ အိပ်တာ။
 ငွေအတိုးက မအိပ်ဘူးပေါ့ဗျာ။ အခုလည်း အဲ့ဒီတိုင်းပဲ။ အပြစ်ကိုဖုံး
 လွှမ်းထားတဲ့သူက ဒီအပြစ်က အိပ်မနေဘူး။ တိုးနေတယ်လို့ ပြောရ
 မှာ။ ရပ်မနေဘူးလို့ ဒီလိုဆိုလိုတာပေါ့ဗျာ။

အဲ့တော့ဆိုလိုတာကတော့ ကျုပ်တို့ဗမာတွေမှာအဲဒီ အလေ့ကလည်း သိပ်ရှိတယ်လို့ ပြောကြစို့။ ကိုယ်သာ အပြစ်လုပ်ပြီး သွားပြီဆိုရင် အဲဒီအပြစ်ကို ကိုယ်က တကယ်ပဲ နောင်တရပြီးသကာ လ ပီပီပြင်ပြင်နဲ့ ဒါကိုဆေးလျှော်ပြီးပစ်တယ်လို့ ဆိုတာမျိုးကို မလုပ် ကြဘူးဗျ။ မလုပ်ဖြစ်ကြဘူးနော်။ အဲ့လိုမလုပ်တော့ အဲဒီအပြစ်က ဖုံးထားတယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရောက်တာပေါ့နော်။ ဒီလိုဖုံးထားတဲ့သူက အပြစ်က အိပ်နေတာမှ မဟုတ်တာဆိုတော့ တိုးနေမှာပဲ။ ဟုတ်တယ် နော်။ တိုးနေတယ်လို့၊ တိုးနေမှာပဲလို့ပြောရင် ဒါ-ရှေ့အနာဂတ်မှာ ဖြည့်ပြီးပြောတာဖြစ်မှာ။ တိုးနေတယ်လို့ကို ပြောရမှာပေါ့ဗျာ။

ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် ကျုပ်တို့ ပီပီပြင်ပြင်သိတာပဲ။ ဒီပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် လူဆိုးစက်ဝန်းကြီးကို ကျုပ်တို့ သေသေချာချာ နား လည် ထားတဲ့သူက လူဆိုးအဖြစ်က ဘယ်ရပ်လို့လဲနော်။ ဘာဖြစ်လို့ တုန်းဆိုရင် သူသာ ဒီအဖြစ်ကို ပယ်မပစ်ဘူးလို့ဆိုရင် ဟော-ဒါကနေ ပြီးတော့ အခွင့်အခါလေး ကြုံလာတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက်တည်း အာရုံ ရလာပြီဆိုရင် နောက်ထပ်တစ်ခါထပ်ပြီး ဆိုးချင်တယ်ဆိုတာ ထပ်ဖြစ် တာပဲ မဟုတ်လားဗျာ။ အဲ-ထပ်ဖြစ်တော့လည်းနောက်ထပ်လည်းပဲ အရင်အဆိုးနည်းကားမျိုး ထပ်ဆိုးမိတာလို့ ပြောကြစို့နော်။ ဒီဆိုး နည်းကားမျိုး ဆိုတာထဲက ခုနက သတ်တာ၊ ဖြတ်တာလောက်တာ ဆိုးနည်းကားမျိုး မဟုတ်ဘူးနော်။ ခုနက အကုန်လုံးအဆိုးတွေပေါ့။ အကောင်းလို့ ပြော ရတဲ့ အဆိုးတွေကိုရောပေါ့နော်။

အဲ-အဲ့လိုဆိုတော့ ဒီအဆိုးတွေဟာ ရပ်မနေဘူးဗျ။ တကယ်လို့ ကိုယ်ကနေ သိတယ်ဆိုရင် သတ်ပစ်ရမယ်။ ကျုပ်တို့ ဗမာတွေမှာ ဒါကို သိကိုမသိဘူး။ နားကန်းတစ်လုံးမှကို မသိဘူးလို့ ပြောရမလို့ပဲ။ ကိုယ့်အဆိုးကို ဘယ်သူမှ ရပ်မပြစ်ဘူး။ ဘယ်သူမှ သတ်မပစ်ချင်ကြဘူးပေါ့ဗျာ။ ဘယ်သူမှသတ်မပစ်တော့ ကိုယ့်ဆီက

အဆိုးကို ကိုယ်က သိမ်းထားတယ်။ လူမသိအောင်တောင် မှ ဖွက်ထားတယ်။ အဲ့ဒီလို ဖုံးထားတဲ့အခါကျတော့ ဒီအဆိုးကြီးက ရှင်သန်ပြီးသကာလ တစ်ဆထက်တစ်ဆ ကြီးထွားကြီးထွားလာနေ တော့တာပေါ့ဗျာ။

အဲတော့ ဒါကိုကျုပ်တို့က ပြောကြမယ်။ ဒါ-ဦးစန်းမောင် ဆိုရင်တော့ ဒီအပိုင်းလေး ပြောတယ်လို့ပဲ မှတ်ပါ။ အကြောင်းသင့်လို့ မို့လို့ ဖြေရှင်းပြီးပြောနေတယ်လို့ပြောရမှာပါ။ ဒီအပိုင်းလေးမှာ ဘာတုန်းလို့ဆိုရင် တို့-လူဆိုးလို့ဆိုတဲ့ ဖြစ်ရပ်ကြီးဟာ စာရင်းဇယားကြီးနဲ့ တို့သိပြီ။ ဒီထဲထဲမှာပါတဲ့ စာရင်းဇယားတွေ စစ်ကြည့်လိုက်လို့ ရှိရင် ဒီထဲက အဆိုးစာရင်းဇယားတွေထဲမှာ ငါဝင်သလား၊ မဝင်ဘူးလား။ ကိုယ့်ကိုယ် ကြည့်ရမှာပေါ့ဗျာ။ ဒီစာရင်းဇယားထဲမှာ ငါပါဝင်တယ်ဆိုရင်အေး ငါတော့ ပါဝင်နေပြီ။ ဒါကြီးလည်း ငါဖျက်လို့ မရတော့ဘူး၊ ခက်တာပဲလို့ လုပ်မပစ်ပါနဲ့ပေါ့။ ဒီအဆိုး စာရင်းဇယားကြီးဟာ ငါမဟုတ်ဘူး။ နံပါတ်တစ် ပြောရမယ်ပေါ့ဗျာ။ ကိုယ်လူဆိုးအဖြစ် ရောက်ချင်ရောက်နေမယ်။ ဒါပေမယ်လို့ အဲ့ဒီ လူဆိုးအဖြစ် ရောက်နေတာ ငါမဟုတ်ဘူး။ ဒီလို ပြောရမယ်ပေါ့ဗျာ။

ငါမဟုတ်ဘူးဆိုရင် ဘယ်သူတုန်းလို့မေးရင် သူများလားလို့မေးရင် သူများလည်း မဟုတ်ဘူးပေါ့။ ငါလူဆိုးအဖြစ်နဲ့ ရောက်နေတာဟာ ငါမဟုတ်ဘူး။ ပြောမယ်ဆိုရင် ငါဆိုတဲ့ အဝတ်အထည်ပေါ်မှာ ဆိုးဆာတယ်ဆိုတဲ့ ကြေးညှော်တွေ လာတင်နေတဲ့အတွက် ဒီအဝတ်အထည်ကို အဝတ်ညစ်အဝတ်နွမ်းကြီးလို့ ပြောရသလိုပဲဖြစ်တယ်။ ငါလူဆိုးဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ ငါကိုယ်တိုင်ကြီးက လူဆိုးဖြစ်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ ငါဆိုမှာ ဆိုးဆာတဲ့အဖြစ်တွေ ရောက်နေတာကို ငါ့ကိုလူ ဆိုးလို့ပြောရတာပေါ့၊ ဟုတ်ပြီနော်။ အဲ့တော့ လူဆိုးလို့ ပြောရတာဆိုတော့ ဒီပြောစကားအရ ဘာကွဲရမတုန်းဆိုရင် ဘာနားလည်

ရမတုန်းဆိုရင် ငါနဲ့ ဆိုးဆာတဲ့အဖြစ်ဟာ တခြားစီ။

ဆိုကြပါစို့ . . . ကိုယ်က ခိုးရတာ ကောင်းတယ်လို့ ထင်နေတယ်။ ဒါ-အဝိဇ္ဇာဖြစ်ပြီပေါ့နော်။ ခိုးတယ် သင်္ခါရဖြစ်ပြီပေါ့နော်။ လိမ်ရတာမှ ကောင်းတယ်လို့ ထင်ရင်လည်းပဲ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ပြီပေါ့နော်။ လိမ်တယ် . . . လိမ်ပြီလို့ဆိုတော့လည်း သင်္ခါရဖြစ်ပြီလို့ ပြောကြစို့နော်။ အဲ့ဒီလိုခိုးတာတို့ လိမ်တာတို့လုပ်ပြီး နောက်ပိုင်းကျတော့ ကိုယ်ခိုးခဲ့ရတဲ့ဟာ၊ ကိုယ့်လိမ်ခဲ့ရတဲ့ဟာတွေပေါ်မှာ ကိုယ်သဘောကျတယ်။ ကိုယ်သဘောကျတော့လည်း နောက်နားက ဝိညာဉ်နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတနတွေဖြစ်ပြီလို့ ဒီလိုပြောကြစို့ပေါ့ဗျာ။ ဒီဝိညာဉ်နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတနတွေဖြစ်တော့ ဒီဖြစ်တဲ့ သဠာယတနလို့ဆိုတဲ့ မျက်စိတွေ၊ နားတွေပေါ်မှာ အာရုံတွေက လာပြီး ထင်နေပြီဆိုတဲ့အခါကျတော့ ဒီ-ထင်လာတဲ့ အာရုံတွေအရ ခံစားမှုတွေကဖြစ်ပြီး နဂိုခံစားချက်အဟောင်းတွေကို လွမ်းပြီးတော့ နောက်ထပ်ဒီ ဟာမျိုးကို ထပ်လုပ်ချင်တယ်ဆိုတာ လုပ်မှာမဟုတ်လားဗျာ။ အဲ့လိုဆိုတော့ ဟာ-ဒါတွေဟာ တကယ်ကျတော့ ငါတို့ရဲ့ အဆိုးတွေပါလားပေါ့။ ဟုတ်ပြီနော်။

ငါတို့ အဆိုးတွေပါလားလို့ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ဒီအဆိုးတွေဟာ ငါလားလို့မေးရင်ဟာ ငါက အမေမွေးကတည်းက ငါဖြစ်နေတာ အရင်တုန်းက ငါမဆိုးဘူး။ ငါဆိုးတာ ကောင်းတယ်ထင်မှ ဆိုးတာ၊ ကောင်းတယ်ထင်မှလည်းငါခိုးတာ။ ခိုးမှလည်း ငါဆိုးတာ။ ခိုးပြီးနောက်ပိုင်းမှ ဝိညာဉ်တွေ၊ နာမ်ရုပ်တွေ၊ သူခိုးလက်ခံတွေ ကျန်ခဲ့တာ။ အဲ့ဒီကျန်ခဲ့တဲ့အခါကျမှ ငါဆိုးတာ။ ဒီလိုဆိုတော့ ငါ့ရဲ့အဝိဇ္ဇာရော၊ သင်္ခါရရော၊ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာတွေရော ငါမဟုတ်ဘူး။

ဟောဒါလေးကို ကျုပ်တို့ သဘောပေါက်ရမယ်ဗျနော်။ အဲ့ဒီတော့ ဒီဆိုးတဲ့အဖြစ်တွေဟာ ငါ့ဆီမှာတော့ ရောက်နေတာတော့

မှန်ပြီ။ ငါ့ဆီမှာရောက်နေတဲ့အတွက် ငါ့ကိုလည်းပဲ လူဆိုးလို့ပြောနေရပြီ။ ပြောနေရပေမယ့်လို့ ဒါဖြင့် ဆိုးတာက ငါလားလို့မေးရင် အေး . . . ငါ့ဆီမှာ ရောက်နေတော့ ငါဆိုးတယ်လို့ ပြောရတော့တာပေါ့။ ငါ့ ပုခုံးပေါ်မှာ ဝန်ကြီးကရောက်နေပြီဆိုတော့ ငါ့ကို ဝန်ထမ်းသမားလို့ ပြောရတော့တာပေါ့လို့။ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လားဗျာ။ အဲလိုပဲ အဲဒီဆိုးတဲ့ဆာတဲ့ အဖြစ်တွေဟာ ငါ့ဆီမှာရောက်နေတော့ ငါလို့ ပြောရပေမယ့် အဲဒီဝန်တွေဖြစ်တဲ့ ဆိုးတဲ့ဆာတဲ့အဖြစ်တွေနဲ့ ငါနဲ့ကတော့ အတူတူမဟုတ်ဘူး. . . ဟုတ်ပြီနော်။ ငါ့ခိုးတာကောင်းတယ်လို့ ထင်နေတာ ဦးစန်းမောင်က ထင်နေပေမယ့် ဦးစန်းမောင်မဟုတ်ဘူး။ ဟာ-တကယ်ကို ခိုးလိုက်ပြီဆို ရင်လည်း ခိုးလိုက်တာကြီးကို ဦးစန်းမောင်ပြုနေပေမယ့်လို့လည်း ဦးစန်းမောင်မဟုတ်ဘူး။ တစ်ခါ ခိုးပြီးနောက် ခိုး ရ တဲ့ဟာပေါ်မှာ သဘောကျပြီး အားရကျေနပ်တွေ ဖြစ်နေတယ်လို့ဆို တာ ဦးစန်းမောင်ဖြစ်နေပေမယ့် ဦးစန်းမောင်မဟုတ်ဘူး။

အဲတော့ ဒါဖြင့် ဘာတွေလဲ။ ဒီကိလေသာလို့ဆိုတဲ့ အဝိဇ္ဇာတွေ၊ တဏှာတွေ။ ဒီကိလို့ဆိုတဲ့ တစ်ခါတည်းသင်္ခါရတွေ၊ ဘဝတွေ ဒီ ဝိဘတ်လို့ဆိုတဲ့ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်တွေ တစ်ခါတည်း ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏတွေ။ ဒါတွေဟာ ငါမဟုတ်ဘူးဆိုရင် ဘာတွေလဲ။ သူများတွေလားလို့မေးရင် သူများတွေလည်း မဟုတ်ဘူး။ ငါ့မှာ အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်နေတယ်။ ခိုးတာ ကောင်းတယ်လို့ ထင်တာဖြစ်နေတယ်။ ထင်တာဟာ ငါလားဆိုရင် ငါမဟုတ်ဘူး။ ငါမဟုတ်ရင် အဲဒါတွေက သူများတွေလားလို့။ သူများလည်း မဟုတ်ဘူးပြောကြစို့။ သူများလည်းမဟုတ်တဲ့ အတွက်သူ့ကို ပရ လို့ဆိုတဲ့ ပါဠိလို့မပြောရဘူးပေါ့ဗျာ။ ပရလို့ မပြောရ တော့ဒါဖြင့် ငါလားလို့မေးရင် ငါလည်းမဟုတ်ဘူး။ ငါမဟုတ်တဲ့ အတွက် အဲဒီငါ အဝိဇ္ဇာလို့ဆိုတဲ့ဟာ၊ သင်္ခါရလို့ဆိုတဲ့ဟာ၊ ဒီသူခိုးရဲ့ အဖြစ်ဆိုတာနော်။ ခိုးတာရဲ့အဖြစ်တွေဟာ ဒီအဝိဇ္ဇာတွေ ဝိညာဉ်၊

နာမ်ရုပ်၊သဠာယတန ဖဿ၊ဝေဒနာလို့ဆိုတာ ဒီအဝိဇ္ဇာက ငါဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူးလား။

ငါ့မှာ ဖြစ်တာတော့ဟုတ်တယ်။ ငါ့မှာ ဖြစ်တာဟုတ်ပေမယ့် ဒီအဝိဇ္ဇာက ငါလား။ ငါမဟုတ်ဘူး. . အဝိဇ္ဇာ။ ခိုးတာကောင်းတယ် ဆိုတာ ငါမဟုတ်ဘူးပေါ့။ ခိုးတာကောင်းတယ်ဆိုတာ ငါမဟုတ်ဘူး ဆိုရင် ဒါဖြင့် ဒီဘာကြောင့်ခိုးတာဖြစ်တာ ကောင်းတယ်လို့ ဖြစ်တာ တုန်း။ ဘယ်သူ့ကြောင့်မှ ဖြစ်တာလည်းမဟုတ်ဘူး။ ငါ့ကြောင့်ဖြစ်တာ လည်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကြောင့်ဖြစ်တာလည်း မဟုတ်ဘူးဆိုရင် ဘယ် သူ့ကြောင့်ဖြစ်တာလဲ မေးရမှာပေါ့နော်။ ဒါ-ဘယ်သူ့ကြောင့်မှ ဖြစ် တာမဟုတ်ဘူးလို့ဆိုရင် သူ့အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်နေတာလား။ ဒီအဝိဇ္ဇာ ဆိုတာ ကိုယ့်ဆီမှာ သူ့ဘာသာသူ့ကို မိုးပေါ် ကနေ ကျလာတဲ့သဘော မျိုး အကြောင်းမဲ့ဖြစ်နေတာလား။ ဒီသင်္ခါရ ဆိုတာလည်း ငါ့ကြောင့် ဖြစ်တာလဲမဟုတ်ဘူး။ သူ့ကြောင့်ဖြစ်တာလဲ မဟုတ်ဘူးလို့ဆိုရင် သူ့ဘာသာသူ့ကို ဟို-အလေ့ပေါက် ဖြစ်နေတာလားဆို ဟာ- အလေ့ ပေါက်လည်း မဟုတ်ဘူးပေါ့။

ပြောမယ်ဆိုရင် ဒီအင်္ဂါ(၁၂)ချက်ပေါ့နော်။ ဒီအင်္ဂါ (၁၂) ချက်ကို (၁၂)ချက်နဲ့ပြောလို့ရှိရင် လည်နေတာလို့ပြောရမှာဗျ။ ဘယ်လို လည်နေတာတုန်းလို့ ပြောရမယ်ဆိုရင် အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါ ရ ဖြစ်တယ်။ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်တယ်နဲ့ ကျုပ်တို့ ပြောရတာရှိ သလို နောက်ဆုံးဘိတ် ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏဖြစ်တယ်၊ ဇရာမ ရဏကြောင့်ကျတော့ ဘာဖြစ်တယ်လို့ ကျုပ်တို့က မပါတော့ဘူး။ ဆုံး နေတယ်မဟုတ်လား။

ဉာဏ် တုံးတုံးလေးနဲ့ ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဒီမှာတင်ဆုံး နေတယ်လို့ ထင်ရတယ်။ တကယ်တော့ ဒီမှာတင်ဆုံးတာ မဟုတ်ဘူး။ ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏဖြစ်တယ်တို့၊ ဇရာမရဏက အကျိုးဖြစ်ပြီး

ဇာတိက အကြောင်းဖြစ်တယ်။ ကဲ-ဇရာမရဏက အကျိုးကနေ အကြောင်း ပြန်ဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ ဇရာမရဏကြောင့် အဝိဇ္ဇာဖြစ်တယ်လို့ ပြန်ပြောရမှာဗျနော်။ အဲ့တော့ ပြောမယ်ဆိုရင် ဒါကြီးက ပတ်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ ဇရာမရဏကြောင့် အဝိဇ္ဇာဖြစ်တယ်။ အဝိဇ္ဇာကြောင့်သင်္ခါရဖြစ်တယ်။ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်နဲ့ နောက်ဆုံးကျ ဘဝကြောင့်ဇာတိဖြစ်။ ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏဖြစ်။ ဇရာမရဏကြောင့် ဘာဖြစ်ဦးအံ့မှာတုန်းဆိုရင် အဝိဇ္ဇာပြန်ဖြစ်မှာပေါ့နော်။

အဲ့တော့ ပြောမယ်ဆိုရင် ဒါကြီးက လည်နေတဲ့ဟာကြီး။ လည်နေတဲ့ဟာကြီးဆိုတော့ အဖြစ်တစ်ခုရယ်လို့ ဒီလည်နေတဲ့(၁၂) ချက်ထဲက တစ်ချက်ချက်ဟာ ဘာကြောင့်ဖြစ်သလဲဆိုရင် သူ့မတိုင်ခင်က အဖြစ်တစ်ခုကြောင့် ဖြစ်တာ။ ဒီလိုပြောရမှာ မဟုတ်လားဗျာ။

သင်္ခါရမတိုင်ခင်တုန်းက အဝိဇ္ဇာဖြစ်။ သင်္ခါရ ဘာဖြစ်လို့ ဖြစ်တာတုန်းဆိုရင် အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်တာ။ ဟုတ်ပြီနော်။ ဒီအဝိဇ္ဇာ ဘာဖြစ်လို့ဖြစ်တာတုန်းလို့မေးရင် ဇရာမရဏကြောင့်ဖြစ်တာ။ ဒီလို ပြောရမှာပဲဗျနော်။ ဇရာမရဏ ဘာကြောင့်ဖြစ်တာတုန်းဆိုရင် ဇာတိကြောင့်ဖြစ်တာ။ အဲ-အဲလိုမျိုးလို ပြောရမှာဆိုတော့ သူ့အကြောင်းနဲ့သူ ရှိနေမှတော့ အကြောင်းမရှိဘဲနဲ့ ဖြစ်တာလို့ ပြောလို့ မဖြစ်ဘူးပေါ့ဗျာ။

အကြောင်းမရှိပဲနဲ့ ဖြစ်တာပြောလို့မဖြစ်သလို ဒီအကြောင်းနဲ့ဇရာ လုံလောက်ကဲ့လားလို့မေးရင် ဆိုကြပါစို့. . . သင်္ခါရဖြစ်တာဟော-ခိုးတယ်ဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းပေါ့နော်။ ခိုးတယ်ဆိုတဲ့ အလုပ်အဖြစ် သွားတယ်။ ခိုးတယ်ဆိုတဲ့အလုပ် ဖြစ်သွားတာဟာ ဘာဖြစ်လို့ဖြစ်တာတုန်းလို့မေးရင် ခိုးတာကောင်းတယ်။ ခိုးမှုဟန်ကျတယ်လို့ အဲလိုမျိုးလို အထင် မရှိပဲနဲ့ ခိုးတယ်ဆိုတာ ဖြစ်လို့ရပါ့မလားဗျာ။ ခိုးတယ်ဆိုတာ ခိုးတယ်ဆိုတဲ့အဖြစ် လုပ်လို့မရဘူးလို့ဆိုရင် ခိုးတာကောင်းတယ်လို့

ဆိုတဲ့အတွေး ရှိမှလုပ်လို့ရတာလို့ ပြောလို့ရမှာပေါ့နော်။

ခိုးတာကောင်းတယ်လို့ဆိုတဲ့ အဝိဇ္ဇာမရှိဘဲနဲ့ သင်္ခါရ မဖြစ်ဘူး။ ခိုးတာကောင်းတယ်။ ခိုးမှုကို ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အဝိဇ္ဇာ ရှိကို ရှိမှ သင်္ခါရဆိုတဲ့ ခိုးတယ်ဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းလည်း လုပ်လို့ရတာ မဟုတ်လားဗျာ။ ဒါကြောင့် သူ့အကြောင်းသူ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပီပီပြင်ပြင် ရှိပြီးသား။ သူ့အကြောင်းနဲ့ သူပြည့်ပြည့်စုံစုံ၊ ပီပီပြင်ပြင်ရှိပြီးသားဖြစ်တဲ့ အတွက် ဒီအကြောင်းဟာတော့ဖြင့် မဟုတ်သေးဘူးဆိုတာမျိုး လုပ်လို့ မရဘူးပေါ့ဗျာ။ အဲ့တော့ ကျုပ်တို့ပေါ်မှာ ကြည့်လိုက် ဟောဒီ(၁၂) ချက်ဟာ တစ်ခုကိုတစ်ခု အကြောင်းခံပြီး လည်ပတ်ပြီး ဖြစ်ပွားနေတာ သိတော့ ဒါ-တို့မဟုတ်ဘူး။ ဒါသိရမှာပေါ့ နော။ အဲ့တော့ အဝိဇ္ဇာလည်း တို့မဟုတ်ဘူး။ သင်္ခါရလည်း တို့မဟုတ်ဘူး။ တို့မဟုတ်လို့ တို့အပေါ်မှာ လာဖြစ်မနေဘူးလားဆိုရင် တို့အပေါ်မှာတော့ လာဖြစ်နေတယ်။

အဲ့ဒါကို ဒီနေရာလေးမှာရပ်ပြီး ပြောချင်ပါတယ်။ ဘာပြောချင်တာလဲဆိုတော့ ဒီအဝိဇ္ဇာတွေ၊ သင်္ခါရတွေ၊ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာတွေလို့ဆိုတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သဘောတရားတွေဟာ ကျုပ်တို့ အမေမွေးကတည်းကိုက ပါလာတာ။ အမေမမွေးခင် ကတည်းကကိုလည်း ကျုပ်တို့က အဝိဇ္ဇာတို့၊ သင်္ခါရတို့ ဆိုတာ ရှိနေပြီးသား။ အဲ့ဒါ ဟာ-ကျုပ်တို့ရဲ့ ကိုယ်ထည်ခြင်သားကြီးတွေပဲလို့ ကျုပ်တို့ ထင်နေကြတယ်ဗျနော်။

အဲ့တော့ ကျုပ်တို့ထင်နေကြတာကို ကျုပ်တို့ ဖျောက်ပစ်ကြရမယ်လို့ ပြောရမယ်။ ဟိုမမွေးခင်ကတည်းက အဝိဇ္ဇာနဲ့ သင်္ခါရတို့ ဆိုတာက ရှိနေပြီးသားလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်တို့ အမေကနေ မွေးပေးလိုက်လို့ အူဝဲလို့ဆိုတဲ့ အချိန်ကတည်းက ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာတွေလည်းပဲ ပါလာခဲ့ကြတာ။ ရှိနေပြီးသားဆို

တာ လည်း ဒါမဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမယ်ဗျ။ ကျုပ်တို့ကိုယ်တိုင်က သိတတ်လာမှ ကျုပ်တို့လုပ်ကြတာ။

ဒီလိုသိတတ်လာတော့ ဘယ်လိုလုပ်တုန်းဆိုရင် မျက်စိက လည်း မြင်တတ်လာပြီ။ နားကလည်း ကြားတတ်လာပြီ၊ နှခေါင်းတွေ၊ ပါးစပ်တွေကလည်း အရသာတွေ ခံတတ်၊ အနံ့တွေခံတတ်တာတွေ လုပ်တတ်လာပြီ။ ကိုယ်ကာယကလည်းပဲ အတွေ့အထိတွေ့လည်း ပဲ ဒါက ကောင်းတာ၊ ဒါက မကောင်းဘူးလို့ဆိုတာတွေလည်း အတွေ့အထိက ခံတတ်လာပြီ။ နောက်တစ်ခါ ဦးနှောက်ကလည်း စိတ်နှလုံး ကလည်း တွေးတတ်လာပြီ။ ဘယ်ဟာဆိုရင်တော့ ဘယ်ဟာ ထက် တော့သာတယ်။ ဘယ်ဟာက ဘယ်ဟာထက်တော့ ချာတယ်လို့ ဆိုတာ မျိုးတွေးတတ်လာပြီ။ အဲ့လိုပဲမြင်တတ်၊ ကြားတတ်၊ နံတတ်၊ အရသာခံတတ်၊ တွေ့တတ်၊ တွေးတတ်ဖြစ်လာတဲ့ အချိန်ကျတော့ ကိုယ့်အကျိုး ကိုယ့်စီးပွားလေးတွေလည်းပဲ မြင်လာပြီ။ အဲ့ဒီ ကိုယ့်အကျိုး ကိုယ့်စီးပွားလုပ်တာဟာ ကိုယ့်စီးပွားဖြစ်တယ်လို့ ထင်ရတဲ့အရာက ကိုယ့်စီးပွားပျက်မှာကို တစ်ခါတစ်ခါကျတော့ မမြင်ရဘူး။

ရေတိုမှာ စီးပွားဖြစ်ပေမယ့် ရေရှည်မှာစီးပွားပျက်ဖို့ ကိန်းကြီးကလည်း ရှိနိုင်သေးတာ မဟုတ်လားဗျာ။ ဆိုပါတော့ တစ်နပ်စား ဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဟာမျိုးလိုပေါ့ဗျာ။ တကယ်တော့ ကိုယ့်ကောင်းတယ်လို့ ရေတိုမှာတော့ ထင်လိုက်ရတယ်။ ရေရှည်မှာကျရင်တော့ ကိုယ့်ကို တကယ်ကို မကောင်းတာဖြစ်မှာ။ ဒါပေမယ့်လို့ ကိုယ့်ကလည်းပဲ ငယ်တဲ့ အရွယ်ဆိုတော့ ရေရှည်မတွေးတတ်ဘူးလေ။ ရေတိုကောင်းတယ် ထင်တဲ့ဟာကိုပဲ။ ဒါ-ဘယ်သူက မကောင်းဘူးပြောပြော ကောင်းတယ်လို့ကလည်း ထင်တော့တာဆိုတော့ ရေတိုကောင်းတယ်ထင်တဲ့ဟာကို လုပ်လိုက်ရင်းနဲ့ပဲ ဒါ-ရေရှည်မကောင်းတာတွေက ဖြစ်တာတွေ။ အဲ့တော့ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို မြင်တတ်၊ ကြားတတ်၊ နံတတ်အရသာခံ

တတ်၊ တွေ့ထိ တတ်၊ တွေးတတ်ဖြစ်လာတဲ့ အခါကျတော့ သူများတွေ ရဲ့ လုပ်ရပ်တွေကိုလည်း အားကျရာကနေ ရလာတာလို့ ဒီလိုပြောရင် သင့်မြတ်တယ်ဗျ။

အားကျရာက ရလာတယ်ဆိုတာဟာ သူများတွေ တစ်ခါ ထဲ. . . မြစ်ထဲချောင်းထဲသွားပြီး ငါးတွေအများကြီးဖမ်းလာ။ ငါးတွေ အများကြီးဖမ်းလာလို့ ငါးတွေသူကတော့ဖြင့် ရလာပြီလို့ဆိုရင် ဟာ -သူရလာတယ်ကွာဆိုပြီးတော့ ကိုယ်က ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ ငါး ကလေးတွေလည်းပဲ သနားချင် သနားမှာပါပဲ။ ဟာ-ဒါချက်စားတတ် တဲ့ အရွယ်ရောက်လို့ အရသာရှိတာလည်း သိလာပြီလို့ ဆိုတဲ့အခါကျ သူတို့သွားဖမ်းလိုက်တော့၊ သူတို့ရလာတဲ့အခါကျတော့ ငါသွားဖမ်း လည်းရမှာပဲဆိုတာမျိုးနဲ့ ဟော-အားကျရာကနေ ကိုယ်ငါးဖမ်းဖြစ် တယ်။ ဒီလိုပြောကြပါစို့ဗျ။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလိုပဲ တစ်ခါတည်း သူများတွေ ဝက်တွေသတ်တယ်၊ နွားတွေသတ်တယ်။ အဲ-သတ်တဲ့အတွက် သတ် ခ အဖြစ်နဲ့ တစ်ပိဿာ ရမလား၊ နှစ်ပိဿာရမလား၊ သုံးပိဿာရမ လားပေါ့ဗျာ။ ဟာ-ဒီလိုဆိုရင် သတ်တာကောင်းတယ်။ အဲ-အဲ့လိုနဲ့ သူလည်းပဲ သတ်ဖြစ်သွားတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့ဗျာ။

အဲ့လိုမျိုးလို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ သူများကိုအားကျပြီး ကိုယ် လုပ်တယ်။ ဟာ-သူများတွေ ဆေးလိပ်တွေကိုလည်း သောက်ကြ တယ်။ ဆေးလိပ်တွေ လက်ကြားညှပ် သောက်ကျတဲ့အခါ ကိုယ့်ထက် ကြီးတဲ့ ကိုယ့်အဖေတို့ လိုကိုယ့်အစ်ကိုတို့လို အရွယ်တွေ ကနေပြီး တော့ စကား ပြောရင်းနဲ့ ဟန်တစ်လုံး၊ ပန်တစ်လုံးနဲ့ လက်ကြားညှပ်ပြီး သောက်နေတဲ့အခါကျတော့ ဟာ-သူတို့သောက် တာတော့ ဟုတ်တာ ပဲပေါ့လေ။ စတိုင်ကျတယ်ပေါ့။ ငါတို့လည်းပဲ အဲ့ဒီလိုသောက်ရမယ် ဆိုပြီးတော့ သောက်ကြည့်တာပေါ့။

သောက်ကြည့်တော့လည်း တကယ်တော့ မီးခိုးကို နှာ

ခေါင်းထဲက ထွက်အောင်တောင် မလုပ်တတ်ပါဘူး။ စ-လုပ်တဲ့အခါ မှာ နှာခေါင်းထဲက ထွက်အောင်လုပ် တော့လည်း တော်တော်ဆိုးဆိုး ဝါးဝါး၊ ဒါ-သီးပြီး နင့်နေပါတယ်။ ဟုတ်လားဗျာ။ အဲ့လိုဖြစ်တာ တောင်မှလည်း ဒီစတိုင်ကျတယ်ထင်တဲ့ အားကျနေတာ အလျောက် သူဆက်သောက်တယ်ဗျာ။ ဆက်သောက်နေရင်းကနေမှ သူလည်းပဲ ဆေးလိပ်သောက်တတ်သွားတယ်လို့ ဒီလိုပြောကြပါစို့ နော်။ အဲ့လိုပဲ ဘိန်းရှူတယ်တို့၊ ဘာလုပ်တယ်တို့၊ အရက်သောက် တယ်တို့ ဆိုတာ လည်း ဒီလိုကနေ စတယ်လို့ ပြောရမှာပါဗျာ။

ကျုပ်တို့ အားကြကျတယ်ဗျ။ အဲ့တော့ အားကျတယ်လို့ဆို တာက ကျုပ်တို့ဘာဖြစ်သလဲလို့ဆိုရင် အားကျတော့ ကျုပ်တို့က လုပ် ကြည့်တယ်။ လုပ်ကြည့်တဲ့အခါကျတော့ ကျုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တစ်စုံတစ် ခု သာယာတယ်။ ဒီလုပ်ကြည့်ရတဲ့အပေါ်မှာ။ အဲ့ဒီလို သာယာတဲ့ အခါကျတော့ နောက်ထပ်တစ်ခါထပ်ပြီးတော့ လုပ်ချင်တယ်ပေါ့။ လုပ်ချင်တော့လည်း နောက်ထပ်တစ်ခါထပ်ပြီးတော့ ကျုပ်တို့က လုပ်တာပေါ့။ ဒီလိုနဲ့ပဲ ကျုပ်တို့က လုပ်ချင်တယ်၊ လုပ်တယ်၊ သာယာ တယ်။ အချက်သုံးချက် ဖြစ်တာပေါ့။

အဲ့တော့ ဘယ်ဟာမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီလူဆိုးစာရင်းဇယားကြီး ထဲမှာပါတဲ့ သင်္ခါရတွေပေါ့နော်။ ဒီသင်္ခါရတွေ အကုန်လုံးက အားကျ ရာကနေပြီးတော့ ကျုပ်တို့က လုပ်ချင်တာပဲ။ လုပ်ချင်ရာကနေပြီး တော့ လုပ်လိုက်ပြီး နောက်လုပ်လို့ သာယာရာကနေ နောက်ထပ်တစ် ခါ ထပ်ပြီးတော့ ဒီသင်္ခါရကို ထပ်လုပ်ချင်တယ်ဆိုပြီးတော့ ကျုပ်တို့ စွဲကြတာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ ဒီတော့ စွဲကြတာလို့ ပြောမယ်ဆိုရင် ဒါ-ပြောမယ်ဆိုရင် ဒါ-ကျုပ်တို့ မဟုတ်ဘူးလို့ အပီအပြင် ပြောရ မှာပေါ့။

ကျုပ်တို့အပေါ်မှာ ကျုပ်တို့ရဲ့ ဒီကိုယ်ကာယကြီးပေါ်မှာ

လာပြီးတော့ မတော်တဆ ဒီကျည်းပေါင်းပင်တွေဟာ သစ်ပင်တွေ ပေါ်ကို ကပ်ပြီးသကာလ ကျည်းပေါင်းတက်နေတယ်ပေါ့ဗျနော်။ အဲ့ ဒီလိုမျိုးလို ကျုပ်တို့ဆိုတဲ့ အကောင်ပေါ်မှာ ကျုပ်တို့ရဲ့စိတ်ပေါ်မှာ သူတို့ကလာပြီး တက်နေတယ်။ လာတက်နေတဲ့ အခါကျတော့ ကျုပ်တို့က အဲ့ဒါဖြစ်တာလို့ ပြောကြစို့။ အဝတ်ဟာ ဝတ်ရင်းဝတ်ရင်း ကနေ အပြင်ပကတွေထိရတဲ့ အကြေးတွေ၊ အညှော်တွေ ကပ်နေပြီး တော့ ဒီအဝတ်ကိုလာပြီးတော့ ကပ်ပြီးတော့ အဝတ်ညစ်၊ အဝတ်နွမ်း ကြီး ဖြစ်သွားသလိုပေါ့။ ကျုပ်တို့ဆိုတာလည်း ပတ်ဝန်းကျင်တွေနဲ့ စပ်ရင်းစပ်ရင်းနဲ့ပဲ ပတ်ဝန်းကျင်တွေပေါ်မှာ သိခဲ့ရတာတွေကလည်း အမျိုးမျိုးဖြစ်ပြီးသကာလ ကျုပ်တို့ပေါ်မှာလာပြီးတော့ ဧည့်သည် အာ ဂန္ဓအဖြစ်နဲ့ လာစွဲနေတာလို့ ပြောရမယ်ဗျ။ အဲတော့ ပြောမယ်ဆိုရင် ကျုပ်တို့က ဟောဒီ- တို့မှာဖြစ်နေတဲ့ လူဆိုးစာရင်းထဲမှာ ရောက်နေရ တဲ့ ဆိုးတဲ့အဖြစ်တွေဟာ တို့မဟုတ်ဘူး။ ဒါလေးတစ်ချက် ပြောရမယ် ဗျ။ တို့မဟုတ်ဘူးလို့ သိလိုက်လို့ရှိရင် တို့မဟုတ်တဲ့ဟာမှန်း သိရဲ့သား နဲ့ တို့က လက်ခံထားလို့ မကိုက်ဘူးပေါ့။

ပြောကြပါစို့။ တို့အိမ်ထဲမှာ တို့အိမ်သားရှိသမျှအပြင် နောက်ထပ်လူတစ်ယောက် ပိုနေတယ်ဆိုပါတော့ဗျ။ လူနှစ်ယောက် ပိုနေတယ်ဆိုရင်တော့ ဟာ-သူက တို့အိမ်သားမဟုတ်ဘူးလို့ သိတာ ပေါ့နော်။ သိတော့ . . သူဧည့်သည်အဖြစ်နဲ့ လက်ခံထားထိုက်သ လောက်ထိတော့ လက်ခံထားရတာပေါ့ဗျ။ ဧည့်သည့်အဖြစ်က လက်ခံထားတဲ့အချိန်က ကျော်သွားပြီလို့ဆိုရင် သူ့ကို ပြန်သွားဖို့ပဲ ကြိုးစားရမှာနော်။ သူက မပြန်လည်း ကိုယ်ကသူ့ကို ပြန်စေဖို့ပဲ ကြိုး စားရမှာပဲ။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင်တော့ သူက အိမ်သည်မှမဟုတ် ပဲ။ ဧည့်သည် မဟုတ်လား။

အခုလည်း ကျုပ်တို့ဆိုတဲ့အိမ်သည်၊ ကျုပ်တို့ဆိုတဲ့ ဒီအ

ကောင် အိမ်သည်အပေါ်မှာ ဘယ်အဆိုးအဆာ တစ်ခုခုဧည့်သည်က ဝင်ကပ်နေသလဲ။ ဝင်ကပ်နေတာကြာတော့ ဧည့်သည်လို့တောင် ကျုပ်တို့က မသိချင်တော့ဘူးဗျာနော်။ အိမ်သည်လို့ပဲ သိသွားတယ်ပေါ့ဗျာ။ အိမ်သည် သိသွားတော့ မောင်းလို့လည်း သူမထုတ်တတ်တော့ ဘူးပေါ့နော်။ ပြောမယ်ဆိုရင် ဧည့်သည့်နဲ့ အိမ်သည်နဲ့ကို မကွဲတော့ဘူး။ ဧည့်သည့်နဲ့အိမ်သည် မကွဲတော့တဲ့အခါကျတော့ ဘယ်သူက ဧည့်သည်မှန်းလည်း မသိဘူး။ ဘယ်သူက အိမ်ရှင်မှန်းလည်း မသိဘူးပေါ့ဗျာ။

မသိတဲ့အခါကျတော့ အတူတူလို့ဖြစ်သွားတာ အကုန်လုံး အိမ်သည်လို့ ဖြစ်သွားပြီပေါ့။ တကယ်တော့ ကျုပ်တို့ဆိုတာက အိမ်သည်။ ကျုပ်တို့ဆိုတဲ့ အိမ်သည်အပေါ်မှာ ကျုပ်တို့ ဘယ်အမြင်လွဲပြီးတော့များ တစ်ခုခုက ကျုပ်တို့ကိုလာကပ်သလဲ. . ဟုတ်ပြီနော်။ ဆိုးတဲ့အဖြစ်တစ်ခုခုကို ကျုပ်တို့ ဘယ်ဟာကို အားကျမိသလဲ။ အားကျမိပြီး ကျုပ်တို့ကို လာကပ်သလဲ။ လာကပ်ပြီဆိုရင် ဒါ-ဧည့်သည်မှန်တာ မြန်မြန်သိရင်တော့ ကျုပ်တို့ကမောင်း ထုတ်လိုက်မှာပေါ့နော်။ လာကပ်ပေမယ့် အဲ့ဒီအကောင်က အကပ်ကကောင်းတော့ ကောင်းတယ်လို့ ပြောတယ်ဗျာ။

ဥပမာဆိုကြစို့။ အလှူကြီးတစ်ခု ကျင်းပနေတယ်။ ကျုပ်တို့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က အလှူပွဲကြီးကျင်းပတာက မိတ်ကောင်းဆွေ ကောင်းတွေကလည်း အများအပြား ရွှေတွေငွေတွေ အပြည့်နဲ့ပေါ့ဗျာ။ ဝတ်ဆင်ပြီးတော့ အလှူမဏ္ဍပ်ထဲဝင်ကြတယ်။ မဏ္ဍပ်ကြီးကလည်း တစ်ခါတည်း ရွှေမဏ္ဍပ်တွေ၊ ငွေမဏ္ဍပ်တွေနဲ့ ဆောက်ပြီးထားတယ်ပေါ့ဗျာ။ ဒီထဲထဲမှာ တကယ်ကို ဘုန်းကြီးတွေကလည်း တကယ့်ကို ထိပ်တန်းဘုန်းကြီးကြီးတွေ ပင့်လို့ပေါ့ဗျာ။ အဲ့လိုပဲ စည်ကြီးတွေ ဗျာကြီးတွေနဲ့ပေါ့ဗျာ။ အလှူရေစက်တွေ ချလိုက်တယ်

ဆိုရင် တစ်ခါတည်းကို မျက်ရည်တောက်တောက်တောင်မှ ကျရတယ် ပေါ့နော်။

ဒီအလှူရှင်ဖြစ်တဲ့သူတွေမှာ ဘာဖြစ်လို့မျက်ရည်ကျတာ တုန်းဆိုရင် ဝမ်းသာလို့ကျတာနော်။ ဝမ်းသာလို့မျက်ရည်တွေကို တကယ်မကျတဲ့ လူကို မရှိသလောက်ပါပဲ။ မျက်ရည်ကျရတယ်ပေါ့။ အဲ့ဒီလို မျက်ရည် ကျရလောက်အောင်ထိ ဝမ်းသာတဲ့သူကနေပြီးတော့ သူကိုယ်တိုင်က ဝမ်းသာအဲလဲနဲ့ကို အမျှဝေတယ်ပေါ့ဗျာနော။ အမျှဝေတော့ကျုပ်တို့ ကလည်း နတ်-က-ရာကျီးမော ဆိုတဲ့သဘော မျိုးနဲ့ ဝိုင်းရင်းနဲ့ အဲ့ဒီမှာရောက် နေတာပေါ့ဗျာ။ ဟာ-အမျှခင်ဗျား . . အမျှ . . အမျှ . . ဆိုရင်ကျုပ်တို့လည်းပဲ ကောင်းလိုက်တာကွာ။ သာဓုဗျာ . . သာဓု . . သာဓု . . နဲ့ကျုပ်တို့လည်း ခေါ်ကြမှာပဲပေါ့ နော်။ ဒါဆိုရင် ကျုပ်တို့ထဲကို သွင်းပေးလိုက်တာဗျာနော်။

သူ့အဖြစ်ကို ကျုပ်တို့ထဲကို သွင်းပေးလိုက်တယ်။ ကျုပ်တို့က လည်း ဝမ်းသာသွားပြီလို့ဆိုတော့ သာဓုခေါ်တာပေါ့နော်။ သာဓုခေါ် တော့ ကျုပ်တို့ ယူလိုက်ပြီ။ ကျုပ်တို့ထဲမှာတော့ အဲ့ဒီရွှေမဏ္ဍပ်ကြီး ငွေမဏ္ဍပ်ကြီးနဲ့ ရွှေဧည့်သည်တွေ၊ ငွေဧည့်သည်တွေနဲ့၊ ရွှေထမင်းတွေ၊ ငွေထမင်းတွေကျွေးပြီး ဧည့်ခံဖို့ရန်အတွက် ကျုပ်တို့ထဲမှာ ပဋိသန္ဓေ ကိန်းသွားပြီလို့ ပြောကြစို့နော်။ ဒါလေးက အချိန်တန်ရင် မွေးဖွား လာမှာ။ ဟုတ်ပြီနော်။ အချိန်တန်ရင် မွေးဖွားလာမှာ။ ဒါ-ကျုပ်တို့ ဆီမှာ ကူးစရာအကြောင်းလေးနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က ကျုပ်တို့ဆီကို ကူးစရာ အကြောင်းလေးကို နည်းနည်းပေါ်လွင်ဖို့ပြောတယ်လို့ မှတ် ပါဗျာ နော်။

အဲ့ဒီလိုပဲ ခိုးတာ၊ ဆိုးတာလည်း အဲ့လိုပဲ ကူးတာနော်။ လိမ် တာ၊ ကောက်တာလည်း အဲ့လိုပဲ ကူးတာနော်။ သတ်တာ၊ ဖြတ် တာ လည်း အဲ့လိုပဲကူးတာလို့ ပြောရမှာနော်။ နောက်ဆုံးပိတ် တစ္ဆေ

ကြောက်တာတောင် ကျုပ်တို့ အဲဒီလိုပဲ ကူးတာလို့ ပြောကြစို့ဗျာ။ ကျုပ်တို့ အဖေတို့ ကျုပ်တို့အမေတို့က ပုံပြင်တွေနဲ့ပြောတဲ့အခါမှာ တစ္ဆေကြီးကဘယ်လို ခြောက်လိုက်တယ်တို့ ဘာတို့ဆိုတာမျိုး ပါတာပေါ့ဗျာ။ ဘယ်မှာသွားတုန်းက တစ္ဆေကြီးက တစ်ခါတည်း ဘယ်လို ခြောက်လိုက်တာပေါ့လေပေါ့ဗျာ။ သူကကိုက ဒီတစ္ဆေခြောက်တဲ့ဟာ ကြောက်တဲ့သူအတိုင်း ကြောက်ပြီးတော့ကို အရသာနဲ့ ပြောတာဆိုတော့ သူအရသာနဲ့ ပြောတဲ့စကားဟာ ကျုပ်တို့နားရောက်တဲ့အခါ ကျုပ်တို့လည်း အရသာဖြစ်သွားတာဗျ။ အရသာဖြစ်သွားတော့ ကျုပ်တို့လည်း ကြောက်သွားတာလို့ပြော ကြပါစို့ဗျာ။

အဲဒီလိုနဲ့ ကျုပ်တို့လည်း တစ္ဆေကြောက် တတ်တဲ့လူဖြစ်သွားတယ်လို့ ပြောကြစို့။ ဒါလည်း လူဆိုးစာရင်းထဲမှာ ပါတာနော်။ အဲလို တစ္ဆေကြောက်တတ်တာကလည်းပေါ့။ ဆိုလိုတာဟာတော့ဖြင့် ဘယ်ကောင်းတဲ့အဖြစ် ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်မကောင်းဘူးလို့ ပြောရတယ်ဆိုတဲ့ အဖြစ် ဖြစ်ဖြစ်ဟုတ်ပြီနော်။ ဒီအဆိုးစာရင်းဇယားကြီးထဲမှာ ပါတဲ့ အဖြစ်တွေဟာကတော့ ကျုပ်တို့ကူးယူထားတာ။ ဝန်းကျင်ဆီကနေ မတော်တဆ ကျုပ်တို့ဆီကို ကပ်ရောက်ပြီးလာတာ။ ကျုပ်တို့ ဝတ်နေတဲ့အဝတ်ကို ဟိုသွားဒီသွား၊ ဟိုလူနဲ့တွေ့၊ ဒီလူနဲ့တွေ့။ ဟို စကားပြော ဒီစကားပြောနဲ့ ကျုပ်တို့က ဝတ်ထားတာဆိုတော့ ဟိုကမြူကကပ်လိုက်၊ ဒီက မြူကကပ်လိုက်နဲ့ဆိုတော့ ကြာတော့ . . ဝတ်တာလေး သုံးလေးရက်လောက်ရှိတယ်ဆိုရင် နံစော်လာပြီ မဟုတ်လားဗျာ။

နံစော်လာပြီဆိုတော့ အဝတ်ညစ်ကြီးဖြစ်သွားပြီ။ အဝတ်ညစ်ကြီးဖြစ် သွားပြီ။ ဟာ-ဒီ အဝတ်ညစ်ကြီးဖြစ်သွားပြီကွာ။ ဟန်မကျပါဘူးဆို ဒီအဝတ်ကို ပစ်လိုက်မှာလားဗျာ။ ပစ်လိုက်မယ်ဆိုရင်လည်း မွဲသွား မှာပဲဗျ။ အဝတ်ဆိုတာလည်း ဒီလောက်ကလေးနဲ့ ပစ်ရတာမှ မဟုတ် တာကိုး။ ဟော-ညစ်ပြီဆိုရင် ဘာလုပ်မလဲ။ ပြန်ပြီးတော့

လျှော်ရင်တော့ နဂိုကလိုပဲ ပြန်ပြီး သန့်သန့်ပြန်ပြန်လေး ပြန်ဖြစ်သွားပြီ ပေါ့နော်။ အဲဒီလိုမျိုးလို လုပ်ရမှာ။

ကျုပ်တို့လူမှာ ဟိုပတ်ဝန်းကျင်နဲ့တွေ့လိုက်၊ ဒီပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ တွေ့လိုက်၊ အမျိုးမျိုးပတ်ဝန်းကျင်တွေနဲ့ တွေ့တဲ့အခါကျတော့ အဲဒီလူ တွေဆီကနေကူးတယ်ဗျာနော်။ ကျုပ်တို့ အမေဆီကနေလည်း ကူးခဲ့တာတွေလည်း အများကြီး။ ကျုပ်တို့အဖေဆီကလည်း ကူးခဲ့တာတွေ လည်းအများကြီး။ ကျုပ်တို့ မိတ်ဆွေတွေဆီကနေ ကူးခဲ့တာတွေလည်း အများကြီးပေါ့ဗျာ။ အဲဒီလို ကူးလာတဲ့ဟာတွေကို ကျုပ်တို့က မလျှော်တတ်ဘူး။ မလျှော်တတ်ဘူး။ အဲဒီကူးလာတဲ့ဟာတွေက ကျုပ်တို့ မဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတာများတောင် မသိဘူးလို့ ပြောကြစို့ဗျာ။ ကူးလာတာကြာတော့ ဟိုလူ့ဆီကနေ ကူးလိုက်မှန်းလည်း မသိဘူးဗျာ။ နံပါတ်တစ် တစ်ချက်က။ ကူးလိုက်မှန်းမသိသလို ကိုယ့်ဆီရောက်တဲ့ အခါကျတော့ အဲဒါဟာ ကိုယ်မဟုတ်ဘူးလို့လဲ မသိဘူးပေါ့ဗျာ။ သူကကြာကြာကြီး နေနေပြီလို့ဆိုတော့ ဒါကိုဖြင့် ထုတ်လို့ကို မရတော့ပါဘူး။ ဒါကို နှင်ထုတ်လို့တောင် မဖြစ်တော့ပါဘူးလို့ ဆိုတာမျိုးလည်းပဲ သူက ထင်ပြန်သေးတယ်ဗျာ။

ဥပမာ- အရက်ကလေးသောက်စ-ရှိတဲ့သူတွေက အရက်ကတော့ ငါမသောက်ပဲနေလို့ကို မရတော့ဘူး။ ဆေးလိပ်ကလေးသောက်စ- ရှိတဲ့သူကလည်းပဲ ငါဖြင့် ဆေးလိပ်ကလေးကို မသောက်လို့ကို မရတော့ဘူးပေါ့။ ဆေးလိပ်က ဖြတ်လို့ကို မရတော့ဘူးလို့ဆိုတာ သူထင်တာမဟုတ်လားဗျာ။ တကယ်တော့ ဒါဘာဖြစ်လဲဆိုတော့ ဒီအိမ်မှာရောက်နေတာက ဧည့်သည်ပဲ။ ခင်ဗျားတို့ အိမ်သားမဟုတ်ဘူး။ အိမ်သားမဟုတ်ပေမယ့်လို့ ဒီအိမ်မှာအကြာကြီးနေလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ခင်ဗျားတို့ သူ့ကို ဧည့်သည်မဟုတ်ဘူးလို့ မမှတ်တော့ဘူးမဟုတ်လား။ ဟော-အိမ်သားလို့ပဲ မှတ်နေတယ်။ ဧည့်သည်လို့

မမှတ်တော့ဘူးနော်။ ဧည့်သည်လို့ မမှတ်တဲ့အခါကျတော့ သူ့ကို လည်း နှင်ထုတ်ရကောင်းမှန်း မသိတော့ဘူးလို့ ပြောရမှာနော်။ အဲဒီလို နှင်ထုတ်ရကောင်းမှန်း မသိတော့ဘူးလို့ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ နှင်လည်းမထုတ်ဘူး။ နှင်မထုတ်တဲ့အတွက် သူကလည်း တစ်ခါတည်း အိမ်သည်မဟုတ်တဲ့အတိုင်းပဲ သူပြုတော့ပြုမှုမှာပေါ့နော်။ ပြုနေတော့လည်း ဒါ-ခဲလို့ပြောရမှာပေါ့။

အခုလည်း ကျုပ်တို့ဆိုတဲ့အကောင်ပေါ်မှာ ကျုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်တွေဆီကနေပြီးတော့ ဟိုက မတော်တဲ့အမှုတစ်ခု၊ ဒီက မတော်တဲ့အမှုတစ်ခုနဲ့ ကျုပ်တို့ဆီကို ပြီးတော့လာတယ်။ ကပ်ကပ်ပြီးလာတော့ အဲဒီအမှုတွေက ကျုပ်တို့လားလို့မေးရင် ဘယ်ကျုပ်တို့ဟုတ်မတုန်းနော်။ ကျုပ်တို့စိတ်ကစွဲတတ်တဲ့ အလေ့အထရှိတယ်။ ကျုပ်တို့ကိုယ်ကလည်း စွဲတတ်တဲ့အလေ့အထရှိတယ်။ ကျုပ်တို့ရုပ်ပေါ့နော်။ ကျုပ်တို့ရုပ်ကလည်း စွဲတတ်တဲ့အလေ့အထရှိတယ်။ ကျုပ်တို့စိတ်ကလည်း စွဲတတ်တဲ့အလေ့အထရှိတယ်။ စွဲတတ်တဲ့အလေ့အထရှိတော့ ဟိုအနံ့နဲ့တွေ့ရင် ဟိုအနံ့စွဲ၊ ဒီအရသာနဲ့တိုးရင် ဒီအရသာစွဲ. . စွဲတယ်နော်။

လျှာပေါ်မှာ အရသာကောင်းကောင်း ဖြတ်သွားတာနဲ့ ဆိုးဆိုးဖြတ်သွားတာဆိုရင် ဆိုးဆိုးဖြတ်သွားတာဆိုရင် ကျုပ်တို့က သိပ်ပြီးမကြိုက်ဘူးနော်။ ကောင်းကောင်းဖြတ်သွားတာဆိုရင် နောက်လည်း ဒီလိုကောင်းကောင်းလေးတော့ ဖြတ်သွားစေ ချင်ပါသေးရဲ့ ဆိုတာမျိုး ကျုပ်တို့က စွဲတာမဟုတ်လားဗျာ။ ဒါကျုပ်တို့ က ရုပ်ကလည်းစွဲတယ်လို့ ပြောကြပါစို့နော်။ စိတ်ကလည်း စွဲတယ်လို့ ပြောရမှာဗျ။

အဲဒီတော့ ပြောမယ်ဆိုရင် အဲဒီစွဲစရာတွေက ကျုပ်တို့ တတွေလား၊ ပတ်ဝန်းကျင်လားလို့မေးရင် ပတ်ဝန်းကျင်တွေဗျနော်။ အဲဒီလိုမျိုးလို ပတ်ဝန်းကျင်ကနေပြီးတော့ ကျုပ်တို့ဆီကို လာလာပြီးစွဲနေတဲ့

ဟာတွေဆိုတော့ ဧည့်သည်တွေ။ အဲဒီဧည့်သည်တွေကို ကျုပ်တို့က ဧည့်သည်မှန်းသိဖို့ရန် နံပါတ်တစ်-တစ်ချက် အရေးကြီးပါတယ်ပေါ့။ ဟုတ်ပြီနော်။ ဧည့်သည်ကို တကယ်တမ်းသာ ဒါ-ဧည့်သည်လို့ သိပြီ ဆိုရင် ဒီဧည့်သည်ကိုတော့ ကျုပ်တို့က ထုတ်ရမှာပဲမဟုတ်လား။ သူ့စည်း၊ ကိုယ့်စည်း၊ သူ့မျဉ်း၊ ကိုယ့်မျဉ်း၊ ပြတ်တယ်လို့ဆိုရင် ထုတ်ရမှာ ပဲပေါ့နော်။ ဟာ-မင်းလည်း မင်းအိမ်မင်းနေပေါ့။ ငါတို့လည်း ငါတို့ အိမ် ငါတို့နေမယ်။ တော်ကြာ ဒါ-ငါတို့အိမ်မှာချည်း မင်းနေတယ် ဆိုရင် မင်းအိမ်မှာ လူမရှိဖြစ်ပြီး ငါတို့အိမ်မှာလူတွေပိုနေတာ ဖြစ်မှာ ပေါ့။ လူတွေပိုနေတယ်ဆိုရင် ငါတို့အိမ်မှာ ကျပ်သွားမှာပေါ့လို့ ပြောရ မှာပဲ မဟုတ်လား။

အဲဒီလိုမျိုးလိုပဲ ကျုပ်တို့လည်းပဲ တစ်ခါတည်း ကျုပ်တို့ပေါ် ကိုလာပြီးသကာလ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ အဆိုးအဖြစ်ကြီးတွေက လာတင် နေပြီဆိုရင် ဒီအဆိုးအဖြစ်ပဲ ကျုပ်တို့လိုဖြစ်နေပြီဆိုတော့ ကျုပ်တို့လို့ ဖြစ်နေပြီလို့ထင်နေပြီပေါ့ဗျာ။ ကျုပ်တို့ဖြစ်နေတယ်လို့ ထင်နေပြီလို့ ဆိုမှတော့ ဟော-ကျုပ်တို့က မောင်းလည်း မထုတ်တတ်တော့ဘူး။ မောင်းထုတ်ရကောင်းမှန်းလည်း မသိတော့ဘူး။ မသိရုံတင်မကဘဲနဲ့ ဧည့်သည်မှန်း၊ အိမ်သည်မှန်း တောင်မကွဲတော့ဘူးနော်။ ဧည့်သည် မှန်း၊ အိမ်သည်မှန်းမကွဲတော့တဲ့အတွက် မောင်းကို မမောင်းဘူး။ မောင်းကို မမောင်းတော့တဲ့အတွက်တော့ သူကထွက်ကို မသွားတော့ ဘူး။ ထွက်ကို မသွားတော့တဲ့အတွက် ကျုပ်တို့ဆိုးနေတယ်ဆိုရင် ဒီအဆိုးစာရင်းထဲပဲ ကျုပ်တို့က နေရတော့မှာပဲ။

သိတယ်။ ဂုဏ်သိင်္ခါရ ဝဋ်တရားကြီးက ဒုက္ခတရားကြီးနဲ့ . . . ကျုပ်တို့ဘုရားက ဟောခဲ့တယ်လို့ဆိုတာ ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာ တွေသိတယ်။ ဂုဏ်သိင်္ခါရတွေဟာ ဒုက္ခတရားကြီးလို့ သိတယ် နော်။ သိပေမယ်လို့ အဲဒီ(ဂုဏ်)သိင်္ခါရတွေ အပြင်ထွက်ပါဆိုရင်

ထွက်လို့မရဘူး။ ငါတို့ မထွက်နိုင်ဘူး။ အဲဒီလိုကို ပြောတယ်ပေါ့ဗျာ
 နော်။ အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့ပြောတာလဲလို့မေးရင် နံပါတ်တစ် . . မောင်း
 လည်း မထုတ်ဘူး။ နံပါတ်နှစ် . . မောင်းထုတ်စရာ ဧည့်သည်ဆိုတာ
 လည်း ကိုယ်မသိဘူး။ ဟုတ်ပြီနော်။ အဲဒီလို မသိတဲ့အတွက် အကုန်
 လုံးက ကိုယ်ဖြစ်နေတယ်ပေါ့။ အဲဒါကို ကျုပ်တို့ဘုရားက ခွဲခွဲခြား
 ခြားပြောတယ်။ အနတ္တဆိုပြီး ဟုတ်လားဗျာ။ ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ။
 ဝေဒနာ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ နဲ့။ ဒါတွေဟာ အနတ္တတွေကွနဲ့ ပြောတယ်
 ပေါ့ဗျာ။

အနတ္တလို့ ပြောပေမယ့်လို့

ဆိုလိုတာကတော့ အနတ္တဆိုတဲ့စကားက ဗမာလိုပြန်လိုက်
 ရင် ငါတို့မဟုတ်ဘူးကွနော်။ ငါတို့မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတာပဲမဟုတ်
 လားဗျာ။ ငါတို့ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတဲ့အခါကျတော့ ဒီ-ငါတို့ကြီးကို
 ငါတို့မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတာလားမေးရင် ဒီအမေက မွေးပေးလိုက်တဲ့
 သူများတွေမဟုတ်တဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ်မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတာ
 မဟုတ်ဘူး။ ဟုတ်ပြီနော်။ ဒီကိုယ်ပေါ်မှာ လာရောက်ပြီးတော့ ငြိကပ်
 နေတဲ့ ခုနက ဒီ-ဆိုးတဲ့အဖြစ် တစ်ခုပေါ့ဗျနော်။ အဲဒီဆိုးတဲ့ အဖြစ်တွေ
 ကို ငါမဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုတာမျိုးကို ခွဲပေးတာပဲ မဟုတ်လားဗျာ။

နံပါတ်တစ်-ငါနဲ့ ငါမဟုတ်တာကို ခွဲပေးတာလို့ ပြောကြပါ
 စို့။ ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာဘိက္ခဝေ အနတ္တာတွေလို့ ပြောတာ
 တွေက အဲဒီခုနက ဥပါဒ်ဒါန်ဖြစ်တဲ့ ရုပ်တွေတို့၊ ဝေဒနာတွေတို့၊ သ
 ညာတွေတို့၊ သင်္ခါရတွေတို့၊ ဝိညာဉ်တွေတို့ဆိုတာ မင်းတို့ရဲ့ အဆိုး
 အဖြစ်တွေကွနော်။ အဲဒါ မင်းတို့မဟုတ်ဘူး။ ဒါ-ခွဲပေးခဲ့တာဗျနော်။
 အဲဒီခွဲပေးခဲ့တာကြီးကလည်း ဒီကနေတော့ လုံးသွားတယ်ဗျ။

ဒါ-လုံးသွားတဲ့အခါကျတော့ အဲဒီခွဲပေးခံရတဲ့ တရားတွေ

က ခွဲပေးခံရတဲ့တရားတွေအဖြစ် မရှိတော့ပဲနဲ့ ကျုပ်တို့ ဖြစ်နေတယ်။ ကျုပ် တို့ရဲ့ ရုပ်တွေ၊ ဝေဒနာတွေ၊ သညာတွေ၊ သင်္ခါရတွေ၊ ဝိညာဉ် တွေပေါ့ဗျာ။ အဲ့ဒါတွေကို ကျုပ်တို့မဟုတ်ဘူးလို့ မှတ်နေတယ်။ ကျုပ် တို့ကိုယ်ကို ကျုပ်တို့မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတယ်လို့ ဘုရားရဲ့စကားကို နားလည်နေတယ်နော်။ ကျုပ်တို့ကိုယ်ကို ကျုပ်တို့မဟုတ်ဘူးလို့ ဘုရား က ပြောတယ်လို့ဆိုရင်တော့ ကျုပ်တို့မနိုင်တော့ဘူးဗျ။ ဘာဖြစ်လို့ တုန်းဆိုရင် ကိုယ်ကိုယ်တောင်မှ ကိုယ့်ကိုယ်မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရမှာ ဆိုတော့ ဒါ-မလွယ်ပါလားပေါ့။

လူဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို တည်ဆောက်ရတာဗျ။ ကိုယ့် ကိုယ်ကို တည်ဆောက်ရတာဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကလေးကို ကျွေးရ တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကလေးကို မွေးရတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကလေး မကျန်း မမာဖြစ်လို့ရှိရင်လည်း ဆေးပေးမီးယူ လုပ်ရတယ်ပေါ့ဗျနော်။ အဲ့ တော့ ဆိုလိုတာကတော့ လူဟာ ရှင်သန်နေဖို့၊ ချမ်းမြေ့နေဖို့ အပိုင်း ဆိုင်ရာကို ဒီလူက တတ်အားသမျှ မီးကုန်ယမ်းကုန် အလုပ်လုပ်ရ တယ်ပေါ့ဗျာ။ အဲ့ဒီတော့ အဲ့လိုမျိုးလို ကိုယ့်ကိုယ်ကလေးကို ရှင်သန် နေဖို့၊ ချမ်းမြေ့နေဖို့ကို မီးကုန်ယမ်းကုန် လုပ်ဖို့ရန်အတွက် တာဝန်ရှိ ပါလျက်နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကြီးကို ပစ်ထားရမယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကြီးကို ပစ်စ လက်ခတ် လုပ်ပစ်ရမယ်လို့ ဆိုတဲ့ဟာကို ဘုရားကပြောတယ်လို့ ကျုပ် တို့က နားလည်နေကြတယ်ဗျ။

အဲ့ဒီတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုဆိုတော့ ကိုယ်ကမလုပ်ရက်ဘူး ဗျနော်။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ကျုပ်တို့ဘုန်းကြီးတွေ အနတ္တကိုသိ ကြတယ်။ အနတ္တကိုသိကြလို့ အနတ္တကို ဘယ်သူမှမလုပ်ဘူး။ အနတ္တ လုပ်လိုက်လို့ သူအနတ္တဖြစ်သွားတယ်လို့ ဆိုလို့ရှိရင် သူ့ကိုယ်ကိုသူ က အနတ္တလုပ်ပစ်ရမှာကိုးဗျ။ အဲ့ဒီလို အနတ္တလုပ်ပစ်လိုက်လို့ရှိရင် ဘာမှ သူ့ကိုယ်သူ မစောင့်စည်းတော့ဘူး။ ဒါ-ငါသင်္ကန်းလို့လည်း

မသိ တော့ဘူး။ ဒါ-ငါ-ဆွမ်းလို့လည်း မသိတော့ဘူး။ ဒါ-ငါကျောင်းလို့ လည်း မသိတော့ဘူး။ ဒါ-ငါတို့ ဒကာ၊ဒကာမလို့လည်း မသိတော့ ဘူးဗျာ။ ဘာမှမသိတော့ဘူး။ ပြောမယ်ဆိုရင် နွားချေးချပ်တောင် ကောက်စားရတဲ့ အဖြစ်ကိုရောက်မယ်လို့ ပြောကြစို့ပေါ့ဗျာ။

အဲ့ဒီတော့ အဲ့လိုမျိုးအဖြစ်ရောက်တယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ် ကိုကြီးကို အစိုးမရတဲ့အဖြစ် ရောက်တာမဟုတ်လားဗျာ။ ကိုယ့်ကိုယ် ကြီးကို အစိုးမရတဲ့အဖြစ်ရောက်ပြီဆိုရင် ဒါ-ရှုံးတဲ့ အဖြစ်ရောက်ပြီလို့ ပြောရမှာဗျ။ အဲ့တော့ အနတ္တရောက်ရင်တော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အစိုး မရတဲ့အဖြစ်ရောက်မှာ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အစိုးမရတဲ့ အဖြစ်ကြီးကိုတော့ ငါ့ကိုယ့်ကို အဆိုက်မခံပါဘူးဆိုပြီးတော့ ဒီအနတ္တကို ဘုန်းကြီးတွေ မလုပ်ဘူးဗျ။ ဒကာ၊ဒကာမတွေပဲ ဟောပြောပြီးတော့ လုပ်ခိုင်းနေတာ ဗျ။ ဘုန်းကြီးမလုပ်ဘူး. . ဒီ. . အနတ္တကို။

တကယ်ကတော့ သူတို့သိတဲ့အတိုင်းသာ အနတ္တက သူတို့ ကိုယ်ကြီးကို ပြောတာလို့ဆိုရင်လည်း ဟုတ်တာပေါ့။ ဘယ်လုပ်ဝံ့ တော့ လောက်မှာလဲ၊ ဘယ်လုပ်ရက်မှာလဲပေါ့နော်။ လူဆိုတာကိုယ့် ကိုယ်ကိုယ် တည်ဆောက်နေတဲ့အထဲမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ်ပျက် စီးမယ့်လမ်းကြောင်း ဘယ်သွားဝံ့ပါမလဲပေါ့နော်။ တကယ်တော့ ကျုပ်တို့ဘုရားက ကျုပ်တို့ကိုယ်ကျုပ်တို့ ပျက်ဆီးတဲ့လမ်းကြောင်းကို ဘယ်တွန်းပို့မှာလဲပေါ့နော်။ ကျုပ်တို့ကိုကျုပ်တို့ တည်ဆောက်တာမှ အကောင်းဆုံးတည်ဆောက်နည်းကို သူကနေပြီးမှ ပြောတာလို့ ပြော ရမှာပေါ့။

ဘယ်လိုတည်ဆောက်မတုန်းဆိုရင် ဟော့ဒီမင်းတို့ကိုယ် ပေါ်မှာ လာရောက်ပြီးတော့ ဧည့်သည်အဖြစ်နဲ့ကပ်ငြိနေတဲ့ ဆိုးဆာ တဲ့အဖြစ်တွေ။ ဒီအဖြစ်တွေဟာ မင်းတို့မဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောလိုက် တာဗျနော်။ ဒီအဖြစ်တွေဟာ မင်းတို့မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောလိုက် တာက

ပါဠိလိုပြောလိုက်လို့ရှိရင် အနတ္တလို့ပြောလိုက်တာနော်။

ဆိုလိုတာကတော့ ဆိုးဆာတဲ့အဖြစ်တွေ သူများတွေဆီက နေပြီးတော့၊ အားကျပြီးတော့ ကိုယ့်ဟာလို့ ခံယူပြီးတော့ ကိုယ်ကိုယ် တိုင်အားကျပြီး လိုက်လုပ်နေတဲ့အဖြစ်တွေကို ဒါ-ဆိုးဆာတဲ့အဖြစ် တွေလို့ ပြောရတာမဟုတ်လားဗျာ။ အဲ့ဒီအဖြစ်တွေဟာ မင်းတို့မ ဟုတ်ဘူးကွ။ ဒါပြောမယ်ဆိုရင်တော့ မင်းတို့ အတုလုပ်နေတဲ့ ဟာ တွေပေါ့ဗျာ။ မင်းတို့ကိုယ်ပေါ်မှာ လာရောက်ပြီးသကာလ သဘောတ ရားအရ လည်ပတ်ပြီးဖြစ်ထွန်းနေတဲ့ ဟာတွေ။ မင်းတို့က ကြိုက်မိလို့ လုပ်။ လုပ်လို့မလို့ မင်းတို့ကကောင်း။ ကောင်းလို့မို့လို့ တစ်ခါ မင်းတို့ က ထပ်ကြိုက်။ ထပ်ကြိုက်လို့မို့လို့ ထပ်လုပ်။ ဒီလုပ်တာလည်း ကြိုက် လို့။ အဲ့ဒီ ကောင်းတာလည်းပဲ လုပ်လို့။ ကြိုက်တာလည်းပဲ တစ်ခါ ကောင်းလို့၊ ဟုတ်တယ်ဗျနော်။ ကောင်းတာရယ်၊ ကြိုက်တာရယ်၊ လုပ် တာရယ်ပေါ့နော်။ ကောင်းတော့ ကြိုက်တယ်၊ ကြိုက်တော့ လုပ်တယ်၊ လုပ်တော့ ကောင်းတယ်၊ ကောင်းတော့ ကြိုက်တယ်၊ ကြိုက်တော့ လုပ်တယ်။ အဲ့လိုမျိုးနဲ့ သူသဘောတရားတစ်ရပ်ကို သဘောတရား တစ်ရပ်က ထောက်ဆပြီးသကာလ မင်းတို့မှာ ဖြစ်ထွန်းနေတာ ဖြစ် တယ်လို့ အဲ့ဒါ မင်းတို့ မဟုတ်ဘူး။ အဲ့ဒါကို အနတ္တလို့ ပြောတာကွ။ အဲ့ဒါဟာတော့ ဖြင့် မင်းတို့ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတာလို့ သေသေချာချာ ကျုပ်တို့ဘုရားက ပြောခဲ့တယ်ဗျာ

အဲ့ဒီပြောချက်ဟာ ကျုပ်တို့ တစ်သာသနာတော်လုံးမ ကွဲနေဘူး။ ဟုတ်ပြီနော်။ ဒီပြောချက် မကွဲနေရာနေပြီးတော့ ကိုယ့်မှန်း မသိ၊ သူမှန်းမသိဖြစ်တယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့ဗျာနော်။ ကိုယ်မှန်းမသိ သူမှန်းမသိဆိုတာ ကိုယ့်ဟာမှန်း မသိ၊ ကိုယ့်ဟာမဟုတ်မှန်း မသိ ပေါ့ဗျာနော်။ ကိုယ့်မှန်း မသိ၊ ကိုယ့်မဟုတ်မှန်း မသိတဲ့အခါကျတော့ ကိုယ့်မဟုတ်တာကို ကိုယ့်ကိုယ်ကနေ နှင်ထုတ်ဖို့ရန် ပြောတဲ့အခါမှာ

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပါ ကိုယ့်ကိုယ်ကနေနှင့်ထုတ်ဖို့ရန် ပြောတယ်လို့ဆို
တာမျိုး နားလည်သွားကြတဲ့ အခါကျတော့ အဲ-အူချာပေါက်ပြီ။ ဟုတ်
ပြီနော်။ အဲဒီလို တရားအူချာပေါက်တာမျိုးကို ဟော့ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို
နားပါးတလည်ရှိတဲ့သူကဖြင့် မလုပ်မိဖို့ အတော်ကို လိုအပ်ပါ တယ်
ပေါ့။

အဲဒါကို မလုပ်မိသွားပြီလို့ဆိုရင်ကတော့ အေး-လောက
ကြီးမှာ လူတွေဟာ တကယ်တော့ လူသားလို့ဆိုတဲ့အတိုင်း သူလည်း
သူ့လိုအင်ဆန္ဒရှိတာပဲ။ ကိုယ်လည်းကိုယ့်လိုအင်ဆန္ဒရှိတာပဲ။ သူ
လည်း သူ့ကိုယ့်သူချမ်းသာဖို့ တည်ဆောက်ချင်တာပဲ။ ကိုယ်လည်း
ကိုယ့်ကိုယ်ကို ချမ်းသာဖို့အတွက်တည် ဆောက်နေတာပဲ။ ဒီလိုဆိုရင်
ချမ်းသာကို တည်ဆောက်နေကြတဲ့ သူတွေအားလုံးဟာ ဘာဖြစ်လို့
မညီညွတ်ကြတာလဲဗျာ။ ဘာဖြစ်လို့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် တိုက်
ခိုက်ကြရသလဲ။ ဘာဖြစ်လို့ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် အကျိုးပျက်
အောင် လုပ်ကြရသလဲ။ ဟုတ်ပြီနော်။ အော်. . သူမသိလို့ လုပ်တာ။
သူဘာမသိ တာတုန်းဆိုရင်တော့ ဒီအကျိုးပျက်အောင် လုပ်ချင်တာ
ကိုယ်တိုင်က သူမဟုတ်ဘူး။ သူမဟုတ်တဲ့အတွက် သူမဟုတ်တာကို
တောင် သူမဟုတ်ဘူးလို့ မသိလို့သာ သူလုပ်နေတာဖြစ်တယ်။

တကယ်တော့ တို့တတွေဟာ ညီညွတ်ရမယ့်သူတွေဆိုပြီး
သကာလ ကျုပ်တို့က ဘယ်သူကပဲ မသိသေးသိသေး၊ ကျုပ်တို့ကဖြင့်
ကျုပ်တို့ရယ်၊ ကျုပ်တို့မဟုတ်တဲ့သူရယ်ကို ကွဲပြားပြီးသကာလ ကျုပ်တို့
မဟုတ်တဲ့သူတွေကို ကျုပ်တို့ကိုယ်ထဲကနေ ဖယ်ထုတ်မယ်ဗျာ။ အဲ-
ကျုပ်တို့ကိုယ်ပဲ ကျုပ်တို့ကျန်မယ်။ တခြားသူတွေကိုလည်းပဲ သူတို့မ
ဟုတ်တာကြီးကို သူတို့လုပ်ပြီးသကာလ သူတို့က လုပ်နေလို့သာ ကျုပ်
တို့အတွက်ရန်သူဖြစ်နေတာပဲ။ သူတို့မဟုတ်တာကြီးကို ပဲ သူတို့လုပ်
နေတာကို ကျုပ်တို့က သူတို့ကိုသိအောင်လုပ်ပေးမယ်ဗျာ။ သိအောင်

လုပ်ပေးရင်ဖြင့်ကျုပ်တို့လည်း သူတို့ရန်သူ မဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောကြပါစို့။

လူချင်းလူဟာ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ရန်သူမဖြစ်ရဘူး။ လူချင်းလူဟာ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မိတ်ဆွေပဲဖြစ်ရမှာ မဟုတ်လားဗျာ။ အဲလိုဖြစ်ရမှာကို လူတိုင်းလိုလိုပဲရန်သူဖြစ်နေတယ်လို့ ပြောကြစို့ပေါ့နော်။ မိတ်ဆွေဖြစ်ရတယ်လို့ဆိုတာ ထောင့်လေးတစ်ထောင့်ထဲ။ ဟုတ်ပြီနော်။ အရပ်ရှစ်မျက်နှာရှိရင်တစ်မျက်နှာလေး လောက်ပဲလို့ ပြောကြစို့နော။ မိတ်ဆွေဖြစ်ရတယ်ဆိုတဲ့ အခွင့်ကာလလေးကပေါ့။

အဲဒီလိုမျိုးလို မဖြစ်ကြရအောင် ဒါ-ကျုပ်တို့ ဘုရားက နေပြီးတော့ လူ့လောကကြီးရဲ့ ညီညွတ်မှု၊ စည်းလုံးမှုအပိုင်းဆိုင်ရာကို တရားဓမ္မအဖြစ်နဲ့ ပြောခဲ့တယ်။ အဲဒီတရားဓမ္မအဖြစ်နဲ့ ပြောတဲ့စကားကို ခုနကပြောခဲ့တဲ့လူတွေဟာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုဖြစ်နေတာလဲ ဆိုတာလောက်မှ မသိဘူးဆိုရင်တော့ အဲလူတွေရဲ့ ညီညွတ်မှုအပိုင်းဆိုင်ရာ ပြောဆိုတဲ့တရားကလည်း လေးနက်နိုင်တဲ့ အတိုင်းအထွာ ရှိမှာမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရမယ်ဗျာနော်။ အဲဒီထဲကဖြင့် ကိုစန်းမောင်တို့က ရုန်းထွက်နိုင်ကြပါစေလို့. . ဟုတ်ပြီနော်။

လူတွေဟာ ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်နေရတယ်ဆိုတာလည်း သိပေးပါ။ ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်နေရတယ်ဆိုတာ သိပေးတဲ့အခါကျတော့ အော်-လူတွေဟာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး သင့်မြတ်ဖို့ လိုအပ်ပါလျက်နဲ့ မသင့်မြတ်နိုင်။ အဲလိုပဲ- မိတ်ဆွေဖြစ်ဖို့ လိုအပ်ပါလျက်နဲ့ မိတ်ဆွေမဖြစ်နိုင်ဘဲနဲ့ ရန်သူအဖြစ်နဲ့ ဖြစ်နေရတာ။ သို့မဟုတ် မိတ်ဆွေနဲ့ ရန်သူနှစ်ဦးကြားမှာ မသိတဲ့သူတစ်ယောက်အဖြစ်နဲ့ ဥပက္ခာပြုခံထားရတာတွေ ဖြစ်နေကြရတာဟာ ဒါ-မသင့်မြတ်ဘူး။ လောကကြီး အတွက်လည်း မသင့်မြတ်ဘူး။ ငါ့အတွက် လည်းမသင့်မြတ်ဘူး။ သူတို့အတွက်လည်း မသင့်မြတ်ဘူး။

အဲဒီတော့ ငါဟာတော့ဖြင့် လောကကြီးကို ဟုတ်ပြီနော် ဗျာ။ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင် ရှိရှိသမျှလူတွေကို ငါမသိသူဆိုတာလည်း မဖြစ်စေရဘူး။ ငါ့ရန်သူဆိုတာလည်း မဖြစ်စေရဘူး။ ဟုတ်ပြီဗျာနော်။ တကယ်ကတော့ ငါ-မိတ်ဆွေတွေ ဖြစ်အောင်လုပ်မယ်။ ဒါ-ဘာ လုပ်ရမလဲဆိုရင် ငါ့ကိုယ်ထဲက ငါမဟုတ်တဲ့အကောင်တွေကို ဟုတ်ပြီ နော်။ ဒါတွေကို ပယ်ဖျက်ပစ်ရမယ်။ ငါ့ကိုယ့်နဲ့ ငါမဟုတ်တဲ့ကိုယ်ကို ခွဲခြားသိရမယ်။ ကျန်တဲ့ ငါ့မိတ်ဆွေတွေကိုလည်းပဲ သူတို့ကိုယ်နဲ့ သူတို့ မဟုတ်တဲ့ကိုယ်ကို သူတို့မကွဲပြားလို့သာလျှင် သူတို့လည်းရန်သူတွေ၊ မိတ်ဆွေတွေ ရှိနေတာဖြစ်တယ်။

တကယ်တော့ သူတို့မဟုတ်တဲ့ကိုယ်နဲ့ သူတို့ကိုယ်ကို ကွဲကွဲ ပြားပြားသာ သူတို့သိပြီလို့ဆိုရင်ဖြင့် သူတို့လည်းပဲ သူတို့မဟုတ်တဲ့ ကိုယ်ကို သူတို့ကိုယ်ထဲကနေပြီးတော့ ဖယ်ရှားပစ်မှာပဲ။ ဖယ်ရှားပစ် ပြီလို့ဆိုရင် သူတို့ဟာဖြင့် ဘယ်လိုမှ မပေါင်းချင်စရာ အဆိုးဓာတ်တွေ သူတို့ကိုယ်ကနေ ကင်းကွာကုန်မှာပဲလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့ဗျာနော်။ အဲဒီ တော့ အဲဒီလို၏အဆိုးဓာတ်တွေ ကင်းကွာကုန်တဲ့ အဆင့်ကိုရောက် အောင် ဒါဦးစန်းမောင်တို့က နှလုံးသွင်းနိုင်ကြပါစေ။ နှလုံး သွင်းနိုင် တဲ့ အဆင့်ရောက်အောင်လည်း ကျုပ်တို့ ဟောပြောချက်ကနေ အ ထောက်အကူပြုပါစေ. . ဟုတ်ပြီနော်။

ဒီဟောပြောချက်ကို အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ်ပဲ ဆင်ချင် ပြီးသကာလ တစ်ကယ်ပဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုနဲ့ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ပေါ်က လူတွေပေါ်မှာ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း ဖြစ်တဲ့အဆင့်ထိ အသိတရား တွေ ရသွားအောင် ကြိုးစားနိုင်ပါစေလို့ ကျုပ်တို့ကပြောခဲ့မယ်ဗျာနော်။

ဒါလေးပဲ ဝမ်းသာနိုင်ကြတယ်ဆိုရင် အားလုံးက သာဓု ခေါ်ပေးကြပါလို့ သုံးကြိမ်လောက်သာဓုခေါ်ပေးကြပါ။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု . . .

တကာယ်တော့

ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ကို ရွတ်တာက
ဘုရားအသက်သွင်းတာ မဟုတ်ပါဘူး ။

တကာယ်တော့ ဘုရား ရုပ်တုဖွင့်ပွဲမှာ

အစဆုံးဘုန်းကြီးတွေကို

ဖူးမျှော်ခွင့်ပေးလိုက်တာပါ။

ဘုန်းကြီးတွေက

ကိုယ့်ရဲ့ လက်ဦးဆရာတွေဆိုတော့

ဒါ-ကိုယ့် ဆရာတွေကို

အဦးဆုံး ဖူးခွင့်ပေးလိုက်တာ ... ။

(စာ - ၂၁)

www.ariyathitsa.org